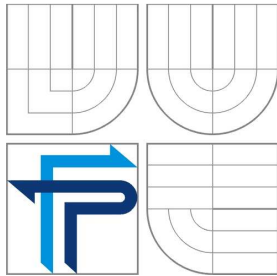

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY (ÚE)

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ

EVULATION OF THE FINANCIAL SITUATION IN THE FIRM AND PROPOSALS TO ITS
IMPROVEMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BC. MARTIN PELÁNEK

VEDOUČÍ PRÁCE
SUPERVISOR

DOC. ING. JAN SOLAŘ, CSC.

BRNO 2007

LICENČNÍ SMLOUVA POSKYTOVANÁ K VÝKONU PRÁVA UŽÍT ŠKOLNÍ DÍLO

uzavřená mezi smluvními stranami:

1. Pan/paní

Jméno a příjmení: **Bc. Martin Pelánek**

Bytem: Vajgar 712, 377 04 Jindřichův Hradec

Narozen (datum a místo): 5.2.1982 v Jindřichově Hradci

(dále jen „autor“)

a

2. Vysoké učení technické v Brně

Fakulta podnikatelská

se sídlem Kolejní 2906/4, 612 00 Brno

jejímž jménem jedná na základě písemného pověření děkanem fakulty:

Doc. Ing. Alena Kocmanová, PhD., ředitelka Ústavu ekonomiky

(dále jen „nabyvatel“)

Čl. 1 Specifikace školního díla

1. Předmětem této smlouvy je vysokoškolská kvalifikační práce (VŠKP):

- ~~disertační práce~~
- diplomová práce**
- ~~bakalářská práce~~
- ~~jiná práce~~, jejíž druh je specifikován jako

.....
(dále jen VŠKP nebo dílo)

Název VŠKP:	Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení
Vedoucí/ školitel VŠKP:	Doc. Ing. Jan Solař, CSc.
Ústav:	Ekonomiky
Datum obhajoby VŠKP:	

VŠKP odevzdal autor nabyvateli v :

- tištěné formě** – počet exemplářů: 2
- elektronické formě** – počet exemplářů: 1

* hodící se zaškrtněte

2. Autor prohlašuje, že vytvořil samostatnou vlastní tvůrčí činností dílo shora popsané a specifikované. Autor dále prohlašuje, že při zpracovávání díla se sám nedostal do rozporu s autorským zákonem a předpisy souvisejícími a že je dílo dílem původním.
3. Dílo je chráněno jako dílo dle autorského zákona v platném znění.
4. Autor potvrzuje, že listinná a elektronická verze díla je identická.

Článek 2

Udělení licenčního oprávnění

1. Autor touto smlouvou poskytuje nabyvateli oprávnění (licenci) k výkonu práva uvedené dílo nevýdělečně užít, archivovat a zpřístupnit ke studijním, výukovým a výzkumným účelům včetně pořizování výpisů, opisů a rozmnoženin.
2. Licence je poskytována celosvětově, pro celou dobu trvání autorských a majetkových práv k dílu.
3. Autor souhlasí se zveřejněním díla v databázi přístupné v mezinárodní síti
 - ihned po uzavření této smlouvy
 - 1 rok po uzavření této smlouvy
 - 3 roky po uzavření této smlouvy
 - 5 let po uzavření této smlouvy
 - 10 let po uzavření této smlouvy(z důvodu utajení v něm obsažených informací)
4. Nevýdělečné zveřejňování díla nabyvatelem v souladu s ustanovením § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, nevyžaduje licenci a nabyvatel je k němu povinen a oprávněn ze zákona.

Článek 3

Závěrečná ustanovení

1. Smlouva je sepsána ve třech vyhotoveních s platností originálu, přičemž po jednom vyhotovení obdrží autor a nabyvatel, další vyhotovení je vloženo do VŠKP.
2. Vztahy mezi smluvními stranami vzniklé a neupravené touto smlouvou se řídí autorským zákonem, občanským zákoníkem, vysokoškolským zákonem, zákonem o archivnictví, v platném znění a popř. dalšími právními předpisy.
3. Licenční smlouva byla uzavřena na základě svobodné a pravé vůle smluvních stran, s plným porozuměním jejímu textu i důsledkům, nikoliv v tísní a za nápadně nevýhodných podmínek.
4. Licenční smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.

V Brně dne:

.....
Nabyvatel

.....
Autor

ANOTACE

Diplomová práce hodnotí finanční situaci společnosti KLIKA - BP, s.r.o. v období let 2003 – 2006 pomocí vybraných metod finanční analýzy. Obsahuje návrhy možných řešení zjištěných problémů, které mají vést ke zlepšení celkové finanční situace podniku v nadcházejících letech.

ANNOTATION

This master thesis deals with the financial situation of the company KLIKA - BP, s.r.o. within the years 2003 and 2006 on the basis of selected methods of the financial analysis. It comprises proposals of possible solutions of identified problems which should result in the improvement of financial situation of the firm in future years.

Klíčová slova:

Elementární metody finanční analýzy, finanční analýza, finanční ukazatele, horizontální a vertikální analýza, rozvaha, SWOT analýza, tokové ukazatele, výkaz zisků a ztráty

Key words:

Basic methods of financial analysis, financial analysis, financial indexes, horizontal and vertical analysis, balance sheet, SWOT analysis, flow indexes, profit and loss report

Bibliografická citace mé práce:

PELÁNEK, M. *Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2007. 98 s. Vedoucí diplomové práce Doc. Ing. Jan Solař, CSc.

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně za použití uvedené literatury a pod vedením svého vedoucího diplomové práce. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a v práci nebyla porušena autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. O právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 25. 5. 2007

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval především vedoucímu své diplomové práce panu Doc. Ing. Janu Solařovi, CSc., za jeho cenné rady, poznatky a připomínky, kterými mi byl nápomocen při zpracování této diplomové práce.

Můj upřímný dík patří rovněž panu Františku Klikovi a zástupcům firmy KLIKA-BP, s.r.o. za umožnění přístupu k interním podnikovým zdrojům a podporu při zpracování této práce.

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 VYMEZENÍ PROBLÉMU, CÍLE PRÁCE A METODY ŘEŠENÍ.....	12
1.1 Charakteristika analyzovaného podniku	12
1.1.1 Základní údaje o společnosti.....	12
1.1.2 Sortiment produktů a služeb	13
1.1.3 Politika společnosti	14
1.1.4 Spolupracující společnosti	15
1.2 Vymezení problému a stanovení cílů práce	17
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	18
2.1 Finanční analýza z pohledu teorie	18
2.1.1 Finanční zdraví	20
2.1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu	21
2.1.3 Uživatelé finanční analýzy.....	22
2.2 Metody finanční analýzy	23
2.3 Analýza absolutních ukazatelů.....	25
2.3.1 Analýza trendů (horizontální analýza).....	25
2.3.2 Procentní analýza komponent (vertikální analýza).....	25
2.4 Analýza rozdílových ukazatelů	26
2.4.1 Čistý pracovní kapitál (net working capital).....	27
2.4.2 Čisté pohotové prostředky (peněžní finanční fond).....	28
2.4.3 Čistý peněžní majetek	28
2.5 Analýza cash flow	29
2.6 Analýza poměrových ukazatelů	30
2.6.1 Ukazatele likvidity	31
2.6.2 Ukazatele zadluženosti	33
2.6.3 Ukazatele rentability	35
2.6.4 Ukazatele aktivity	38
2.6.5 Provozní (výrobní) ukazatele.....	40
2.6.6 Ukazatele na bázi finančních fondů a cash flow.....	41
2.7 Analýza soustav ukazatelů.....	42
2.7.1 Pyramidové soustavy ukazatelů.....	42
2.7.2 Bonitní a bankrotní modely	43
2.7.2.1 Altmanova formule bankrotu (Z-skóre)	43
2.7.2.2 Index INOI	44
2.7.2.3 Rychlý test.....	45
2.7.2.4 Index bonity	45
3 ANALÝZA PROBLÉMU A SOUČASNÉ SITUACE	46
3.1 Strategická analýza společnosti.....	46
3.1.1 SWOT analýza	46
3.1.2 Porterova analýza.....	48
3.2 Finanční analýza společnosti	51
3.2.1 Analýza stavových ukazatelů.....	51

3.2.1.1	<i>Horizontální analýza aktiv</i>	51
3.2.1.2	<i>Vertikální analýza aktiv</i>	53
3.2.1.3	<i>Vývoj aktiv</i>	53
3.2.1.4	<i>Horizontální analýza pasiv</i>	55
3.2.1.5	<i>Vertikální analýza pasiv</i>	56
3.2.1.6	<i>Vývoj pasiv</i>	56
3.2.2	Analýza tokových a rozdílových ukazatelů	58
3.2.2.1	<i>Analýza výkazu zisků a ztrát</i>	59
3.2.2.2	<i>Analýza výnosů</i>	61
3.2.2.3	<i>Analýza nákladů</i>	62
3.2.3	Analýza rozdílových ukazatelů	63
3.2.3.1	<i>Čistý pracovní kapitál</i>	64
3.2.3.2	<i>Čisté pohotové prostředky</i>	64
3.2.4	Analýza peněžních toků	66
3.2.5	Analýza poměrových ukazatelů	67
3.2.5.1	<i>Ukazatele likvidity (liquidity ratios)</i>	67
3.2.5.2	<i>Ukazatele zadluženosti (debt management)</i>	69
3.2.5.3	<i>Ukazatele rentability (profitability ratios)</i>	71
3.2.5.4	<i>Ukazatele aktivity (asset management)</i>	72
3.2.5.5	<i>Provozní (výrobní) ukazatele</i>	75
3.2.6	Analýza vybraných soustav ukazatelů	78
3.2.6.1	<i>Altmanův index pro podniky neobchodovatelné na burze</i>	78
3.2.6.2	<i>Index IN01</i>	80
3.3	Celkové zhodnocení finanční situace podniku	82
3.3.1	Vývoj tokových ukazatelů	83
3.3.2	Vývoj rozdílových ukazatelů a rentabilit	84
3.3.3	Vývoj stavu majetku a jeho využívání	85
3.3.4	Likvidita a zadluženost	87
4	NÁVRHY NA OPATŘENÍ	89
4.1	Řízení odběratelských vztahů	89
4.2	Řízení zásob	90
4.3	Úspory v oblasti nákladů	91
	ZÁVĚR	93
	POUŽITÁ LITERATURA	94
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	96
	SEZNAM TABULEK	97
	SEZNAM GRAFŮ	97
	SEZNAM OBRÁZKŮ	97
	SEZNAM PŘÍLOH	98

Úvod

Je v obecném podvědomí každého z nás, že úspěch podnikání v podmínkách tržního hospodářství závisí ve značné míře na znalostech vlastního podniku a okolního prostředí. Tato znalost je výsledkem shromažďování a systematického hodnocení zkušeností získaných z pozorovaných skutečností. Schopnost tyto znalosti využít umožňuje shromáždit podklady pro budoucí rozhodnutí, která povedou prosperitě a zdravému vývoji v podniku.

Tato diplomová práce se zabývá oblastí, která je velmi významná pro fungování každého podniku, neboť při vhodné aplikaci základních metod finanční analýzy získá management v kterémkoli podniku účinný nástroj k finančnímu řízení. Pravidelná analýza účetních dat je přínosem pro každý typ společnosti, protože může s předstihem upozornit na problémy související s hospodařením podniku. Finanční řízení a rozhodování se v zemích s rozvinutou tržní ekonomikou stalo neoddělitelným prvkem podnikového řízení.

Cílem mé diplomové práce je komplexní posouzení finanční situace společnosti KLIKA-BP, s.r.o., a to prostřednictvím vybraných metod finanční analýzy. Zdrojem dat pro tuto analýzu jsou účetní výkazy firmy z období let 2003 až 2006. Práce by měla hodnotit minulý a současný stav hospodaření podniku, zobrazit uplynulý vývoj účetní jednotky, určit příčiny zhoršení či zlepšení hospodářského výsledku, ukázat metodu financování majetku a celkový systém hospodaření.

Finanční analýza také zkoumá strukturu podnikových aktiv, kvalitu a intenzitu jejich používání, způsob jejich financování, rentabilitu podnikatelských aktivit, solventnost podniku, jeho likviditu a další rysy jeho finančního života. Na základě vybraných ukazatelů a zjištěných skutečností vyhodnotím finanční zdraví společnosti a identifikuji zjištěné nedostatky ve finančním řízení této firmy. Součástí obsahu diplomové práce budou návrhy a opatření, které by mohly vést ke zkvalitnění finančního a ekonomického řízení, a především pak ke zlepšení finanční situace společnosti KLIKA-BP, s.r.o.

První kapitola je věnována představení analyzované společnosti z pohledu hlavní podnikatelské činnosti, organizační struktury, její politiky a dodavatelsko odběratelských vztahů. V závěru první kapitoly bude vymezen problém a zároveň stanoven cíl, ke kterému má celá práce dospět.

V druhé části se budu věnovat teoretickým poznatkům týkajících se finanční analýzy. Budou charakterizovány základní ukazatele a modely, které se v praxi při posouzení finanční situace používají.

Stěžejní část diplomové práce bude součástí třetí kapitoly. Zde se budu zabývat strategickou a finanční analýzou společnosti KLIKA-BP, s.r.o. Strategická analýza bude provedena prostřednictvím SWOT analýzy a Porterova pětifaktorového modelu konkurenčního prostředí. V samotné finanční analýze pak pomocí vybraných metod a finančních ukazatelů posoudím hospodaření společnosti a výsledné hodnoty následně porovnáám s hodnotami, které jsou považovány za optimální pro zachování finanční stability. Většina ukazatelů a struktur majetku bude pro lepší názornost zobrazena do grafů.

Ve čtvrté části se budu věnovat návrhům a opatřením, které by mohly vést ke zlepšení finanční situace firmy. Zdroje ke stanovení návrhů budou čerpány z předchozí části práce.

V poslední, závěrečné části, provedu celkové shrnutí finanční situace společnosti KLIKA-BP, s.r.o. a významu diplomové práce pro tuto firmu.

Diplomová práce je vypracována k počátku roku 2007 a je sestavena tak, aby její časový rámec pokryl stav, ve kterém se firma bude nacházet v době dokončení této práce.

1 Vymezení problému, cíle práce a metody řešení

K posouzení finanční situace společnosti je nutné znát základní informace o analyzovaném podniku. Na jejich základě pak můžeme posoudit jeho finanční pozici pomocí vybraných metod finanční analýzy.

1.1 CHARAKTERISTIKA ANALYZOVANÉHO PODNIKU

1.1.1 Základní údaje o společnosti

Obchodní firma:	KLIKA - BP, s.r.o.
Sídlo:	Jihlava, 8. března 4812/2a, PSČ 586 01
Právní forma:	Společnost s ručením omezeným
Identifikační číslo:	255 55 316
Datum zápisu:	23.února 1999
Hlavní předmět podnikání:	Technicko-organizační činnost v oblasti požární ochrany, poskytování služeb v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
Statutární orgán - jednatel:	František Klika, Jihlava, Musilova 4406/17, PSČ 586 01 Irena Kliková, Jihlava, Musilova 4406/17, PSČ 586 01
Základní kapitál:	100 000,- Kč

Společnost KLIKA-BP, s.r.o. je relativně mladou společností s osmiletou historií své činnosti a dynamicky se rozvíjejícím předmětem podnikání. Byla založena v únoru 1999 v Jihlavě se záměrem pokračovat v započaté práci jednatele společnosti pana Františka Kliky, který do té doby působil jako podnikající fyzická osoba v oboru požární ochrany a bezpečnosti práce. KLIKA-BP je společností s ručením omezeným. Jejím vlastníkem je pan František Klika (s vkladem 70 000,-Kč) s manželkou Irenou (s vkladem 30 000,-Kč). Firma se zabývá zejména službami v oboru požární ochrany a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a komplexním řešením požární bezpečnosti

staveb, a to od projektové dokumentace po dodávky jednotlivých požárně bezpečnostních zařízení.

Společnost je držitelem certifikátů ISO 9001:2000, ISO 14001:1997, OHSAS 18001:1999 a certifikátu Národního bezpečnostního úřadu pro stupeň utajení "TAJNÉ" podle § 62 odstavce 1 zákona číslo 148/1998 Sb. Společnost KLIKA-BP®, s.r.o. je také členem Hospodářské komory ČR, Profesionální komory požární ochrany a Asociace obranného průmyslu ČR.

1.1.2 Sortiment produktů a služeb

Společnost KLIKA-BP, s.r.o. zabezpečuje projekci, montáž a servis stabilních hasicích zařízení FK-KOMPLET®, a to plynových, vodních i pěnových. Plynové SHZ jsou konstruovány zejména pro ochranu datových uzlů, počítačových a serverových sálů, řídicích rozvodů a velínů, dispečerských pracovišť, mezipodlažních prostor a podhledů s kabelovými rozvody, archivů dat i písemností, speciálních strojních zařízení apod. Vodní a plynové SHZ se používají k protipožárnímu zabezpečení jak v kancelářských prostorech, tak ve výrobních a skladovacích objektech. Některé typy objektů je nutno vybavit SHZ, neboť to vyžadují projektové normy požární bezpečnosti staveb.

Dalším nabízeným produktem je výroba ústředny elektrické požární signalizace FK-start1®, která slouží ke kompletnímu ovládnutí a kontrole automatického hasicího systému stabilního hasicího zařízení. K automatické detekci požárního nebezpečí se využívá připojených napěťových kouřových hlásičů.

Společnost KLIKA-BP, s.r.o. také zastupuje španělskou firmu PROTECCIÓN PASIVA 2000, S.L., která je výrobcem protipožární omítkoviny VERMIPLASTER®. Tato směs je určena ke zvýšení požární odolnosti vnitřních ocelových konstrukcí. Neobsahuje žádné toxické ani nebezpečné látky a při zahřátí uvolňuje pouze vodní páru.

Firma dále nabízí montáž systémů pro vedení provozních instalací a aplikace protipožárních ucpávek a těsnění v systému HILTI®. Tyto systémy jsou určeny pro

vedení technologických tras, tedy elektrických kabelů (kabelové lávky), rozvodů vody, plynu, chladících médií, vzduchotechniky atd.

Mezi další aktivity patří montáž požárních a tlakových ucpávek, zabývá se také prodejem, dodávkou a montáží bezpečnostních fotoluminiscenčních tabulek a značení. Firma rovněž provádí hydroizolace proti zemní vlhkosti, tlakové vodě a úniku chemických a ropných látek pomocí progresivní technologie dodávek a montáže fóliových izolací za použití materiálů na bázi měkčeného PVC a PE. Jedná se o ucelené systémy jak pro hloubené tak ražené objekty.

Mezi poskytované služby patří spolupráce při zpracování krizového plánu obcí formou dodání uceleného softwarového produktu. Krizový plán obce je zpracován přesně dle požadavků příslušného zákona, které lze doplnit dle podmínek konkrétní obce. Dále firma poskytuje klientům provádění činnosti vyplývající pro objednatele z ustanovení § 5 odst.1) písm.e) zák. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, vedení metodických pokynů a směrnic souvisejících s BOZP a s předpisy o BOZP na pracovištích, navržení opatření k odstraňování zjištěných závad a upozorňování objednatele na zjištěné nedostatky, provádění školení vedoucích zaměstnanců a zaměstnanců v rozsahu a periodicitě stanovené příslušnými předpisy, spolupráci při vyšetřování smrtelných a ostatních pracovních úrazů, vedení evidence pracovních úrazů a jejich vyšetření, účast při práci komise pro odškodňování zaměstnanců, u kterých vznikl pracovní úrazů nebo nemoc z povolání.kontrolní činnost v oblasti BOZP, vypracování zprávy kontrolnímu orgánům státního dozoru v oblasti BOZP a další.

1.1.3 Politika společnosti

Společnost KLIKA-BP, s.r.o. patří ve svém oboru mezi vedoucí společnosti na českém trhu a s rostoucím podílem na zahraničních trzích v poskytování komplexních služeb v oblastech bezpečnosti práce, požární ochrany a provádění speciálních stavebních prací. Vedení společnosti dodržuje vyhlášenou politiku jakosti, BOZP, OŽP jako strategický dokument společnosti, který stanovuje celkové záměry a směr působení

společnosti v oblastech jejího podnikání. Strategický dokument společnosti je složen z následujících bodů:

- Systematicky zdokonalovat a aktualizovat nabídku podnikatelských aktivit společnosti včetně nově zaváděných produktů. Postupně tak zvyšovat jakost, bezpečnost a ochranu zdraví a podmínky pro ochranu životního prostředí při realizaci jednotlivých dodávek a služeb s cílem udržet a rozšířit spektrum stálých zákazníků.
- Zabezpečit kvalitní uspokojování potřeb zákazníků při realizaci dodávek a služeb poskytovaných společností v souladu s jejich požadavky (jakost, BOZP, OŽP).
- Splňovat požadavky všech platných zákonů, předpisů a nařízení v oblasti jakosti, BOZP a OŽP a jiných požadavků chránících životní prostředí a ochranu zdraví. Na BOZP a OŽP nahlížet jako na zákonem stanovenou povinnost mající prioritu celospolečenského charakteru.
- Hlediska jakosti, BOZP a OŽP začleňovat do marketingu a dodavatelsko-odběratelských vztahů.
- Vytvářet potřebné finanční zdroje pro realizaci potřebných opatření v oblasti jakosti, BOZP, OŽP včetně zdrojů na kontrolní činnost, další rozvoj systému řízení s maximálním využitím informačního systému.
- Důsledně realizovat hospodárná a preventivní opatření v oblasti spotřeby energií a surovin, vzniku a využití odpadů.
- Komunikovat s veřejností, zainteresovanými stranami a spolupracovat se státní správou.

1.1.4 Spolupracující společnosti

Za dobu své existence společnost KLIKA-BP, s.r.o. získala mnoho kontaktů na domácí i zahraniční podniky zabývajícími se požární a bezpečnostní ochranou. S mnohými z nich dnes spolupracuje na vývoji nových technologických postupů a metod. Velmi úzce spolupracuje s níže uvedenými firmami.

TEPOSTOP, s.r.o.

Firma založená roku 1992 je historicky prvním výrobcem hasicích přístrojů na území České republiky, kterých dnes nabízí širokou škálu. Bezkonkurenční kvalita a vysoce nadprůměrné hasební schopnosti jsou hlavní přednosti TEPOSTOPu, držitele ČSN EN ISO 9001 a od roku 2001 ČSN EN ISO 9001:2001.

TDC®

Polská firma TDC® vznikla v roce 1994 a již od počátku se zabývá výrobou fotoluminiscenčních a bezpečnostních značek, které svou vysokou kvalitou dosvitových parametrů několikrát převyšují normy EU. Je členem elitních společenství grafiků a držitel certifikátu ISO 9001:2000.

Hilti ČR, s.r.o.

Protipožární materiály od této společnosti pomáhají zabránit šíření ohně, kouře a toxických plynů a tím minimalizovat tak tragické ztráty na lidských životech a škody na majetku. Brání rychlému šíření požáru uvnitř budov skrze požárně dělící konstrukce, stěny, stropy a spáry vzhledem k zajištění požární odolnosti. Kvalita systémů HILTI byla potvrzena v ČR certifikátem ISO 9001.

Protección Pasiva 2000 S.L.

Protección Pasiva 2000 S.L. je španělský výrobce speciální nástřikové směsi Vermiplaster. Tato směs zvyšuje požární odolnost ocelových konstrukcí. Kvalita výroby je prováděna v souladu s ISO 9001:2000 a ISO 14001.

BASF Stavební hmoty Česká republika, s.r.o.

Společnost BASF nabízí na trhu stavební chemii a speciální stavební technologie již od počátku devadesátých let. Je dceřinou společností nadnárodního koncernu BASF. V současné době nabízí okolo 400 produktů, což ji řadí k předním výrobcům a dodavatelům stavebních hmot a speciálních

Mezi nejvýznamnější objednatele a odběratele patří nejrůznější orgány státní správy, Letiště Praha s.p., Dopravní podnik hl. m. Prahy, Škoda Auto a.s., Sazka a.s., Česká pojišťovna a.s., Česká spořitelna a.s., IBM ČR a.s., AHOLD Czech Republic, a.s. a mnohé další významné společnosti působící na českém trhu. V současnosti nejobjemnější a nejnáročnější zakázkou je zabezpečení pražského metra.

1.2 VYMEZENÍ PROBLÉMU A STANOVENÍ CILŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Cílem mé diplomové práce je prostřednictvím vybraných metod finanční analýzy komplexně posoudit finanční situaci společnosti KLIKA-BP, s.r.o. Na základě získaných ukazatelů pak vyhodnotit finanční zdraví a identifikovat zjištěné nedostatky ve finančním řízení této organizace. Poté se pokusím navrhnout opatření, která by mohla vést ke zkvalitnění finančního a ekonomického řízení, a především ke zlepšení finanční situace společnosti KLIKA-BP, s.r.o.

2 Teoretická východiska práce

Finanční analýza je oblast, která představuje významnou součást soustavy podnikového řízení. Čerpá údaje z účetnictví pro výpočet ukazatelů, které dávají obraz o ekonomickém stavu podniku. O tyto ukazatele se pak opírají rozhodnutí managementu o dalším vývoji podniku.

Život každé firmy je plný proměnlivých situací a složitých problémů. Abychom porozuměli finančnímu řízení, musíme znát reálný pohyb v podniku (tj. vědět, čím se podnik zabývá, na jakých trzích se společnost pohybuje, kdo jsou její zákazníci, dodavatelé či konkurenti, jaký je sortiment výrobků a jejich kvalita, jaké jsou cíle a vize podniku aj. Jedním z nástrojů specifikace podniku je právě finanční analýza, která může odpovědět na mnoho otázek týkajících se pohybu kapitálu ve firmě, kvality jeho řízení a vlivu firemního hospodaření.

2.1 FINANČNÍ ANALÝZA Z POHLEDU TEORIE

Finanční analýza zaujímá klíčové postavení nejen při hodnocení minulého a současného stavu hospodaření společnosti, ale i při předvídání budoucího vývoje podniku. Úkolem finanční analýzy je neustále vyhodnocovat ekonomickou situaci podniku, která je výsledkem působení ekonomických i neekonomických faktorů a vlivy těchto faktorů zohlednit při interpretaci jejich výsledků. Současně by se finanční analýza měla snažit odhadovat budoucí vývoj jednotlivých ekonomických veličin, nebo alespoň vytvořit základnu pro odhad možných změn ve vývoji stávajících trendů.

Výraz „finanční analýza“ se stal v poslední době určitým zaklínadlem, s jehož pomocí se dle mínění některých podnikatelů, manažerů i vysokých řídicích pracovníků a bankovních úředníků podaří vyřešit platební neschopnost jednotlivým podnikům, jejich výrobní, odbytovou a s tím související finanční krizi. Je však třeba zdůraznit, že finanční analýza je nástroj, s jehož pomocí lze odhalit příčiny výše popsaných problémů, ne však nástroj k odstranění těchto problémů. (5)

Při hodnocení finančního zdraví nejde jen o okamžitý stav, ale o situaci podniku v několika letech, o vývojovou tendenci, o frekvenci a velikost výkyvů. Zvyšující se

napětí mezi peněžními příjmy a výdaji a trvalejší nepříznivý hospodářský výsledek mohou vést k platební neschopnosti nebo k předlužení.

„Hlavním úkolem finanční analýzy je pokud možno komplexně posoudit úroveň současné finanční situace podniku (finanční zdraví podniku), posoudit vyhlídky na finanční situaci podniku v budoucnosti a připravit podklady ke zlepšení ekonomické situace podniku, k zajištění další prosperity podniku, k přípravě a zkvalitnění rozhodovacích procesů.“ (5, str. 5)

Finanční analýza je východiskem rozhodovacího procesu, který reaguje na silné a slabé stránky finanční situace, hledá co nejúčinnější řešení v oblasti finančních zdrojů a užití a formuluje finanční cíle a prostředky pro příští období ve finančním plánu, který je také nutným vyústěním každého podnikatelského záměru.

Smyslem finanční analýzy je provést s pomocí speciálních metodických prostředků diagnózu finančního hospodaření podniku. Kvalifikovaná a pravidelně prováděná diagnóza totiž umožňuje odhalit případné poruchy finančního zdraví v době, kdy je ještě možné různými řídicími zásahy tyto poruchy napravit.

Výstupy z finanční analýzy však nemají smysl pokud je budeme posuzovat izolovaně. Vždy je nutné je vztáhnout k určité bázi:

1. časové srovnávání (tzv. trendová analýza): spočívá v porovnání vypočtených ukazatelů s hodnotami zjištěnými v minulosti u téže firmy.
2. prostorové srovnávání (tzv. komparativní analýza): bere v potaz ukazatele vypočtené za stejné období u jiných firem stejného zaměření, problémem je však jedinečnost každé firmy
3. srovnávání s rozpočtem: smyslem je zjistit rozdíly mezi skutečnými a předpokládanými hodnotami a posoudit interní a externí vlivy
4. expertní srovnávání: vychází z expertních zkušeností, které mohou být dobrým vodítkem při hledání optimálních hodnot ukazatelů v dané firmě. (7)

2.1.1 Finanční zdraví

„Finanční zdraví podniku je možné posuzovat na základě schopnosti podniku:

- udržet vlastní existenci,
- produkovat efekty pro vlastníky ve formě co nejlepších hospodářských výsledků.

Jedná se tedy o schopnost podniku udržet si dynamickou rovnováhu, a to jak ve vztahu k měnícím se podmínkám a požadavkům vnějšího prostředí, tak ve vztahu k rozhodujícím zájmovým skupinám, které se na chodu podniku podílejí. Existenci podniku mohou ohrozit nepříznivé finanční toky. Hospodářské výsledky představují rozdíl mezi výnosy a náklady.“ (5, str.58)

Nutnou podmínkou finančního zdraví je perspektiva dlouhodobé likvidity. Proto je důležitý poměr dluhů podniku k trvale vloženému vlastnímu kapitálu. Čím je tento poměr menší, tím je podnik v několika dalších letech méně zranitelný při dočasně slabších výsledcích. Finanční zdraví podniku vyžaduje mimo dlouhodobou likviditu také dostatečný přebytek výnosů nad náklady, tedy dostatečný zisk, který je výdělkem vlastníků. Čím větší je poměr zisku k vloženému kapitálu, tím lépe pro finanční zdraví podniku.

Podnik s uspokojivou finanční situací označujeme jako *zdravý podnik*. Takový podnik je v danou chvíli i perspektivně schopen naplňovat smysl své existence a vytváří předpoklady k získávání externích finančních zdrojů pro podnikatelské aktivity a další rozvoj podniku.. V podmínkách tržní ekonomiky to znamená, že je schopen trvale dosahovat takové míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je požadována investory vzhledem k výši rizika, s jakým je příslušný druh podnikání spojen. Opačným případem je *finanční tíseň* - podnik vykazuje vážné platební potíže, které nemohou být vyřešeny jinak, než radikální změnou jeho činnosti nebo struktury. Finanční tíseň nastává tehdy, když problémy likvidity jsou tak vážné, že je není možné řešit bez zásadních změn v činnosti podniku a ve způsobu jeho financování.

2.1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Základním zdrojem informací pro celou finanční analýzu je účetnictví. Hlavním smyslem finanční analýzy je pomocí získaných účetních výkazů a jiných informačních zdrojů dospět k určitým závěrům o celkové hospodářské a finanční situaci podniku a připravit poklady potřebné pro další rozhodování o podniku jako takovém. Často používané zdroje informací jsou:

- **Zdroje finančních informací** - z účetních výkazů finančního a vnitropodnikového účetnictví, výroční zprávy, dále vnější finanční informace, roční zprávy emitentů veřejně obchodovatelné CP, prospekty CP, burzovní zpravodajství, apod.
- **Kvantifikované nefinanční informace** - ekonomická a podniková statistika, podnikové plány, cenové a nákladové kalkulace, další podnikové evidence (produkce, poptávka a odbyt, zaměstnanost...).
- **Nekvantifikované informace** - zprávy vedoucích pracovníků, závěry auditorů, komentáře manažerů, odborný tisk, nezávislá hodnocení a prognózy.

Nejčastěji používané informace pro finanční analýzu jsou informace vycházející z finančního účetnictví - tzv. účetní informace. Hlavními účetními výkazy jsou **rozvaha**, **výkaz zisků a ztrát** a výkaz o **cash flow**. Toto jsou však opravdu jen ty nejzákladnější (avšak nejdůležitější a nejčastější) zprávy o firmě. Lze sem také zahrnout informace z Obchodního rejstříku nebo informace získané na kapitálovém trhu, ale roli mohou hrát obecné údaje o podniku charakterizující jeho činnost.

Kromě údajů vyplývajících z finančního účetnictví se používají pro naplnění některých ukazatelů i údaje z finančního trhu (např. tržní cena akcie). Využívají se i údaje naturální povahy (např. počet zaměstnanců) jako jednoho z příčinných ukazatelů míry zisku. Pro správné vyhodnocení charakteristik je nutné znát i řadu kvalitativních informací, jež specifikují konkrétní podmínky činnosti daného podniku. (10)

2.1.3 Uživatelé finanční analýzy

Informace, které se týkají finančního stavu podniku jsou předmětem zájmu mnoha subjektů. Těmito subjekty jsou zejména:

- **Investoři** - jsou primárními uživateli finančně-účetních informací obsažených ve finančních výkazech podniku. Akcionáři využívají finanční informace o podniku ze dvou hledisek, a sice investičního a kontrolního.
- **Manažeři** - využívají informace poskytované finančním účetnictvím především pro dlouhodobé a operativní řízení podniku. Tyto informace umožňují vytvoření zpětné vazby mezi řídicím rozhodnutím a jeho praktickým důsledkem.
- **Zaměstnanci** - mají přirozený zájem na prosperitě a finanční stabilitě svého podniku. Zajímají se o jistoty v zaměstnání, o mzdové a sociální perspektivy.
- **Obchodní partneři** - obchodní dodavatelé se zaměřují především na to, zda podnik bude schopen hradit splatné závazky, jde jim především o krátkodobou prosperitu, jeho solventnost a likviditu. Zákazníci (odběratelé) mají zájem na finanční situaci dodavatele zejména při dlouhodobém obchodním vztahu, aby v případě finančních potíží, případně bankrotu dodavatele, neměli potíže s vlastním zajištěním výroby (jsou na něm svým způsobem závislí).
- **Banky a její věřitelé** - ověření úvěrové způsobilosti dlužníka před poskytnutím úvěru. Ověřují si finanční poměry a jejich vývoj umožňuje usoudit, zda dlužník bude spolehlivě platit splátky a úroky poskytnutého úvěru.
- **stát a jeho orgány** - stát a jeho orgány se zajímají o finančně-účetní data z mnoha důvodů, např. pro statistiku, pro kontrolu podniků se státní účastí, pro kontrolu plnění daňových povinností, rozdělování finanční výpomoci podnikům, získání přehledu o finančním zdraví podniků se státní zakázkou. (13)

Každý z těchto subjektů zajímají informace o firmě z jiného důvodu. Investoři se zajímají především o míru výnosnosti jejich kapitálu a míru rizika, o likviditu podniku, o disponibilní zisk a výši dividend. Pro manažery jsou důležité, aby mohli zajistit dlouhodobé i operativní řízení podniku. Obchodním partnerům, bankám a jiným

věřitelům záleží na solventnosti a likviditě podniku. Stát a jeho orgány se zajímají o tyto informace zejména z důvodu kontroly plnění daňových povinností.

2.2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Autor Jaroslav Sedláček ve své knize Účetní data v rukou manažera (10) vychází z obecných přístupů k hodnocení finanční výkonnosti a situace firmy. Prvním přístupem je tzv. *fundamentální analýza* (zpracovává velké množství kvalitativních údajů, a pokud využívá kvantitativní informace, své závěry zpravidla odvozuje bez použití algoritmizovaných postupů). Druhým přístupem je *technická analýza* (využívá matematických, statistických a dalších algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným ekonomickým posouzením výsledků).

Ve finanční analýze se využívají metody, které vycházejí z elementární matematiky (tzv. metody elementární technické analýzy) a metody založené na složitějších matematických postupech a myšlenkách (tzv. vyšší metody finanční analýzy). (10)

„Účelem analýzy finančního stavu je především vyjádřit pokud možno komplexně finanční situaci podniku, tzn. podchytit všechny její složky, případně při podrobnější analýze zhodnotit některou ze složek finanční situace (rozbor zadluženosti, rozbor rizik platební neschopnosti atd.).“ (3, str. 85)

Finanční analýzy nemají přesná, do všech podrobností rozpracovaná pravidla, která by se používala na celém světě stejně. Existují pouze obvyklé postupy, které vychází spíše z logiky věci a potřeb stanovených zadáním nejčastějších prací, vycházejících opět z nejčastějších problémů hledaných finančními analýzami. Vzniká a používá se tak mnoho systémů zpracování dat o hospodaření, analýz a rozborů, které jsou svou kvalitou v zásadě velmi dobré. Rozdíly mezi vypovídací hodnotou poskytovaných informací jednotlivých postupů analýz jsou však mnohdy natolik velké, že jejich výsledky nelze vzájemně porovnávat.

Metody elementární technické analýzy

1. analýza absolutních ukazatelů (tzv. stavových a tokových ukazatelů):
 - analýza trendů (tzv. horizontální analýza)
 - procentní rozbor (tzv. vertikální analýza, procentní analýza komponent)
2. analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)
 - čistý pracovní kapitál
 - čisté pohotové prostředky (peněžní finanční fond)
 - čistý peněžně – pohledávkový finanční fond
3. analýza cash flow
4. analýza poměrových ukazatelů
 - likvidity
 - zadluženosti a finanční struktury
 - rentability
 - aktivity
 - provozní činnosti
 - kapitálového trhu
 - ukazatele na bázi finančních fondů a CF
5. analýza soustav ukazatelů
 - pyramidové rozklady
 - predikční modely

Vyšší metody finanční analýzy

Obecně bychom tyto vyšší metody mohli rozdělit na dva soubory. První skupina zahrnuje matematicko-statistické metody, mezi které například patří bodové odhady, empirické distribuční funkce, korelační koeficienty, autoregresní modelování, diskriminační analýza, faktorová analýza aj. Druhá skupina je tvořena tzv. nestatistickými metodami jako jsou např. matné (fuzzy) množiny, expertní systémy či gnostická teorie neurčitých dat.

V následujících kapitolách jsou teoreticky rozebrány pouze elementární metody finanční analýzy, protože právě ty budou využity v praktické části k posouzení finančního zdraví firmy KLIKA-BP, s.r.o.

2.3 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ

Prvním okruhem vhodných elementárních metod je analýza absolutních ukazatelů. Do těchto rozborů vstupují data z účetních výkazů, které není třeba upravovat. Posouzením změn těchto ukazatelů v čase získáváme tzv. trendy, pomocí nichž porovnáváme vývoj jednotlivých položek účetních výkazů za několik let na jejich základě stanovíme pravděpodobnou úroveň určité položky účetního výkazu v budoucnosti. Vedle sledování změn absolutní hodnoty ukazatelů v čase se obvykle zjišťují i jejich procentní změny. (10)

2.3.1 Analýza trendů (horizontální analýza)

Porovnává změny ukazatelů v časové řadě. Při hodnocení situace by měl finanční analytik brát v úvahu rovněž okolní podmínky (konkurence, poptávka, kapitálový trh, ceny vstupů, mezinárodní vlivy aj.). Je třeba znát i záměry firmy do budoucna.

$$2004 \text{ k } 2003 \text{ v } \% = \frac{(\text{částka } 2004 - \text{částka } 2003) * 100}{\text{částka } 2003} \quad (10)$$

2.3.2 Procentní analýza komponent (vertikální analýza)

Při vertikální analýze posuzujeme jednotlivé části majetku a kapitálu tzv. strukturu aktiv a pasiv firmy. Z této struktury je jasné, jaké je složení hospodářských prostředků potřebných pro výrobní a obchodní aktivity firmy a z jakých zdrojů byly pořízeny. Ekonomická stabilita společnosti totiž závisí právě na schopnosti vytvářet a udržovat rovnovážný stav majetku a kapitálu. Významnou výhodou vertikální analýzy

je její nezávislost na meziroční inflaci a z toho vyplývající srovnatelnost výsledků analýzy z různých let.

Jednotlivé položky výkazů se vyjadřují jako procentní podíly jedné z těchto komponent. Základem procentní analýzy výkazu zisků a ztrát se obvykle bere velikost tržeb (= 100%) a v rozvaze hodnota celkových aktiv společnosti.

Výhodou procentní analýzy komponent je skutečnost, že nezávisí na meziroční inflaci, a umožňuje tedy srovnávat výsledky analýzy z různých let, vývojové trendy za více let či srovnávat různé firmy. Procentní podíl se dle (10) vypočítá následovně:

$$u_s = \frac{U_t * 100}{S_t} \quad [\%]$$

kde: u_sukazatel struktury

S_tspolečný jmenovatel (obvykle celkové tržby nebo celková aktiva)

Ve výkazu zisků a ztrát se jako společný jmenovatel pro procentní vyjádření určité položky bere obvykle velikost tržeb (tržby = 100%). Obdobně v rozvaze je základem pro výpočet položka aktiva celkem (celkový kapitál).

Významnou výhodou tohoto druhu analýzy je její nezávislost na meziroční inflaci a z toho vyplývající srovnatelnost výsledků analýzy z různých let. (6)

2.4 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ

K analýze a řízení finanční situace firmy slouží rozdílové ukazatele, označované jako fondy finančních prostředků. Fond je chápán jako agregace určitých stavových ukazatelů vyjadřujících aktiva nebo pasiva, resp. jako rozdíl mezi souhrnem určitých položek krátkodobých aktiv a určitých položek krátkodobých pasiv. (10)

Pro zajištění likvidity sledují firmy zejména:

- čistý pracovní kapitál
- čisté pohotové prostředky (peněžní fond)
- čistý peněžně-pohledávkový fond

Rozdílové ukazatele vycházejí z předpokladu, že podnik část oběžných aktiv financuje dlouhodobými cizími zdroji. Zpravidla jde o trvalou výši oběžných aktiv. Zbývající část oběžných aktiv, která z různých důvodů kolísá, se obvykle financuje krátkodobými cizími zdroji. (5)

2.4.1 Čistý pracovní kapitál (net working capital)

Ke sledování a hodnocení změn ČPK existují dva přístupy: manažerský a vlastnický. Finanční manažer chápe ČPK jako relativně volný kapitál, který může využívat k zajištění hladkého průběhu hospodářských aktivit firmy. Je součástí dlouhodobého kapitálu vázaného v oběžných aktivech. Pro vlastníka je ČPK v podstatě běžně pracujícím dlouhodobým kapitálem, neboť si vlastník vyhrazuje právo rozhodovat o dlouhodobém financování, o jeho zvyšování i snižování. Opatrný přístup k financování vyžaduje, aby byl dlouhodobý kapitál větší než stálá aktiva, vlastník si sám určuje, kolik z dlouhodobého kapitálu připadne na financování běžné činnosti. (10)

Manažerský přístup k výpočtu: $\check{C}PK = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobý cizí kapitál}$

Investorský přístup k výpočtu: $\check{C}PK = \text{dlouhodobá pasiva} - \text{stálá aktiva}$

Pracovní kapitál můžeme rovněž chápat jako určitý „finanční polštář“, který společnosti teoreticky umožňuje, aby mohla nadále pracovat i v případě, kdy je nucena splatit všechny nebo část svých krátkodobých závazků, které tvoří zdroje jejího financování.

Zdroje pracovního kapitálu tvoří:

- jakýkoliv růst položek krátkodobých aktiv v rozvaze
- jakýkoliv pokles položek krátkodobých závazků firmy (8)

Existují ale i negativní vlivy, které snižují vypovídací schopnost ukazatele:

- nevymahatelné nebo obtížně vymahatelné pohledávky
- neprodejné nebo jen za velmi nízké ceny prodejné zásoby hotových výrobků
- zbytečně vysoké zásoby materiálů

2.4.2 Čisté pohotové prostředky (peněžní finanční fond)

Tento peněžní fond lze charakterizovat jako rozdíl pohotových finančních prostředků a okamžitě splatných závazků. Přestavuje rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky. Nejvyšší stupeň likvidity vyjadřuje fond, který do pohotových peněžních prostředků zahrnuje pouze hotovost a peníze na běžných účtech. Méně přísná modifikace zahrnuje i peněžní ekvivalenty (např. obchodovatelné CP – šeky, směnky, termínované vklady aj.). Ukazatel čistých pohotových prostředků se používá se při sledování okamžité likvidity a je vyjádřen vztahem:

$$\text{ČPP} = \text{pohotové finanční prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (10)$$

Výhodou ukazatele tohoto typu je jeho nízká souvislost s podnikovými oceňovacími technikami. Může však být ovlivněn časovým posunem plateb ve vztahu k okamžiku zjišťování likvidity (zadržením nebo naopak dřívějším uskutečněním plateb). (6)

Tento ukazatel často hodnotí banky, jelikož není ovlivněn oceňovacími technikami, na rozdíl od čistého pracovního kapitálu. Je však snadno manipulovatelný přesunem plateb vzhledem k rozhodujícímu datu.

2.4.3 Čistý peněžní majetek

Čistý peněžní majetek, nebo též čistý peněžně – pohledávkový finanční fond, představuje střední cestu mezi oběma výše uvedenými rozdílovými ukazateli likvidity. Čisté peněžně pohledávkové finanční fondy vylučují z oběžných aktiv zásoby, popřípadě i nelikvidní pohledávky. Od takto upravené části oběžných aktiv se pak odečtou krátkodobé závazky. (6)

Používá se následující způsob výpočtu:

$$\text{ČPM} = (\text{oběžná aktiva}) - \text{krátkodobé závazky} \quad (11)$$

2.5 ANALÝZA CASH FLOW

Analýza cash flow (CF) je důsledně založena na příjmech a výdajích. Vyjadřuje reálné toky peněz a jejich zásoby v obchodní firmě. Zatímco přehled cash flow informuje o tvorbě finančních zdrojů společnosti v daném období, ukazatel cash flow umožňuje získat podrobnou informaci o finančně hospodářské situaci firmy. (16)

Účelem přehledu cash flow tedy je:

- deskripce vývoje finanční situace (vývoje likvidity) firmy v daném období
- vysvětlení příčin změn ve finanční pozici

Ke zjištění, k jakým účelům byly vydány peníze ve firmě a jaké příjmy firma v daném období inkasovala, lze obecně použít tři metody:

- 1) metoda založená na sledování skutečných příjmů a výdajů
- 2) transformace výnosově-nákladových dat na příjmově-výdajová
- 3) transformace hospodářského výsledku na peněžní tok

V ČR byla zavedena metoda nepřímá, která vychází z výkazu zisků a ztrát (ze salda mezi výnosy a náklady), který se dále upravuje o změny položek rozvahy (vyjadřující rozdíl mezi toky příjmů a výdajů a mezi toky výnosů a nákladů). Cash flow je skutečně objektivním měřítkem pro určení rentability firmy. Ukazatele vypočtené na základě cash-flow jsou ukazateli peněžní rentability.

2.6 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

Výpočet poměrových ukazatelů je základem finanční analýzy. Za dlouhou dobu používání poměrových ukazatelů jako metodického nástroje finanční analýzy bylo navrženo velké množství, řádově desítky ukazatelů, z nichž některé se navzájem liší pouze drobnými modifikacemi. Praktickým používáním se však vyčlenila určitá skupina ukazatelů všeobecně akceptovaných, které umožňují vytvořit si základní představu o finanční situaci daného podniku.

Ukazatele se obvykle sdružují do skupin, přičemž každá skupina se váže k některému aspektu finančního stavu podniku. Zpravidla se uvádí dělení na 4 základní skupiny, podle posuzované vlastnosti objektu, resp. skutečnosti, na kterou se zaměřuje. Zároveň je nutné upozornit, že ani počet skupin ani jejich obsahové vymezení není standardní. (3)

Analýza poměrových ukazatelů je nejběžnějším nástrojem finanční analýzy, neboť umožňuje získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách firmy. (1)

Jednotlivé poměrové ukazatele lze roztrždit do několika skupin. První skupinu ukazatelů tvoří ukazatele rentability (profitability ratios) tj. různé formy míry zisku (poměr zisku a kapitálu)- jako všeobecně akceptovaného vrcholového ukazatele efektivnosti podniku. V rámci této skupiny jsou často uváděny i bezprostřední analytické ukazatele míry zisku, poměr zisku k tržbám, který vyjadřuje rentabilitu odbytu a poměr zisku k nákladům, který vyjadřuje rentabilitu nákladů.

Zvláštní skupinu často tvoří tzv. ukazatele aktivity (asset utilization ratios). Jedná se o ukazatele relativní vázanosti kapitálu v jednotlivých formách aktiv, neboli ukazatele rychlosti nebo doby obratu zásob (materiálových, nedokončené výroby, hotových výrobků), pohledávek, vázanosti hmotného investičního majetku.

Druhá skupina sdružuje ukazatele zadluženosti (debt ratios) hodnotící finanční strukturu podniku. Zahrnuje řadu ukazatelů, které porovnávají vlastní a cizí finanční zdroje.

Třetí skupina je složena z ukazatelů platební schopnosti, tj. solventnosti a likvidity (liquidity ratios). Cílem těchto ukazatelů je vyjádřit se k potenciální schopnosti podniku hradit promptně své splatné závazky.

Čtvrtá skupina obsahuje ukazatele vycházející z údajů kapitálového trhu, jde-li o akciovou společnost, jejíž akcie jsou volně obchodovatelné.

Poměrové ukazatele lze dále rozdělit do pěti skupin dle toho, ze kterých účetních a neúčetních údajů vycházejí a na jaké rysy podniku se zaměřují:

- ukazatele likvidity
- ukazatele řízení aktiv
- ukazatele řízení dluhu
- ukazatele ziskovosti
- ukazatele tržní hodnoty
- provozní ukazatele
- ukazatele na bázi finančních fondů a cash flow

2.6.1 Ukazatele likvidity

Ukazatelé likvidity měří schopnost podniku uspokojit své splatné (krátkodobé) závazky, které tvoří především závazky vůči dodavatelům, zaměstnancům, státu (daňové závazky, závazky ze sociálního zabezpečení), jiné závazky, běžné bankovní úvěry a výpomoci. Likvidita je schopnost podniku přeměnit majetek na prostředky, jež je možné použít na úhradu závazků. Zabývají se nejlikvidnější částí aktiv společnosti a rozdělují se podle likvidnosti položek aktiv dosazovaných do čitatele z rozvahy na běžnou likviditu, pohotovou a okamžitou likviditu.

Ukazatelé likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit (čítatel) s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Podle toho, jakou míru jistoty požadujeme od tohoto měření, dosazujeme do čitatele majetkové složky s různou dobou likvidnosti, tj. přeměnitelnosti na peníze. Nejlikvidnější jsou pochopitelně samy peníze v hotovosti a na běžných účtech, nejméně likvidní je investiční majetek, proto se s ním vůbec neuvažuje. Základní ukazatele likvidity se tedy odvozují od oběžných aktiv.

2.6.1.1 Běžná likvidita (likvidita 3.stupně)

Běžná likvidita ukazuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Je měřítkem krátkodobé solventnosti podniku. Je citlivá na strukturu zásob a jejich reálné oceňování vzhledem k jejich prodejnosti a na strukturu pohledávek vzhledem k jejich neplacení ve lhůtě či nedobytnosti. Hodnota ukazatele by měla nabývat hodnot 1,5 - 2,5.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

2.6.1.2 Pohotová likvidity (likvidita 2.stupně)

Ukazatel pohotové likvidity vylučuje z oběžných aktiv zásoby. V čitateli tak ponechává jen peněžní prostředky, krátkodobé CP a krátkodobé pohledávky. V analýze je důležité zaměřit pozornost na poměr mezi běžnou a pohotovou likviditou, neboť výrazně nižší hodnota pohotové likvidity ukazuje na nadměrné zásoby společnosti. Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí od 1 do 1,5. Pro zachování likvidity firmy by hodnota tohoto ukazatele neměla klesnout pod 1, pokud k tomu dojde, musí podnik spoléhat na případný prodej zásob.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{(\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby})}{\text{krátkodobé závazky}}$$

2.6.1.3 Okamžitá likvidita (likvidita 1.stupně)

Okamžitá likvidita která měří schopnost firmy hradit aktuálně splatné dluhy. Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí od 0,2 - 0,5. Vysoké hodnoty ukazatele svědčí o efektivním využití finančních prostředků.

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{ekvivalenty tj. pohotové finanční prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

2.6.2 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti (řízení dluhu) slouží jako indikátor výše rizika, jež firma podstupuje při dané struktuře vlastních a cizích zdrojů. Vyjadřují vztah mezi cizími zdroji na jedné straně a vlastními zdroji na straně druhé. Čím je firma zadluženější, tím je finanční páka vyšší. Zadluženost sama o sobě není pouze negativní charakteristikou podniku. Ve zdravém podniku může její růst přispívat k celkové rentabilitě a tím i k tržní hodnotě firmy. (6)

2.6.2.1 Celková zadluženost

Celková zadluženost ukazuje, jak dobře jsou věřitelé společnosti chráněni pro případ platební neschopnosti podniku. Od určité hodnoty zadluženosti firma pocítuje problémy se získáváním dalšího kapitálu. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je zadluženost podniku a tím vyšší je také finanční riziko. Věřitelé preferují nízký ukazatel zadluženosti, protože čím větší bude podíl vlastního kapitálu, tím větší bude vytvořen finanční polštář pro věřitele v případě ztráty a likvidace společnosti. Vlastníci naopak hledají finanční páku, aby znásobili své výnosy.

V tržní ekonomice se hodnota tohoto ukazatele pohybuje v rozmezí 30-60%. Je-li ukazatel vyšší než oborový průměr, bude pro firmu obtížné získat dodatečné zdroje bez toho, aby nejprve zvýšila vlastní kapitál nebo v jiném případě, věřitelé budou požadovat vyšší úrok. (10)

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{celkové dluhy}}{\text{aktiva celkem}} \quad [\%]$$

2.6.2.2 Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování (kvóta vlastního kapitálu) vyjadřuje finanční nezávislost firmy. Hodnota tohoto ukazatele spolu s hodnotou celkové zadluženosti musí dávat hodnotu 1, resp. 100%. Jeho převrácená hodnota vyjadřuje velikost finanční páky.

$$\text{Kvóta vlastního kapitálu} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100 \quad [\%]$$

2.6.2.3 Úrokové krytí

Tento ukazatel informuje o tom, kolikrát převyšuje zisk placené úroky. Pokud je ukazatel roven 1, znamená to, že na placení úroků je třeba celého zisku a na akcionáře nezbude nic. Za postačující se považuje, jsou-li úroky pokryty ziskem 3 až 6. (10)

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{\text{úroky}}$$

2.6.2.4 Dlouhodobá zadluženost

Dlouhodobá zadluženost – vyjadřuje, jaká část aktiv firmy je financována dlouhodobými dluhy. Napomáhá nalézt optimální poměr dlouhodobých a krátkodobých cizích zdrojů. (10)

$$\text{Dlouhodobá za dluženost} = \frac{\text{dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \quad [\%]$$

2.6.2.5 Běžná zadluženost

Běžná zadluženost poměří krátkodobý cizí kapitál s celkovými aktivy. Její výpočet je následující:

$$\text{Běžná zadluženost} = \frac{\text{krátkodobý cizí kapitál}}{\text{celková aktiva}} * 100 \quad [\%]$$

2.6.2.6 dlouhodobé krytí aktiv

Ukazatel dlouhodobého krytí stálých aktiv vyjadřuje krytích stálých aktiv dlouhodobým kapitálem.

$$\text{Dlouhodobé krytí stálých aktiv} = \frac{(\text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobý cizí kapitál})}{\text{stálá aktiva}}$$

2.6.2.7 Doba splácení dluhu

Doba splácení dluhu určuje, po kolika letech by byl podnik schopen vlastními silami splatit své dluhy

$$\text{Doba splácení dluhu} = \frac{\text{cizí zdroje} - \text{finanční majetek}}{\text{provozní Cash Flow}} \quad [\text{roky}]$$

2.6.3 Ukazatele rentability

Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu, je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Ukazatele rentability ukazují kombinovaný vliv likvidity, aktivity a zadluženosti na zisk podniku. Nejčastěji se používají následující ukazatele.

2.6.3.1 Rentabilita vloženého kapitálu (Return on Investment - ROI)

Ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu patří k nejdůležitějším ukazatelům, pomocí kterých se hodnotí podnikatelská činnost firem. Vyjadřuje, s jakou účinností působí celkový kapitál, vložený do firmy, nezávisle na zdroji financování. Čítatel zlomku není zadán jednoznačně. Můžeme se setkat se ziskem před úhradou úroků a daně z příjmů, ziskem před úhradou dlouhodobých úroků a daně z příjmu, ziskem před zdaněním, ziskem po zdanění či ziskem po zdanění zvýšeném o nákladové úroky. Volba čitatele tedy závisí na účelu, jemuž má analýza sloužit.

$$\text{ROI} = \frac{(\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky})}{\text{celkový kapitál}} * 100 \quad [\%]$$

2.6.3.2 Rentabilita celkových aktiv (Return on Assets - ROA)

Tento ukazatel má podobnou interpretaci jako ukazatel celkového vloženého kapitálu. Měří ziskovost celkových aktiv podniku neboli průměrnou čistou výnosnost všech finančních zdrojů. Tímto ukazatelem se vyjadřuje celková efektivnost společnosti. Finanční struktura společnosti je v tomto případě nevýznamná. Důležité je, kolik dokáže společnost vydělat všemi prostředky, které má k dispozici.

Ukazatel je možno vyjádřit následovně:

$$ROA = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{celková aktiva}} * 100 \quad [\%]$$

2.6.3.3 Rentabilita vlastního kapitálu (Return on common equity - ROE)

Tento ukazatel je významný pro akcionáře, vlastníky, společníky a další investory. Zjišťuje, zda kapitál, který byl do podniku vložen přináší dostatečný výnos. Při výpočtu a interpretaci tohoto ukazatele je nutné brát v úvahu, pro koho je posouzení rentability prováděno. Provádí-li se hodnocení pro majitele firmy, je prioritou jejich zájmu výnos z akcií. Pro investora je důležité, aby ROE byl vyšší než úroky, které by obdržel při jiné formě investování. Bude-li hodnota ROE dlouhodobě nižší, bude se investor snažit uložit svůj kapitál jinde a firma bude dlouhodobě odsouzena k zániku. Úroveň rentability vlastního kapitálu je velmi závislá na rentabilitě celkového kapitálu a úrokové míře cizího kapitálu.

Ukazatel ROE je dle literatury možné získat následovně (10):

$$ROE = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} * 100 \quad [\%]$$

2.6.3.4 Ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů (ROCE)

Ukazatel rentability dlouhodobých zdrojů poskytuje informaci o výnosnosti dlouhodobého kapitálu. Může sloužit při posuzování překapitalizace a podkapitalizace (10). Slouží také k prostorovému srovnávání firem, zejména k hodnocení monopolních veřejně prospěšných společnosti (např. telekomunikace, vodárny, aj.).

Výpočet ROCE je následující:

$$ROCE = \frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky}}{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}} * 100 \quad [\%]$$

2.6.3.5 Rentabilita tržeb (Return on sales - ROS)

Rentabilita tržeb charakterizuje zisk vztažený k tržbám. Tržby ve jmenovateli představují tržní ohodnocení výkonů za určité časové období (rok, měsíc, týden, den). Vztah lze znázornit následovně:

$$ROS = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{celkové tržby}}$$

Pro srovnání různých firem navzájem se vylučují z čitatele zkreslující vlivy rozdílné skladby kapitálu (zisk, úroky). Dává se přednost provoznímu zisku (EBITu) před čistým ziskem.

Na rentabilitu podniku však mají podstatný vliv i ostatní ukazatele např. (1):

- **Likvidita snižuje rentabilitu** – firma s velkými, někdy nedobytnými pohledávkami může vypadat jako vysoce likvidní. Stejný efekt způsobují neprodejné zásoby. Důvodem vlivu likvidity na rentabilitu je fakt, že prostředky vázané v krátkodobých aktivech nevynášejí žádný nebo jen malý výnos. Platí: *čím vyšší likvidita, tím nižší ziskovost.*
- **Obrátky aktiv zvyšují rentabilitu** – čím více se aktiva otáčejí, tím více zisku generují. Stálá aktiva tvoří produkční základnu podniku. Obracení se pomaleji, než aktiva oběžná a jejich hodnota se přenáší do produktu postupně na základě odpisů. Obrátkovost stálých aktiv lze zvýšit například leasingem. Platí: *čím vyšší je obrátka aktiv, tím vyšší je ziskovost.*
- **Obrátky pasiv snižují rentabilitu** – hlavní položka v krátkodobých pasivech jsou dodavatelé. Dodavatelé poskytují firmě obchodní úvěr dle doby splatnosti faktur. Pokud je obrátka pasiv vysoká, musí firma hledat jiné finanční zdroje na financování svých aktivit. Platí: *čím vyšší je obrátka pasiv, tím nižší je ziskovost.*

- *Zadluženost nejprve zvyšuje, a potom snižuje rentabilitu* – obecně platí, že financování úvěrem je levnější než financování vlastním kapitálem. Pokud se společnost zadluží příliš, začnou ji věřitelé vnímat jako více rizikovou a náklady na dluh se zvýší, protože investoři začnou požadovat vyšší rizikovou prémii. Platí: *čím vyšší zadluženost, tím vyšší ziskovost*, ale po překročení optimální hranice dluhu platí: *čím vyšší zadluženost, tím nižší ziskovost*.

2.6.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložených prostředků. Měří celkovou rychlost jejich obratu nebo rychlost obratu jejich jednotlivých složek a hodnotí tak vázanost kapitálu v určitých formách aktiv. Hodnota ukazatelů aktivity se vyjadřuje v jednotkách času. Čím vyšších hodnot ukazatele dosahují, tím je zpravidla lepší práce manažerů společnosti. (6)

Ukazateli aktivity jsou souhrnně nazývány ukazatele relativní vázanosti kapitálu v různých formách aktiv a počítají pro jednotlivé skupiny aktiv: zásoby, pohledávky, fixní aktiva a pro celková aktiva. Prakticky se jedná o ukazatele typu doby obratu a obratovosti. Obrat zásob a dobu obratu zásob nebudou v analytické části práce vyčíslovat, jelikož firma vykazuje na konci roku nulové zásoby.

2.6.4.1 Vázanost celkových aktiv

Tento ukazatel podává informaci o intenzitě, s níž firma využívá aktiv s cílem dosáhnout tržeb. Měří celkovou produkční efektivnost firmy. Čím je ukazatel nižší, tím lépe. (10)

$$\text{Vázanost celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{roční tržby}}$$

2.6.4.2 Obrat celkových aktiv

Obrat celkových aktiv udává počet obrátek za daný časový interval.

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{aktiva}} \quad [\text{krát}]$$

2.6.4.3 Obrat stálých aktiv

Obrat stálých aktiv má význam při rozhodování o tom, zda pořídit další produkční dlouhodobý majetek. (10)

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{stálá aktiva}} \quad [\text{krát}]$$

2.6.4.4 Obrat zásob

Ukazatel doby obratu zásob udává, kolikrát je v průběhu roku každá položka zásob firmy prodána a znovu uskladněna. Ukazatel však často nadhodnocuje skutečnou obrátku (tržby odrážejí tržní hodnotu, zatímco zásoby se uvádějí v nákladových cenách)

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{zásoby}} \quad [\text{krát}]$$

2.6.4.5 Doba obratu zásob

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podnikání do doby jejich spotřeby nebo do doby jejich prodeje (10).

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{denní spotřeba}} \quad [\text{dny}]$$

2.6.4.6 Doba obratu pohledávek

Výsledkem výpočtu doby obratu pohledávek je počet dnů, během nichž je inkaso peněz za každodenní tržby zadrženo v pohledávkách. Doba obratu pohledávek je užitečné srovnat s běžnou platební podmínkou, za které firma fakturuje své zboží. (10)

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{obchodní pohledávky}}{\text{denní tržby}} \quad [\text{dny}]$$

2.6.4.7 Doba obratu závazků

Výsledkem je doba, jak dlouho firma odkládá platbu faktur svým dodavatelům. Lze tím zjistit, jaká je platební morálka firmy vůči jejím dodavatelům. (10)

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky vůči dodavatelům}}{\text{denní tržby}} \quad [\text{dny}]$$

2.6.5 Provozní (výrobní) ukazatele

Provozní ukazatele jsou zaměřeny dovnitř firmy. Napomáhají managementu sledovat a analyzovat vývoj základní aktivity firmy. Opírají se o tokové veličiny, především o náklady. (10)

2.6.5.1 Mzdová produktivita

Mzdová produktivita udává, kolik přidané hodnoty připadá na 1,-Kč vyplacených mezd. (10)

$$\text{Mzdová produktivita} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{mzdové náklady}}$$

2.6.5.2 Produktivita práce

Produktivita práce (z přidané hodnoty) určuje, kolik přidané hodnoty připadá ročně na jednoho zaměstnance. Tempo růstu produktivity práce by mělo být vyšší než tempo růst mezd.

Pro výpočet produktivity práce se užívá následující vztah:

$$\text{Produktivita práce} = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet zaměstnanců}}$$

2.6.5.3 Produktivita práce (z výkonů)

Produktivita práce určuje, kolik výkonů (v tisících Kč) přinese jeden zaměstnanec společnosti. Pro společnost je žádoucí, aby hodnota tohoto ukazatele byla co nejvyšší – důvodem jsou vyšší výkony, které umožní společnosti lepší rozvoj podnikatelských aktivit.

$$\text{Produktivita práce z výkonů} = \frac{\text{výkony}}{\text{počet zaměstnanců}}$$

2.6.6 Ukazatele na bázi finančních fondů a cash flow

Tyto ukazatele se používají k hlubší analýze finanční situace firem. Záměrem je vyjádřit a poměřit vnitřní finanční potenciál firmy, tj. schopnost vytvořit z vlastní hospodářské činnosti finanční přebytky, použitelné k financování potřeb. (10)

$$\text{Rentabilita obratu z hlediska ČPK} = \frac{\text{ČPK}}{\text{roční tržby}} * 100 \quad [\%]$$

$$\text{Podíl ČPK z majetku} = \frac{\text{ČPK}}{\text{průměrná aktiva}} * 100 \quad [\%]$$

$$\text{Rentabilita ČPK} = \frac{\text{zisk}}{\text{ČPK}} * 100 \quad [\%]$$

$$\text{Doba obratu ČPK} = \frac{\text{ČPK}}{\text{denní tržby}} \quad [\text{dny}]$$

2.7 ANALÝZA SOUSTAV UKAZATELŮ

Nevýhodou jednorozměrných modelů je skutečnost, že nepostihují celek – jeden ukazatel bude vždy zachycovat jen jednu oblast podniku. Pro získání většího přehledu je potom zapotřebí takových ukazatelů několik. Kombinací vybraných ukazatelů lze vytvořit jeden vícerozměrný ukazatel.

Soustavy ukazatelů tak umožňují posoudit celkovou finanční situaci firmy. Často se označují jako analytické systémy nebo modely finanční analýzy. Tyto ukazatele mohou být dle literatury (10) tvořeny následujícím způsobem:

1. Soustava hierarchicky uspořádaných ukazatelů - tzv. *pyramidová soustava*, která slouží k identifikaci logických a ekonomických vazeb mezi ukazateli jejich rozkladem. Ke změření intenzity vlivu analytických ukazatelů na změnu syntetického ukazatele slouží metody řetězového dosazování, logaritmická či funkcionální metoda.

2. Účelové výběry ukazatelů – jsou sestavované na bázi komparativně-analytických nebo matematicko-statistických metod. Podle účelu jejich použití se výběry člení na:

- **bonitní** modely: snaží se pomocí jednoho syntetického ukazatele, který nahrazuje jednotlivé analytické ukazatele, vyjádřit finanční situaci
- **bankrotní** modely: představují jakési systémy včasného varování, neboť dle chování vybraných ukazatelů indikují případné ohrožení finančního zdraví firmy

2.7.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Jednotlivé poměrové ukazatele hodnotí stav firmy nebo její vývoj pouze jediným číslem, měří pouze jediný rys velmi složitého procesu, který má ovšem mnoho vlastností a ukazatelů. Pyramidové soustavy ukazatelů rozkládají ukazatele na vrcholu pyramidy do dalších dílčích ukazatelů pomocí multiplikačních nebo aditivních vazeb. Rozklad ukazatele ROE byl poprvé použit ve společnosti Du Pont de Nemeurs. Rozklad tohoto ukazatele nám ukazuje, kam by firma měla zaměřit úsilí o zvyšování rentability,

zda zvýšit či snížit ceny produktů na objem produkce, hledat možnosti snižování nákladových položek aj. (5).

Obrázek č. 1: Rozklad ROE – Du Pont diagram

2.7.2 Bonitní a bankrotní modely

Mezi bonitními a bankrotními modely neexistuje jednoznačně vymezená hranice. Oba typy mají mnoho společného, zejména schopnost přiřadit firmě jeden výsledný hodnotící koeficient. Rozdíly jsou v datech, z nichž vychází. (10)

2.7.2.1 *Altmanova formule bankrotu (Z-skóre)*

Vychází z diskriminační analýzy uskutečněné koncem 60. a v 80. letech u několika desítek zbankrotovaných a nebankrotovaných firem. Výsledkem byla

diskriminační funkce vedoucí k výpočtu Z-skóre diferencovaně pro firmy s obchodovatelnými akciemi a zvláště pro ostatní firmy.

Pro ostatní firmy lze použít následující vztah: (10)

$$z = 0,717 A + 0,847 B + 3,107 C + 0,420 D + 0,998 E ,$$

kde A,B,C,D,E jsou definovány: A=Pracovní kapitál/Celková aktiva
 B=Zisk po zdanění/Celková aktiva
 C=Zisk před zdaněním a úroky/Celková aktiva
 D=Základní kapitál/Celkové dluhy
 E=Celkové tržby/Celková aktiva

Pokud je hodnota Z-skóre vyšší jak 2,9, jde o uspokojivou finanční situaci, při hodnotě pohybující se v intervalu od 1,2 do 2,9 hovoříme o tzv. nevyhraněné finanční situaci a je-li hodnota nižší než 1,2, signalizuje to vážné finanční problémy podniku. (12)

2.7.2.2 Index IN01

Formulace závěrů o celkovém finančním zdraví podniku je úlohou více-kriteriálního rozhodování, kde každý z použitých ukazatelů má jinou výši důležitosti. Autoři indexu IN jsou Inka a Ivan Neumaierovi. Důležitým přínosem indexu IN je snaha o omezení subjektivity při výběru stěžejních ukazatelů.

V roce 1995 se manželé Neumaierovi rozhodli analyzovat významné bonitní a bankrotní indikátory a zprostředkovat nejčastěji vytipované ukazatele. Z nejčastěji objevujících se ukazatelů sestavili index IN95. Úspěšnost vypovídací schopnosti je více než 70 %.

V roce 1999 pak zkonstruovali index, který by akcentoval pohled vlastníka. Pomocí tohoto ukazatele (*indexu IN₉₉*) byly upraveny váhy ukazatelů indexu IN95 platné pro ekonomiku ČR s ohledem na jejich význam pro dosažení kladné hodnoty

ekonomického zisku. Index IN99 je schopen vystihnout situaci firmy s úspěšností vyšší než 85%.

V roce 2002 zkonstruovali index, který slouží pro rychlou orientaci investorů a věřitelů o finanční situaci podniku. Je to tedy model orientovaný na investory a vlastníky. Je kombinací předešlých dvou indexů IN59 a IN99.

Vztah indexu IN01 se skládá z několika poměrových ukazatelů z oblasti aktivity, rentability, zadluženosti a likvidity.

$$IN01 = 0,13 * A + 0,04 * B + 3,92 * C + 0,21 * D + 0,09 * E$$

kde A,B,C,D,E jsou definovány: A = celková aktiva / cizí zdroje

B = EBIT / nákladové úroky

C = EBIT / celková aktiva

D = výnosy / celková aktiva

E = oběžná aktiva / (krátk. závazky+krátkodobé bank. úvěry)

2.7.2.3 Rychlý test

Byl navržen v roce 1990 P. Kraličkem. Poskytuje rychlou možnost s poměrně dobrou vypovídací schopností „klasifikovat“ analyzovanou firmu. Využity byly ukazatele, které nepodléhají rušivým vlivům a navíc reprezentují celý informační potenciál výkazů. Bonita se stanoví tak, že každý ukazatel se podle dosaženého výsledku oklasifikuje dle stupnice hodnocení a výsledná známka se pak určí jako jednoduchý aritmetický průměr známek získaných za jednotlivé ukazatele. (10)

2.7.2.4 Index bonity

Index bonity je založen na multivariační diskriminační analýze podle zjednodušené metody. Do výpočtu zahrnuje šest ukazatelů (10). Čím větší výslednou hodnotu dostaneme, tím je finančně-ekonomická situace hodnocené firmy lepší.

3 Analýza problému a současné situace

3.1 STRATEGICKÁ ANALÝZA SPOLEČNOSTI

V současném ekonomickém prostředí nelze podnik chápat jako izolovaný systém, ale jako součást nejširšího okolí. Toto okolí na firmy působí a výrazně je ovlivňuje, proto je nezbytné, aby společnost své okolí neustále monitorovala a dobře znala svoji pozici na trhu. V této části práce jsem se tedy věnoval právě této oblasti, k čemuž jsem využil známou SWOT analýzu a Porterovu analýzu trhu. Na základě těchto analýz pak firma může budovat svou strategii, ať již ve vztahu k okolí, zákazníkům, konkurenci apod. Strategie pak vytváří podstatné předpoklady pro úspěch, ale samotná existence strategie ještě úspěch nepřinese a nezaručí. Důležitá je její realizace a provádění.

3.1.1 SWOT analýza

SWOT analýza je jednou z technik strategické analýzy, založená na zvažování vnitřních faktorů společnosti (výčet silných a slabých stránek) a faktorů okolního prostředí (příležitosti a hrozby). Jedná se o nástroj používaný zejména při hodnotovém managementu a tvorbě podnikové strategie. Jejím cílem je identifikovat rozsah současné strategie organizace a její specifické silné a slabé stránky spolu se schopností zvládnout změny, probíhající v okolním prostředí.

SWOT je zkratkou slov z angličtiny: Strengths (přednosti - silné stránky), Weaknesses (nedostatky - slabé stránky), Opportunities (příležitosti), Threats (hrozby). SWOT analýza tedy představuje kombinaci dvou analýz, S - W a O - T.

Silné stránky podniku jsou faktory vytvářející vnitřní hodnotu firmy (aktiva, dovednosti, podnikové zdroje atd.), slabé stránky působí opačně. Vnějšími faktory pak jsou příležitosti a hrozby. Tyto faktory firma nemůže dostatečně ovlivňovat a

kontrolovat, ale pomocí vhodných analýz je dokáže identifikovat a přizpůsobovat se jejich vlivům.

Po provedení SWOT analýzy může podnik učinit opatření, které zapříčiní alespoň částečnou eliminaci hrozeb a slabých stránek a které zajistí plné využití silných stránek a příležitostí tím, že je zahrne do svých cílů.

Silné stránky

- výborné reference, image firmy, know-how
- kvalitní vedení firmy, dobrý management
- vybudovaná silná pozice ve svém odvětví na domácím trhu
- spolehlivost a kvalita výrobků, certifikáty potvrzující kvalitu
- účast na velkých projektech (např. zabezpečení letiště Ruzyně, pražského metra, vládních budov apod.)
- spolupráce s renomovanými domácími a zahraničními firmami v oboru
- výhodná dopravní poloha sídla v rámci střední Evropy
- vysoká míra produktivity zaměstnanců, zvyšování jejich kvalifikace

Slabé stránky

- závislost na zadavateli
- slabá vlastní přítomnost na zahraničních trzích
- závislost na legislativních nařízeních
- značně specifické produkty omezující sortiment
- pomalu rostoucí zadluženost a nízká likvidita

Příležitosti

- dynamicky se rozvíjející obor podnikání
- nové trhy, především zahraniční
- stále nedostatečné zabezpečení mnoha subjektů v ČR
- konkurence přes necenové faktory (zavedená značka, reference)
- chyby konkurence (reakce na změnu poptávky)

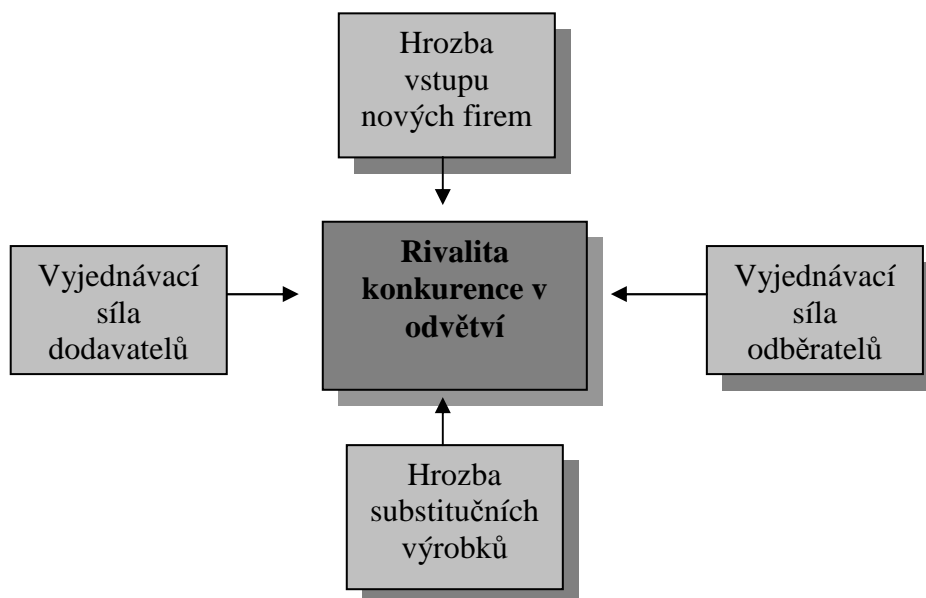
Hrozby

- vyšší investice související s inovacemi
- možné technologické a legislativní změny
- nezbytnost neustálého rozvoje a sledování trendů
- platební morálka odběratelů
- jiný vývoj výdajů a poptávky v budoucích letech

3.1.2 Porterova analýza

Porterův pětifaktorový model je velmi užitečným nástrojem analýzy konkurenční pozice společnosti. Podle autora modelu je charakter a stupeň konkurence v rámci odvětví závislý na vyjednávacích silách dodavatelů, vyjednávacích vlivech odběratelů, ohrožení ze strany konkurentů, nebezpečí existence substitutů a na stupni soupeřivosti mezi podniky v odvětví. Tuto skutečnost znázorňuje obrázek č. X

Obrázek č. 2: Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí

Rivalita konkurence v odvětví

Rivalita v oboru požární ochrany a bezpečnosti práce je poměrně velká. Mezi významné konkurenty společnosti patří například Požární bezpečnost, s.r.o., Promat, s.r.o., HPH SERVIS spol. s r.o., J.SEIDL & spol., s.r.o a další. Rivalita je citelná především při snaze o získání státních zakázek a objednávek významných zadavatelů (státní instituce, obchodní řetězce, velké firmy, sportovní haly a stadiony apod.).

Vyjednávací síla dodavatelů

Mezi rozhodující faktory z hlediska vyjednávací síly dodavatelů patří koncentrace dodavatelů, náklady na přechod k jinému dodavateli, existence náhradních (substitučních) vstupů a důležitost objemu dodávek pro dodavatele. Společnost KLIKA - BP, s.r.o. má stabilní smluvní dodavatele, se kterými spolupracuje již řadu let a udržuje s nimi dobré vztahy. Vzhledem ke specifickému oboru podnikání ani není příliš velký výběr alternativních dodavatelů, stejně tak pro potřebné vstupy nenalezneme mnoho substitutů. Vyjednávací síla dodavatelů by tedy mohla být značná, ale díky již zmiňovaným oboustranně dobrým vztahům nedochází ke zneužívání možné silné pozice.

Vyjednávací síla odběratelů

Vyjednávací síla odběratelů (zákazníků) je pro každý výrobní podnik velice důležitým faktorem. Obecně platí, že vyjednávací síla odběratelů roste, je-li zákazník velký z hlediska jeho poptávky či je-li pro danou firmu významným zákazníkem a může snadno přejít ke konkurenci. Situace na trhu požární ochrany a bezpečnosti práce je stabilní, proto vyjednávací síla odběratelů obecně není příliš velká. Trochu jiná je situace, pokud se jedná o důležité státní zakázky či velké firmy, tito odběratelé mají silnější vyjednávací pozici a také ji často využívají.

Hrozba vstupu nových firem

V případě oborové působnosti společnosti KLIKA - BP, s.r.o. je vstup potencionálních konkurentů ovlivněn několika bariérami, především je trh již rozdělený a noví konkurenti by pravděpodobně nedokázali získat tak velké zakázky, dalším omezením je velká kapitálová náročnost z důvodu potřeby investic do technologií a

inovací, know-how apod. Stejně tak náročné je získání nutných licencí, certifikátů atestací a povolení. Hrozba vstupu nových firem tedy není příliš velká, větší riziko představuje pouze vstup velké a kapitálově silné zahraniční firmy na trh.

Hrozba substitučních výrobků

Díky specifčnosti obou, ve kterém firma KLIKA - BP, s.r.o. podniká, je hrozba substitutů velmi omezená. Tato omezení jsou také značně ovlivněna technologickými, legislativními a dalšími normami, které výskyt nových substitutů v podstatě vylučují. Nabízené produkty a poskytované služby společnosti jsou realizovány na individuální přání zákazníka, firma vychází vstříc i nejnáročnějším požadavkům, čímž také snižuje hrozbu substitutů.

3.2 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI

Tato část diplomové práce se zabývá finanční analýzou společnosti KLIKA - BP, s.r.o., na jejímž základě budou navrženy změny vedoucí ke zlepšení finanční situace podniku.

3.2.1 Analýza stavových ukazatelů

Horizontální analýza porovnává změny ukazatelů v časové řadě. Výchozí data jsou obsažena v účetních výkazech firem a ve výročních zprávách. Při analýze bereme v úvahu jak změny absolutní hodnoty, tak i procentní změny jednotlivých položek výkazů po řádcích, horizontálně.

3.2.1.1 Horizontální analýza aktiv

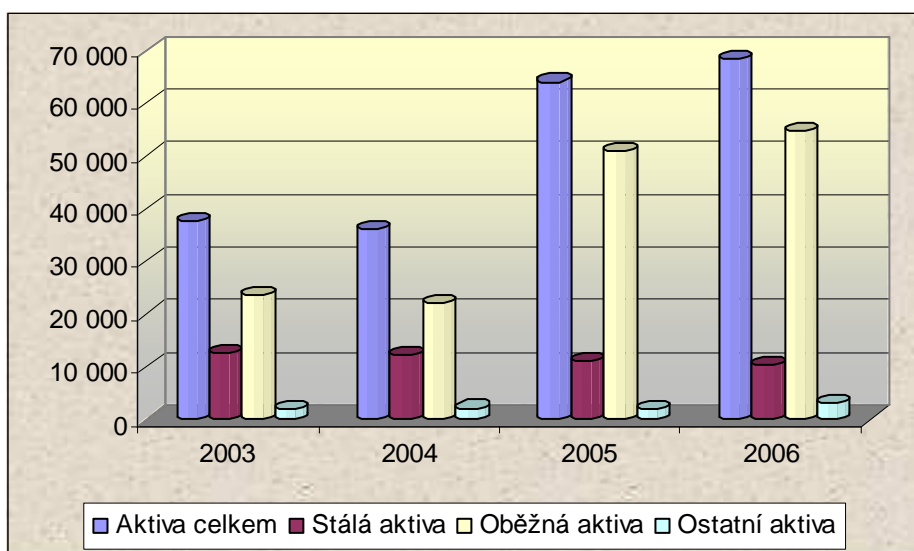
V níže uvedené tabulce jsou uvedeny vybrané položky aktiv ve sledovaném období a jejich meziroční nárůst nebo pokles.

Tabulka č. 1: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč)

Položka	2003	2004	2005	2006	Změna 03/04		Změna 04/05		Změna 05/06	
					změna	v %	změna	v %	změna	v %
AKTIVA CELKEM	37 752	36 262	64 055	68 513	-1 490	-3,95	27 793	76,64	4 458	6,96
Stálá aktiva	12 559	12 173	11 177	10 419	-386	-3,07	-996	-8,18	-758	-6,78
DNM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DHM	12 559	12 173	11 177	10 419	-386	-3,07	-996	-8,18	-758	-6,78
Pozemky	1 611	1 611	1 611	1 611	0	0,00	0	0	0	0
Stavby	9 531	8 874	8 140	7 445	-657	-6,89	-734	-8,27	-695	-8,54
Samost. movité věci a soubory movitých věcí	1 417	1 332	1 174	1 051	-85	-6,00	-158	-11,86	-123	-10,48
Nedokončený DHM	0	356	252	312	356		-104	-29,21	60	23,81
Oběžná aktiva	23 589	21 972	51 033	54 879	-1 617	-6,85	29 061	132,26	3 846	7,54
Krátkodobé pohledávky	17 002	21 836	46 121	49 336	4 834	28,43	24 285	111,22	3 215	6,97
Pohledávky z obchodního styku	10 095	13 746	29 747	35 031	3 651	36,17	16 001	116,40	5 284	17,76
Stát - daňové pohledávky	321	1 422	3 269	2 980	1 101	342,9	1 847	129,89	-289	-8,84
Poskytnuté provozní zálohy	6 586	6 668	13 105	11 325	82	1,25	6 437	96,54	-1 780	-13,58
Krátkodobý fin. majetek	6 357	136	4 912	5 543	-6 221	-97,86	4 776	3 511,7	631	12,85
Peníze	138	136	268	272	-2	-1,45	132	97,06	4	1,49
Účty v bankách	6 219	0	4 644	5 271	-6 219	100	4 644	0	627	13,50
Ostatní aktiva	1 834	2 117	1 845	3 215	283	15,43	-272	-12,85	1 370	74,25
Náklady příštích období	1 716	2 117	1 845	3 215	401	23,37	-272	-12,85	1 370	74,25
Příjmy příštích období	118	0	0	0	-118	100	0	0	0	0

Tabulka č. 1 vyjadřuje změny jednotlivých položek aktiv. Z této tabulky je zřejmé, že vývoj celkových aktiv zaznamenal za sledované období roku výrazné změny, především v roce 2005 oproti roku předchozímu. Objem celkových aktiv v roce 2005 vzrostl takřka o 77 %, což bylo zapříčiněno především nárůstem krátkodobých pohledávek, které se zvýšily o 24 285 tis. Kč, to představuje nárůst o více než 111 %. Nejvýznamněji byl růst krátkodobých pohledávek ovlivněn zvýšením pohledávek z obchodního styku, které vzrostly o 116,4 % na 29 747 Kč. Nárůst těchto pohledávek spolu s růstem poskytnutých provozních záloh pokračoval i v roce 2006. Tyto a další změny ve vývoji aktiv jsou zachyceny v grafu č. 1.

Graf č. 1: Struktura a vývoj aktiv (v tis. Kč)

3.2.1.2 Vertikální analýza aktiv

Pomocí vertikální analýzy jsem charakterizoval strukturu celkových aktiv i pasiv společnosti a jejich vývoj. V tabulce níže jsou uvedeny vybrané položky rozvahy zachycující strukturu a vývoj aktiv.

Tabulka č. 2: Vertikální analýza aktiv

Položka	2003	2004	2005	2006	2003 v %	2004 v %	2005 v %	2006 v %
AKTIVA CELKEM	37 752	36 262	64 055	68 513	100	100	100	100
Stálá aktiva	12 559	12 173	11 177	10 419	33,27	33,57	17,45	15,21
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	12 559	12 173	11 177	10 419	33,27	33,57	17,45	15,21
<i>Pozemky</i>	1 611	1 611	1 611	1 611	4,27	4,44	2,52	2,35
<i>Stavby</i>	9 531	8 874	8 140	7 445	25,25	24,47	12,71	10,87
<i>Samostatné movité věci a soubory movitých věcí</i>	1 417	1 332	1 174	1 051	3,75	3,67	1,83	1,53
<i>Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek</i>	0	356	252	312	0,00	0,98	0,39	0,46
Oběžná aktiva	23 589	21 972	51 033	54 879	62,48	60,59	79,67	80,10
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	17 002	21 836	46 121	49 336	45,04	60,22	72,00	72,01
<i>Pohledávky z obchodního styku</i>	10 095	13 746	29 747	35 031	26,74	37,91	46,44	51,13
<i>Stát - daňové pohledávky</i>	321	1 422	3 269	2 980	0,85	3,92	5,10	4,35
<i>Poskytnuté provozní zálohy</i>	6 586	6 668	13 105	11 325	17,45	18,39	20,46	16,53
<i>Krátkodobý finanční majetek</i>	6 357	136	4 912	5 543	16,84	0,38	7,67	8,09
<i>Peníze</i>	138	136	268	272	0,37	0,38	0,42	0,40
<i>Účty v bankách</i>	6 219	0	4 644	5 271	16,47	0,00	7,25	7,69
Ostatní aktiva	1 834	2 117	1 845	3 215	4,86	5,84	2,88	4,69
<i>Náklady příštích období</i>	1 716	2 117	1 845	3 215	4,55	5,84	2,88	4,69
<i>Příjmy příštích období</i>	118	0	0	0	0,31	0	0	0

Z tabulky č. 2 je patrné, že v roce 2005 došlo k poměrně významné změně ve struktuře aktiv – oproti předchozím rokům došlo ke snížení podílu dlouhodobého hmotného majetku na celkových aktivech o zhruba 16 %. Tento pokles byl zapříčiněn hlavně nárůstem krátkodobých pohledávek a tedy i zvýšením podílu oběžných aktiv na aktivech celkových. V roce 2006 se poměr aktiv ustálil, nicméně opět došlo ke snížení podílu stálých aktiv o více než 2 % v důsledku zvýšení podílu ostatních aktiv. **Dlouhodobým nehmotným majetkem** stejně jako **dlouhodobým finančním majetkem** firma nedisponuje.

3.2.1.3 Vývoj aktiv

Z provedené vertikální analýzy je patrná změna poměru dlouhodobého majetku a oběžných aktiv na aktivech celkových.

Nejvýrazněji se mění objem oběžných aktiv, v roce 2005 vzrostl o 29 061 tis. Kč, což představuje nárůst o 132,26 %. Naopak stálá aktiva vykazují pravidelný mírný pokles, každoročně klesají o necelých 10 %, což způsobují odpisy dlouhodobého hmotného majetku.

Hodnota stálých aktiv společnosti KLIKA - BP, s.r.o. je tvořena pouze dlouhodobým hmotným majetkem, který představují především stavby, dále pozemky a samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Nehmotným dlouhodobým majetkem firma nedisponuje.

Oběžná aktiva jsou z velké části tvořena krátkodobými pohledávkami (dlouhodobé pohledávky jsou nulové). V posledních dvou letech sledovaného období je patrný značný nárůst pohledávek z obchodního styku oproti letům předchozím. Důvodem je výrazné zvýšení výkonů společnosti. Významné jsou i krátkodobě poskytnuté zálohy, například v roce 2005 jejich podíl na celkových aktivech činil dokonce 20,46 %. V posledních letech vzrostly rovněž pohledávky vůči státu – daňové pohledávky, v roce 2005 zaujímaly podíl na celkových aktivech 5,1 % .

Charakteristické je pro firmu neudržování zásob, nebo pouze zásob v minimálním množství. Je to dáno hlavně tím, že firma KLIKA - BP, s.r.o. je firmou nevýrobní a poskytuje především služby. Potřebný materiál a komponenty si podnik zajišťuje v rámci strategie JIT (just in time), tedy že vytvoří objednávku u dodavatele až při skutečné potřebě, závislé na konkrétní zakázce.

Ostatní aktiva ve sledovaném období nepřesahují 6 % podíl z celkových aktiv. Jsou tvořena především položkou „náklady příštích období“.

3.2.1.4 Horizontální analýza pasiv

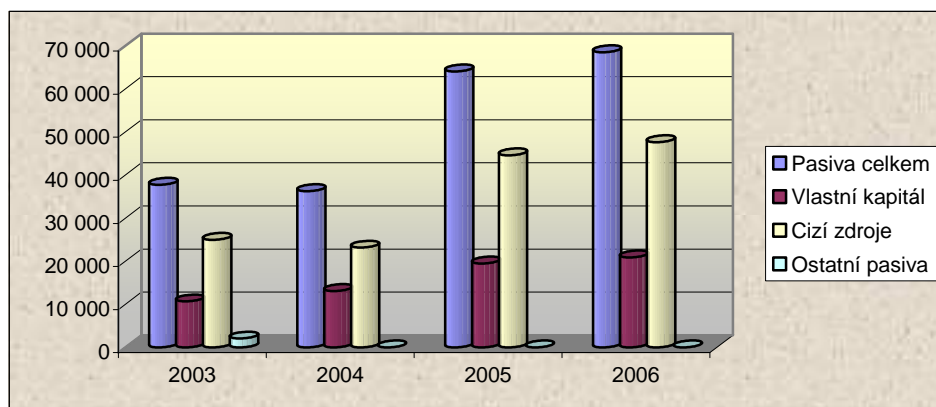
V následující tabulce jsou uvedeny vybrané položky pasiv rozvahy a jejich meziroční nárůst či pokles.

Tabulka č. 3: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč)

Položka	2003	2004	2005	2006	Změna 03/04		Změna 04/05		Změna 05/06	
					změna	v %	změna	v %	změna	v %
PASIVA CELKEM	37 752	36 262	64 055	68 513	-1 490	-3,95	27793	76,64	4 458	6,96
Vlastní kapitál	10 685	13 098	19 476	20 897	2 413	22,58	6 378	48,69	1 421	7,30
Základní kapitál	100	100	100	100	0	0	0	0	0	0
Fondy ze zisku	10	10	10	10	0	0	0	0	0	0
VH minulých let	8 090	10 575	12 249	13 095	2 485	30,72	1 674	15,83	846	6,91
VH běžného účetního období	2 485	2 413	7 117	7 692	-72	-2,90	4 704	194,9	575	8,08
Cizí zdroje	24 996	23 164	44 579	47 616	-1 832	-7,33	21415	92,45	3 037	6,81
Krátkodobé závazky	17 121	14 298	22 108	25 316	-2 823	-16,49	7 810	54,62	3 208	14,5
Závazky z obchodního styku	4 308	13 632	20 468	23 876	9 324	216,4	6 836	50,15	3 408	16,6
Závazky ke společníkům a sdružení	3 863	161	0	0	-3 702	-95,83	-161	-100	0	0
Závazky k zaměstnancům	308	253	417	342	-55	-17,86	164	64,82	-75	-17,9
Závazky ze soc. zavezl.	168	203	292	323	35	20,83	89	43,84	31	10,6
Stát – daň. závazky a dotace	578	49	931	775	-529	-91,52	882	1 800	-156	-16,7
Jiné závazky	7 896	0	0	0	-7 896	-100	0	0	0	0
Bankovní úvěry a výpomoci	7 878	8 866	22 471	22 300	988	12,54	13605	153,4	-171	-0,76
Bankovní úvěry dlouhodobé	7 875	6 975	19 265	19 018	-900	-11,43	12290	176,2	-247	-1,28
Kr. finanční výpomoci	0	1 891	3 206	3 282	1 891		1 315	69,54	76	2,37
Ostatní pasiva	2 071	0	0	0	-2 071	-100	0	0	0	0
Výdaje příštích období	2 071	0	0	0	-2 071	-100	0	0	0	0

Tabulka č. 3 znázorňuje změny v položkách pasiv. Objem celkových pasiv v roce 2005 také stoupl, stejně jako objem celkových aktiv.

Graf č. 2: Struktura a vývoj pasiv (v tis. Kč)

3.2.1.5 Vertikální analýza pasiv

Níže uvedená tabulka znázorňuje na vybraných položkách rozvahy strukturu a vývoj pasiv.

Tabulka č. 4: Vertikální analýza pasiv

Položka	2003	2004	2005	2006	2003 v %	2004 v %	2005 v %	2006 v %
PASIVA CELKEM	37 752	36 262	64 055	68 513	100	100	100	100
Vlastní kapitál	10 685	13 098	19 476	20 897	28,30	36,12	30,41	30,50
Základní kapitál	100	100	100	100	0,26	0,28	0,16	0,15
Základní kapitál	100	100	100	100	0,26	0,28	0,16	0,15
Fondy ze zisku	10	10	10	10	0,03	0,03	0,02	0,01
Zákonný rezervní fond	10	10	10	10	0,03	0,03	0,02	0,01
Výsledek hospodaření minulých let	8 090	10 575	12 249	13 095	21,43	29,16	19,12	19,11
Nerozdělený zisk minulých let	8 090	10 575	12 249	13 095	21,43	29,16	19,12	19,11
VH běžného účetního období	2 485	2 413	7 117	7 692	6,58	6,65	11,11	11,23
Cizí zdroje	24 996	23 164	44 579	47 616	66,21	63,88	69,59	69,50
Krátkodobé závazky	17 121	14 298	22 108	25 316	45,35	39,43	34,51	36,95
Závazky z obchodního styku	4 308	13 632	20 468	23 876	11,41	37,59	31,95	34,85
Závazky ke společníkům a sdružení	3 863	161	0	0	10,23	0,44	0	0
Závazky k zaměstnancům	308	253	417	342	0,82	0,70	0,65	0,50
Závazky ze sociálního zabezpečení	168	203	292	323	0,45	0,56	0,46	0,47
Stát - daňové závazky a dotace	578	49	931	775	1,53	0,14	1,45	1,13
Jiné závazky	7 896	0	0	0	20,92	0	0	0
Bankovní úvěry a výpomoci	7 878	8 866	22 471	22 300	20,87	24,45	35,08	32,55
Bankovní úvěry dlouhodobé	7 875	6 975	19 265	19 018	20,86	19,24	30,08	27,76
Krátkodobé finanční výpomoci	0	1 891	3 206	3 282	0,00	5,21	5,01	4,79
Ostatní pasiva	2 071	0	0	0	5,49	0	0	0
Výdaje příštích období	2 071	0	0	0	5,49	0	0	0

V tabulce č. 4 můžeme pozorovat strukturální změny pasiv, zajímavý je pokles podílu vlastního kapitálu na celkových pasivech, vyvážený růstem podílu cizích zdrojů.

3.2.1.6 Vývoj pasiv

Kapitálová struktura společnosti naznačuje, z jakých zdrojů je kryta její podnikatelská činnost. Z grafu č. 2 je patrné, že společnost KLIKA - BP, s.r.o. ke svému financování využívá především cizích zdrojů. Podíl využívání cizích zdrojů mírně kolísá, v roce 2004 došlo k poklesu o 2,33 %, ovšem v roce 2005 nastal nárůst o 5,71 % na celkových 69,59 %, tento podíl byl zachován i v roce 2006, kdy dosahoval výše 69,5 %. V tomto období totiž společnost čerpala úvěr od České spořitelny, a.s.

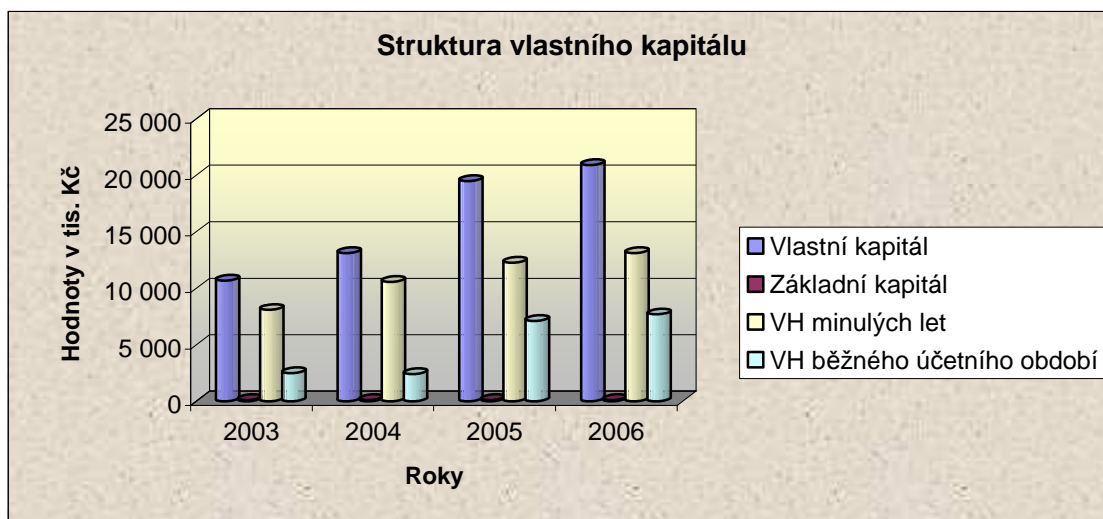
Vlastní kapitál je tvořen nerozděleným ziskem minulých let, výsledkem hospodaření běžného účetního období a základním kapitálem. Největší položkou vlastního kapitálu je nerozdělený zisk minulých let, a to ve všech sledovaných letech.

Druhou významnou položkou vlastního kapitálu je výsledek hospodaření běžného účetního období. Jeho podíl na vlastním kapitálu se v roce 2005 oproti roku předchozímu zvýšil o 4,46 % na 11,11 %, v posledním roce sledovaného období nenastala žádná významnější změna. Kromě zákonného rezervního fondu firma nevytváří žádné fondy ze zisku, jejich podíl na vlastním kapitálu se pohybuje pouze v řádu setin procenta.

Největší část cizích zdrojů tvoří krátkodobé závazky, především pak závazky z obchodního styku, jejichž podíl na celkových pasivech v posledních třech letech kolísá kolem hodnoty 35 %. Při prudkém navyšování krátkodobých závazků by bylo na místě zavést úsporná opatření především provozních nákladů. Druhou nejdůležitější položkou v cizích zdrojů jsou bankovní úvěry a výpomoci, hlavně pak dlouhodobé bankovní úvěry. V roce 2005 získala společnost úvěr od České spořitelny, a.s., který používá na krytí zvýšených výdajů, jenž má v důsledku výrazně vyšších výkonů. Ke krytí svých podnikatelských aktivit firma využívá taktéž krátkodobé finanční výpomoci, převážně krátkodobé úvěry.

Ostatní pasiva jsou v roce 2003 tvořena výdaji příštích období. V dalších letech sledovaného období vykazuje rozvaha na účtech ostatních pasiv nulové položky.

Graf č. 3: Struktura vlastního kapitálu

3.2.2 Analýza tokových a rozdílových ukazatelů

Základem pro analýzu nákladů, výnosů a hospodářského výsledku je horizontální a procentní (vertikální) analýzu výkazu zisků a ztrát. Níže uvedená tabulka přehledně znázorňuje vývoj vybraných položek tohoto výkazu.

Tabulka č. 5: Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát (v tis. Kč)

Položka	2003	2004	2005	2006	Změna 03/04		Změna 04/05		Změna 05/06	
					změna	%	změna	%	změna	%
Tržby za prodej zboží	7 087	1 504	1 838	2 057	-5 583	-78,78	334	22,21	219	11,92
Náklady vynaložené na prodané zboží	1 618	1 257	1 063	1 226	-361	-22,31	-194	-15,43	163	15,33
Obchodní marže	5 469	247	775	831	-5 222	-95,48	528	213,77	56	7,23
Výkony	76 662	60 467	113 336	119 708	-16 195	-21,13	52 869	87,43	6 372	5,62
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	76 662	60 467	113 336	119 708	-16 195	-21,13	52 869	87,43	6 372	5,62
Výkonová spotřeba	70 337	48 706	94 748	99 460	-21 631	-30,75	46 042	94,53	4 712	4,97
Spotřeba materiálu a energie	23 840	34 039	53 917	58 355	10 199	42,78	19 878	58,40	4 438	8,23
Služby	46 497	14 667	40 831	41 105	-31 830	-68,46	26 164	178,39	274	0,67
Přidaná hodnota	11 794	12 008	19 363	21 079	214	1,81	7 355	61,25	1 716	8,86
Osobní náklady	6 084	6 799	7 435	8 356	715	11,75	636	9,35	921	12,39
Mzdové náklady	4 360	4 882	5 322	5 998	522	11,97	440	9,01	676	12,70
Náklady na sociální zabezpečení	1 499	1 680	1 852	2 075	181	12,07	172	10,24	223	12,04
Sociální náklady	225	237	261	283	12	5,33	24	10,13	22	8,43
Daně a poplatky	38	19	42	49	-19	-50,00	23	121,05	7	16,67
Odpisy DNM a DHM	1 632	1 253	1 461	1 353	-379	-23,22	208	16,60	-108	-7,39
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	190	0	17	0	-190	-100	17	0	-17	-100
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1	0	0	0	-1	-100	0	0	0	0
Ostatní provozní výnosy	108	116	547	483	8	7,41	431	371,55	-64	-11,70
Ostatní provozní náklady	126	110	191	257	-16	-12,70	81	73,64	66	34,55
Provozní výsledek hospodaření	4 211	3 943	10 798	11 830	-268	-6,36	6 855	173,85	1 032	9,56
Výnosové úroky	26	4	0	7	-22	-84,62	-4	-100	7	-
Nákladové úroky	476	412	781	732	-64	-13,45	369	89,56	-49	-6,27
Ostatní finanční výnosy	1	13	11	8	12	1 200	-2	-15,38	-3	-27,27
Ostatní finanční náklady	77	152	366	329	75	97,40	214	140,79	-37	-10,11
VH z finančních operací	-526	-547	-1 136	-1 046	-21	3,99	-589	107,68	90	-7,92
Daň z příjmů za běžnou činnost	1 212	983	2 557	2 809	-229	-18,89	1 574	160,12	252	9,86
- splatná	1 212	983	2 557	2 809	-229	-18,89	1 574	160,12	252	9,86
VH za běžnou činnost	2 473	2 413	7 105	7 975	-60	-2,43	4 692	194,45	870	12,24
Mimořádné výnosy	18	0	18	0	-18	-100	18	-	-18	-100
Mimořádné náklady	6	0	6	0	-6	-100	6	-	-6	-100
VH - mimořádný	12	0	12	0	-12	-100	12	-	-12	-100
Výsledek hospodaření za účetní období	2 485	2 413	7 117	7 692	-72	-2,90	4 704	194,94	575	8,08
Výsledek hospodaření před zdaněním	3 697	3 396	9 674	10 784	-301	-8,14	6 278	184,86	1 110	11,47

3.2.2.1 Analýza výkazu zisků a ztrát

Podíl **Tržeb za prodej zboží** na výsledku hospodaření má klesající charakter. Jde o jednu z hlavních veličin, která napovídá, že podnik nepatří mezi společnosti obchodující se zbožím. Prodej zboží je tedy pouze doplňující podnikatelská aktivita firmy. S předchozí položkou pak korespondují **Náklady vynaložené na zboží**.

Obchodní marže je rozdíl mezi tržbami a náklady na zboží a její vývoj je patrný z výše uvedené tabulky. Zdaleka největší zisk byl vytvořen v roce 2003, kdy dosáhl hodnoty 5 469 tis. Kč.

Výkony doznaly ve sledovaném období výrazných změn. Po jejich snížení v roce 2004 nastal jejich prudký nárůst v roce následujícím. To bylo způsobeno především strategickými změnami ve společnosti. Firma KLIKA - BP, s.r.o. získala významné zakázky (komplexní zabezpečení PO letiště Ruzyně, pražského metra a další) skokově zvyšující objem výkonů. Ke krytí potřebných výdajů společnost využívala dlouhodobý bankovní úvěr, který získala v témže roce.

Přidaná hodnota činí průměrně 18% hodnoty tržeb. Má ale mírnější rostoucí tendenci než je u růstu tržeb. Trend by měl být opačný, přidaná hodnota by měla růst rychleji než tržby. Žádoucí je prodej zboží a služeb, které přináší velkou přidanou hodnotu. V roce 2006 převýšil růst přidané hodnoty růst tržeb, naproti tomu v roce 2005, kdy rostly tržby, tak přidaná hodnota nepatrně poklesla. V roce 2004 přidaná hodnota vzrostla o 1,21 % i přes pokles tržeb.

Osobní náklady a jejich vývoj je nastíněn vývojem předcházejících ukazatelů. Pokud budou růst tržby za prodej zboží a služeb, pak může reagovat společnost na vývoj mezd a dalších bonusů pozitivně. Pokud by ale byl vývoj opačný, tak by firma měla zavést úsporná opatření. U analyzované společnosti růst osobních nákladů odpovídá zvyšujícímu se počtu zaměstnanců.

Odpisy dlouhodobého hmotného majetku korespondují se stavem majetku firmy. Počítají se postupem stanoveným zákonem.

Provozní výsledek hospodaření nás informuje o hospodaření firmy bez ohledu na finanční hospodaření firmy a jiné mimořádné náklady a výnosy. Ve sledovaném období firma dosahuje kladných hodnot, jež odpovídají vývoji výkonů a tržeb. Největší nárůst byl zaznamenán v roce 2005, kdy se provozní výsledek hospodaření oproti roku předchozímu skokově zvýšil o bezmála 174 %. Nejvyšší hodnoty pak dosáhl v následujícím roce, a to 119 708 tis. Kč.

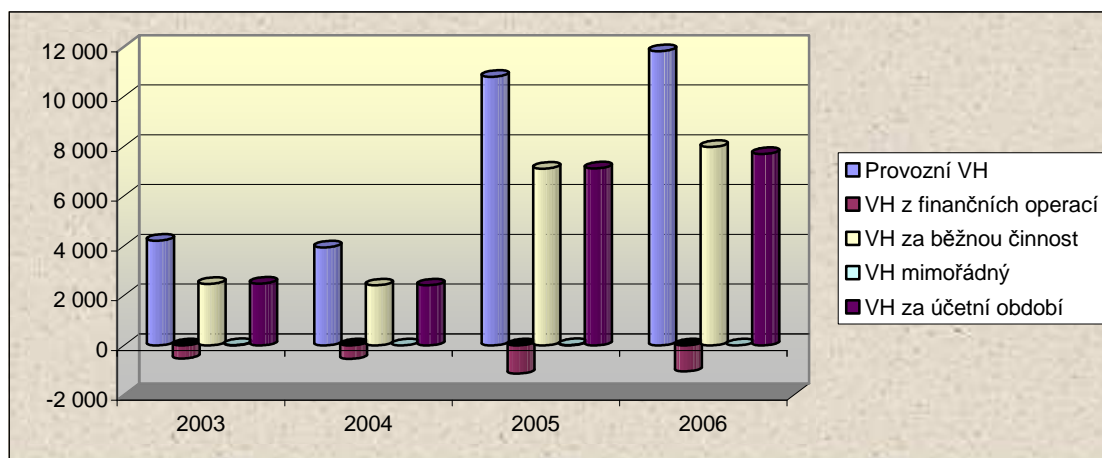
Výsledek hospodaření z finančních operací je tvořen nákladovými úroky a výnosy, dále pak ostatními finančními náklady a finančními výnosy. V obou případech náklady výrazně převyšují výnosy, ve všech analyzovaných letech je zaznamenána ztráta, v roce 2005 dokonce -1 136 tis Kč.

Daň z příjmů za běžnou činnost se odvíjí v rámci legislativních norem od hospodářského výsledku v běžném roce.

Mimořádný výsledek hospodaření v roce 2003 dosáhl výše 12 tis.Kč, stejně tak v roce 2006. V ostatních letech sledovaného období je mimořádný výsledek hospodaření nulový.

Součtem všech předchozích výsledků hospodaření dosáhneme **výsledku hospodaření za účetní období**. Nejvydařenější byl pro firmu KLIKA - BP, s.r.o. hospodářský rok 2006, kdy společnost vykazuje zisk 7 692 tis.Kč. Nejnižší hodnoty celkový výsledek hospodaření dosáhl v roce 2004, a to výše 2 413 tis. Kč, v závislosti na snížení objemu výkonů firmy

Graf č. 4: Vývoj jednotlivých výsledků hospodaření (v tis. Kč)

3.2.2.2 Analýza výnosů

V následující tabulce je uvedena struktura výnosů dosažených společností KLIKA - BP, s.r.o. ve sledovaném období.

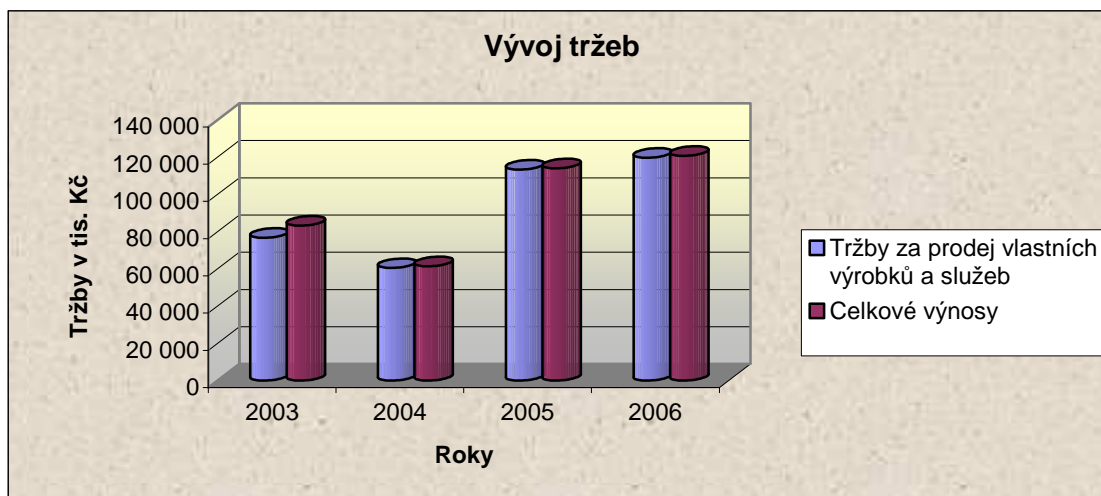
Tabulka č. 6: Struktura výnosů

Položka	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
<i>Tržby za prodej zboží</i>	7 087	8,51	1 504	2,45	1 838	1,61	2 057	1,70
<i>Tržby za prodej vl. výrobků a služeb</i>	76 662	92,09	60 467	98,44	113 336	99,37	119 708	99,16
<i>Výnosy z finanční činnosti</i>	-526	-0,62	-547	-0,89	-1 136	-0,99	-1 046	0,86
<i>Výnosy z mimořádné činnosti</i>	18	0,02	0	0	18	0,01	0	0
<i>Výnosy celkem</i>	83 241	100	61 424	100	114 056	100	120 719	100

Z tabulky č. 6 je patrné, že v roce 2005 došlo k výraznému vzestupu výnosů (takřka o 86 %), zapříčiněné zvýšením tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb. Tento nárůst byl způsoben zvýšenou aktivitou a získáním náročných zakázek dlouhodobějšího charakteru. V posledním roce sledovaného období již nedošlo k výraznějším změnám, podobný vývoj se očekává i v roce 2007, na který má již firma smluvně zajištěné zakázky.

Z výše uvedených položek a jejich hodnot lze konstatovat, že se jedná o výrobní společnost, neobchoduje však se zbožím, ale prodává své vlastní služby. Tržby za vlastní výrobky a služby se na celkových tržbách podílejí drtivou většinou, jak ostatně potvrzuje následující graf.

Graf č. 5: Vývoj tržeb (v tis. Kč)

3.2.2.3 Analýza nákladů

Níže uvedená tabulka znázorňuje strukturu a vývoj nákladů firmy.

Tabulka č. 7: Struktura nákladů

Položka	Rok 2003		Rok 2004		Rok 2005		Rok 2006	
	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%	tis. Kč	%
<i>Náklady na prodané zboží</i>	1 618	1,98	1 257	2,11	1 063	0,98	1 226	0,98
<i>Spotřeba materiálu a energie</i>	23 840	29,26	34 039	51,13	53 917	49,71	58 335	51,04
<i>Služby</i>	46 497	57,06	14 667	24,62	40 831	37,65	41105	35,96
<i>Osobní náklady</i>	6 084	7,47	6799	11,41	7 435	6,85	8 356	7,31
<i>Daně a poplatky</i>	38	0,04	19	0,03	42	0,04	49	0,04
<i>Odpisy majetku</i>	1 632	2,00	1 253	2,10	1 461	1,35	1 353	1,18
<i>Provozní náklady</i>	79 709	97,82	58 034	97,40	104 749	96,58	110 424	96,61
<i>Finanční náklady</i>	553	0,69	564	0,95	1 147	1,06	1 061	0,93
<i>Daň z příjmu za běžnou činnost</i>	1 212	1,49	983	1,65	2 557	2,36	2 809	2,46
<i>Mimořádné náklady</i>	6	0	0	0	6	0	0	0
<i>Náklady celkem</i>	81 480	100	59 581	100	108 459	100	114 294	100

Celkové náklady v roce 2005 značně stouply, konkrétně o 82%. To bylo způsobeno získáním velkých zakázek. Nárůst nákladů byl vyvážen růstem tržeb a výnosů. V roce 2006 nedošlo k žádným výrazným změnám, výkonnost podniku se stabilizovala, došlo proto pouze k mírnému navýšení provozních nákladů v závislosti na objemu zpracovaných zakázek.

Nejvýznamnější položku nákladů tvoří náklady na materiál, energii a služby, během posledních dvou let sledovaného období se podíl těchto nákladů na celkových nákladech ustálil na hranici zhruba 87 %. Jejich výše je závislá na četnosti a velikosti zakázek. V roce 2004 je zřetelný pokles nákladů, stejně jako výkonů a výnosů. Tento pokles byl způsoben faktem, že Česká republika vstoupila do Evropské unie a pro podnik se stalo prioritou získání všech potřebných certifikátů, osvědčení a povolení, které jsou vyžadovány platnými zákony, předpisy a nařízeními EU.

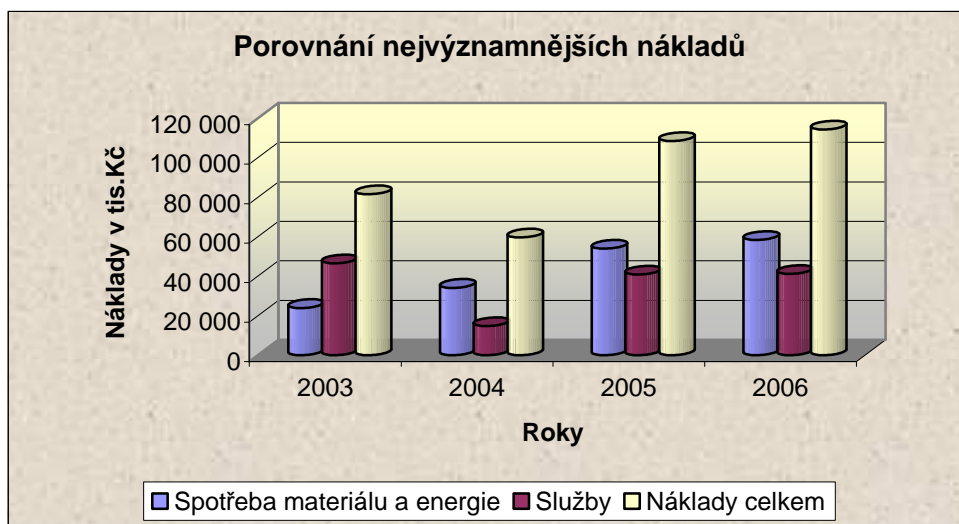
Další významnou položkou jsou osobní náklady. Průměrná výše jejich podílů na celkových nákladech se pohybuje kolem 7 %. V samotných osobních nákladech zaujmí největší část mzdové náklady a náklady na sociální zabezpečení.

Podíl odpisů majetku na celkových provozních nákladech se postupně snižuje. V roce 2004 došlo ke zvýšení objemu odpisů, o rok později vidíme naopak mírný pokles.

V nárůstu položky ostatní finanční náklady se v posledních dvou letech sledovaného období projeví splácení dlouhodobého bankovního úvěru.

Za zanedbatelné náklady můžeme považovat daně a poplatky, daň z příjmu za běžnou činnost a mimořádné náklady.

Graf č. 6: Porovnání nejvýznamnějších nákladů (v tis. Kč)

Graf č. 4 znázorňuje nejvýznamnější položky nákladů, tedy spotřeba materiálu a energie a služby.

3.2.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s výraznou orientací na likviditu. Někdy jsou rozdílové ukazatele označovány jako fondy finančních prostředků. Vycházejí z předpokladu, že ve společnosti je část oběžných aktiv financována dlouhodobými cizími zdroji.

Pro analýzu společnosti z pohledu rozdílových ukazatelů použijí následující matematické vztahy:

- Čistý pracovní kapitál = Oběžná aktiva – krátkodobé cizí zdroje
- Čisté pohotové prostředky = Pohotové peněžní prostředky – splatné závazky

3.2.3.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je nejčastěji užívaným ukazatelem a představuje rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Jeho hodnotu určuje relativně volný kapitál, který je využíván k zajištění hladkému průběhu podnikatelské činnosti. Při výpočtu byly použity krátkodobé cizí zdroje, tj. závazky, které musí být průběžně hrazeny. Jelikož pojem „čistý“ znamená, že je kapitál očištěn z finančního hlediska od povinnosti brzkého splácení krátkodobého cizího kapitálu, do výpočtu nebyly zahrnuty závazky ke společníkům, se kterými může společnost v případě nedostatku finanční hotovosti počkat.

Tabulka č. 8: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)

položka	2003	2004	2005	2006
<i>Oběžná aktiva</i>	23 359	21 972	51 033	54 879
<i>Krátkodobé cizí zdroje</i>	13 258	16 028	25 314	28 598
<i>Čistý pracovní kapitál</i>	10 101	5 944	25 719	26 281

Z hodnot uvedených v tabulce č. 8 je patrné, že společnost má k dispozici dostatečně vysoký kapitál. Ačkoli v roce 2004 došlo k poklesu hodnoty čistého pracovního kapitálu, v roce 2005 se jeho suma oproti roku 2004 zvýšila dokonce několikanásobně.

3.2.3.2 Čisté pohotové prostředky

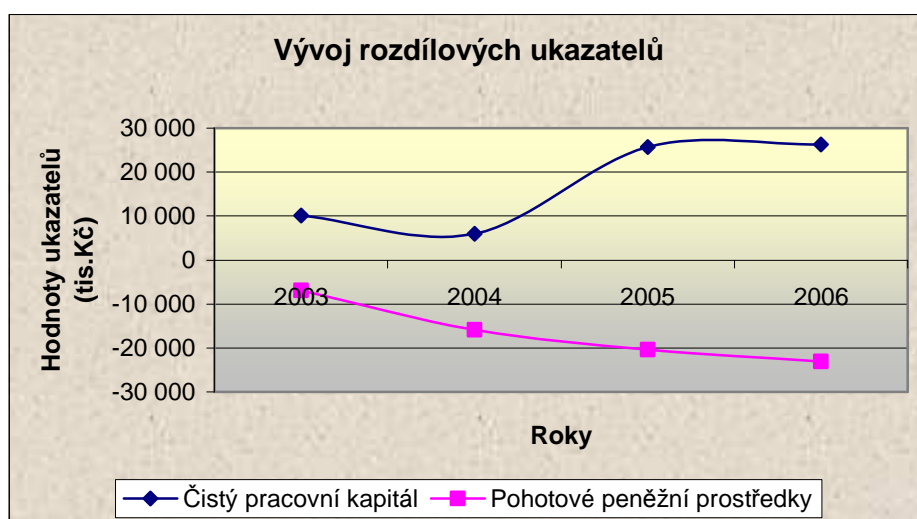
Ukazatel „Čisté pohotové prostředky“ se používá ke sledování okamžité likvidity. Čisté pohotové prostředky můžeme používat jako míru likvidity pouze obezřetně, neboť mezi nimi a likviditou neexistuje identita. Čisté pohotové prostředky (peněžní fond) představují rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky.

Tabulka č. 9: Čisté pohotové prostředky (v tis. Kč)

Položka	2003	2004	2005	2006
<i>Peníze</i>	6 357	136	4 912	5 543
<i>Splatné závazky</i>	13 258	16 028	25 314	28 598
<i>Čistý pohotové prostředky</i>	-6 901	-15 892	-20 402	-23 055

Tabulka č. 9 zachycuje vývoj čistých pohotových prostředků. V analyzované společnosti se tento ukazatel pohybuje v záporných hodnotách po celé sledované období, jeho tendence je navíc rostoucí. Záporná hodnota ukazuje na nedostatek finančních prostředků v hotovosti a na běžných účtech ke krytí provozních závazků. Záporná hodnota však může být také ovlivněna nedostatkem informací o okamžitě splatných závazcích, neboť pro výpočet jsem použil hodnotu krátkodobých závazků ke dni účetní závěrky, což přesně neodpovídá stavu okamžitě splatných závazků.

Graf č. 7: Vývoj rozdílových ukazatelů (v tis. Kč)

Dalším hojně užívaným rozdílovým ukazatelem je čistý peněžní majetek. Ten představuje střední cestu mezi oběma výše uvedenými rozdílovými ukazateli. Oběžná aktiva jsou „očištěna“ od zásob a nedobytných pohledávek. Jelikož firma KLIKA - BP, s.r.o. nemá žádné nedobytné pohledávky ani zásoby, byly by výsledné hodnoty tohoto ukazatele shodné s čistým pracovním kapitálem, proto tento ukazatel neuvažují.

3.2.4 Analýza peněžních toků

Výkaz cash flow společnost KLIKA - BP, s.r.o. přikládá ke své účetní závěrce od roku 2004. Níže uvedená tabulka přehledně znázorňuje vývoj jednotlivých položek tohoto výkazu.

Tabulka č. 10: Výkaz cash-flow (v tis. Kč)

Položky	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
P. Stav peněž. prostředků na začátku účetního období	6 357	136	4 912
1. Hospodářský výsledek za účetní období	2 413	7 117	7 692
2. Účetní odpisy hmotného a nehmotného majetku	1 253	1 461	1 353
3. Změna stavu rezerv	0	0	0
4. Změna stavu časového rozlišení a dohadných účtů	-2 354	272	-1 370
5. Změna stavu zásob	0	0	0
6. Změna stavu krátkodobých pohledávek	-4 834	-24 285	-3 215
7. Změna stavu dlouhodobých pohledávek	0	0	0
8. Změna stavu krátk. závazků (bez KÚ a fin. výpomoci)	-2 823	7 810	3 208
9. Změna stavu krátkodobého finančního majetku	0	0	0
A. Čistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti	-6 345	-7 625	7 668
10. Změna stavu hmot. a nehmot. invest. majetku	-867	-465	-595
11. Změna stavu finančních investic	0	0	0
B. Čistý peněžní tok z investiční činnosti	-867	-465	-595
12. Změna stavu dlouhod.závazků (bez stř. a dlouh. úvěrů)	0	0	0
13. Změna stavu krátkodobých úvěrů a fin. výpomoci	1 891	1 315	76
14. Změna stavu středně a dlouhodobých úvěrů	-900	12 290	-247
15. Změna stavu vlastního jmění z vybraných operací	0	-739	-6 271
C. Čistý peněžní tok z finanční činnosti	991	12 866	-6 442
D. Čistý peněžní tok (A+B+C)	-6 221	4 776	631
E. Hotovost na konci roku (P+D)	136	4 912	5 543

Výkaz cash-flow zachycuje stav a změnu peněžních prostředků za účetní období, zachycuje také skladbu příjmů a výdajů, které vedly k těmto změnám.

Čistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti se dostal na kladnou hodnotu až v roce 2006, do té doby byly jeho hodnoty záporné. Společnost se v celém sledovaném období vyskytuje v záporných hodnotách s peněžním tokem z investiční činnosti, což znamená, že společnost neustále investuje do rozvoje svých podnikatelských činností.. Naproti tomu čistý peněžní tok z finanční činnosti je záporný pouze v roce 2006. Celkové cash-flow nabývá v roce 2004 záporné hodnoty, ale v letech 2005 a 2006 jsou již tyto hodnoty kladné.

3.2.5 Analýza poměrových ukazatelů

3.2.5.1 *Ukazatele likvidity (liquidity ratios)*

Ukazatelé likvidity měří schopnost firmy dostát svým závazkům. Trvalá platební schopnost je jednou ze základních podmínek úspěšné existence podniku v podmínkách trhu. Pravděpodobnost jejího zachování je součástí globální charakteristiky finanční situace společnosti. Je třeba, aby společnost zajistila takové množství peněžních prostředků, které bude moci v případě potřeby přeměnit na hotovost a splatit dluh.

Do jmenovatele níže uvedených vzorců jsem zahrnul pouze krátkodobé závazky, které je potřeba uhradit z pohledu provozní činnosti podniku „neprodleně“. Jelikož jsem při výpočtu vycházel z údajů uvedených v ročních účetních výkazech, za okamžitě splatné závazky jsem považoval sumu krátkodobých závazků ke dni sestavování účetní závěrky, tedy k 31.12. daného roku.

K analýze likvidity byly použity následující vztahy:

- *Běžná likvidita* = *Oběžná aktiva* / *Krátkodobé závazky*
- *Pohotová likvidita* = (*Oběžná aktiva* – *zásoby*) / *Krátkodobé závazky*
- *Okamžitá likvidita* = (*Peněžní prostředky* + *Peněžní ekvivalenty*) / *Krátkodobé závazky*

Tabulka č. 11: Vývoj ukazatelů likvidity

Ukazatelé likvidity	2003	2004	2005	2006
<i>Běžná likvidita</i>	1,36	1,36	2,02	1,92
<i>Pohotová likvidita</i>	1,36	1,36	2,02	1,92
<i>Okamžitá likvidita</i>	0,37	0,01	0,19	0,19

Hodnoty běžné a pohotové likvidity nabývají stejných hodnot, jelikož se při výpočtu pohotové likvidity oběžná aktiva „očišťují“ od zásob, kterými však analyzovaný podnik nedisponuje.

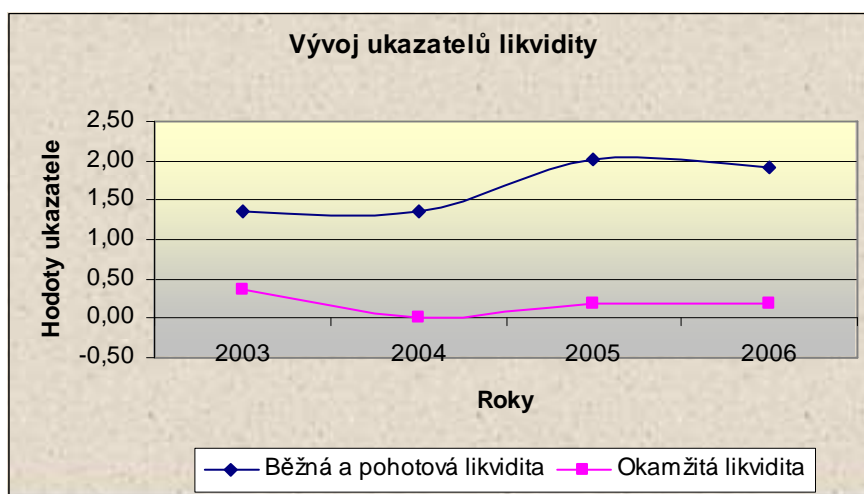
Běžná likvidita (likvidita 3. stupně) se pohybuje v rozmezí 1,36 – 2,02. Ukazatel uvádí, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky. Obecně udávaná

postačující hodnota pro běžnou likviditu je 1,5. Hodnota běžné likvidity pro analyzovanou společnost je byla tedy v prvních dvou letech sledovaného období mírně nižší, než jsou doporučené hodnoty a tedy nedostačující. V letech 2005 a 2006 již firma dosáhla dostatečných hodnot tohoto ukazatele. Společnost může dobře fungovat i s mírně nižší hodnotou běžné likvidity než je doporučená hodnota, protože nemá na skladě neprodejné zásoby. Obecně můžeme konstatovat, že čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je pravděpodobnější zachování platební schopnosti podniku. Celková vypovídací schopnost tohoto ukazatele je však závislá na struktuře oběžných aktiv, likvidnosti jednotlivých druhů oběžných aktiv a rovněž na typu odvětví, v němž společnost podniká.

Hodnoty ukazatele *pohotové likvidity* (likvidita 2. stupně) se ve sledovaném období pohybují nad stanovenou hranicí (neměly by poklesnout pod 1). Nejvyšší pohotová likvidita byla dosažena v roce 2005, kdy dosáhla hodnoty 2,02. Oběžná aktiva v tomto roce dosáhla výše 51 033 tis.Kč a krátkodobé závazky činily „pouhých“ 25 314 tis.Kč.

Hodnoty ukazatele *okamžité likvidity* v období let 2003 – 2006 kolísají od hodnoty 0,01 do 0,37. Doporučené hodnoty jsou stanoveny v rozmezí 0,2 - 0,5. Ve sledovaném období, kromě roku 2003, firma nedosahovala doporučených hodnot, i když v posledních 2 letech byly pouze mírně pod doporučenou hranicí.

Graf č. 8: Vývoj ukazatelů likvidity

3.2.5.2 Ukazatele zadluženosti (debt management)

Ukazatelé zadluženosti vyjadřují vztah mezi cizími zdroji na jedné straně a vlastními zdroji na straně druhé. Ukazatele struktury zdrojů měří rozsah, v jakém společnost používá dluhy k financování svých aktivit. Zadluženost nemusí být pouze negativní charakteristikou. Její růst může přispět k celkové rentabilitě, a tím i vyšší tržní hodnotě firmy.

Pro nastínění zadluženosti firmy byly použity následující vztahy:

- *Celková zadluženost* = *Cizí kapitál* / *Celková aktiva*
- *Běžná zadluženost* = *Krátkodobé cizí zdroje* / *Celková aktiva*
- *Dlouhodobá zadluženost* = *Dlouhodobé cizí zdroje* / *Celková aktiva*
- *Koeficient samofinancování* = *Vlastní kapitál* / *Celková aktiva*
- *Úrokové krytí* = (*VH před zdaněním* + *nákladové úroky*) / *Nákladové úroky*
- *Doba splácení dluhu* = (*Celkové dluhy – fin. majetek*) / *CF z provozní činnosti*

Tabulka č. 12: Vývoj ukazatelů zadluženosti

Ukazatelé zadluženosti	Rok 2003	Rok 2004	Rok 2005	Rok 2006
<i>Celková zadluženost</i>	71,71 %	63,88 %	69,59 %	69,51 %
<i>Běžná zadluženost</i>	45,35 %	44,64 %	39,52 %	41,74 %
<i>Dlouhodobá zadluženost</i>	20,86 %	19,24 %	30,08 %	27,76 %
<i>Koeficient samofinancování</i>	28,29 %	36,12 %	30,41 %	30,49 %
<i>Úrokové krytí</i>	8,78	9,24	13,39	15,35
<i>Doba splácení dluhu (v letech)</i>	6,57	6,32	5,20	5,26

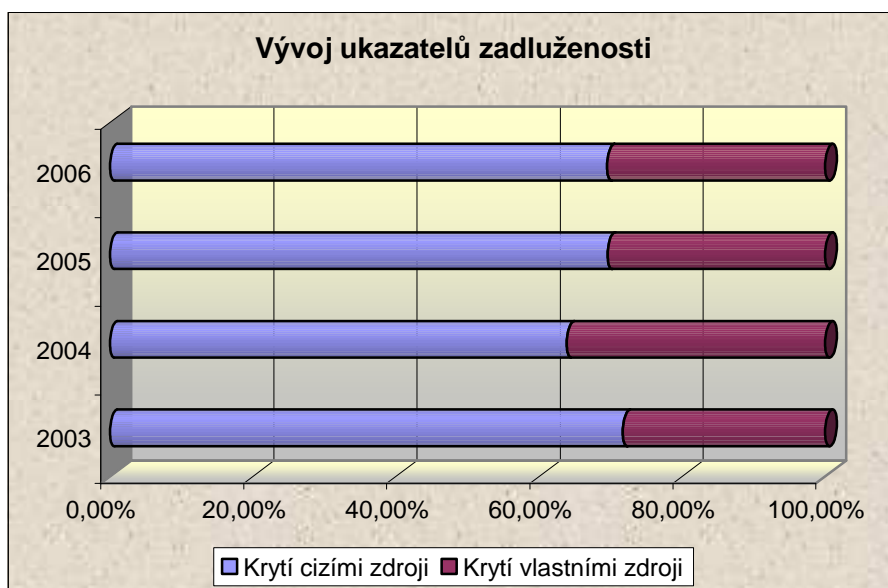
Celková zadluženost vyjadřuje míru krytí majetku cizími zdroji (je součtem běžné a dlouhodobé zadluženosti). U společnosti KLIKA - BP, s.r.o. ukazatel celkové zadluženosti mírně kolísá. Jeho hodnota se v posledních 2 letech ustálila na hranici takřka 70 %, což signalizuje vyšší zadluženost pro věřitele a finanční ústavy. Věřitelé a banky chtějí tento ukazatel co nejnižší, protože společnost, která kryje svůj majetek z cizích zdrojů minimálně, je z jejich pohledu stabilnější. Naopak vlastníci požadují vyšší hodnotu celkové zadluženosti, z důvodu možnosti rychlejšího rozvoje společnosti s pomocí cizích zdrojů. Ukazatel je však nutné posuzovat v souvislosti s celkovou výnosností, kterou podnik dosahuje z celkového vloženého kapitálu i v souvislosti se strukturou cizího kapitálu.

Běžná zadluženost se pohybuje na podnikově průměrných hodnotách v rozmezí 39,52 - 45,35 %. Vývoj ukazatele odpovídá vývoji zadluženosti celkové. Nejvyšší hodnoty dosáhl ukazatel v roce 2003, a to 45,35 %. V následujících letech došlo k jeho mírnému poklesu.

Koeficient samofinancování vypovídá o míře krytí majetku z vlastních zdrojů. Součet celkové zadluženosti a koeficientu samofinancování se musí rovnat 100%. V posledních dvou sledovaných letech se hodnoty oproti roku 2004 snížily. Celkově lze konstatovat, že společnosti málo využívá vlastních zdrojů financování.

Dlouhodobá zadluženost doznala v posledních 2 letech sledovaného období výraznější změny, a sice nárůstu. Oproti roku 2004 hodnota tohoto ukazatele v roce následujícím vzrostla zhruba o 11 %. To bylo způsobeno čerpáním dlouhodobého bankovního úvěru od České spořitelny, a.s., jiné dlouhodobé závazky společnost nemá.

Graf č. 9: Vývoj ukazatelů zadluženosti

Ukazatel **úrokového krytí** svědčí o tom, kolikrát celkový efekt převyšuje úrokové platby, přičemž trojnásobek se obvykle považuje za minimální hranici. Společnost KLIKA - BP, s.r.o. se v celém sledovaném období pohybuje výrazně nad oborovou hranicí.

Doba splácení dluhu se udává v letech a představuje období, během kterého je společnost schopna splatit vypůjčený kapitál.

3.2.5.3 Ukazatele rentability (profitability ratios)

Ukazatele rentability poměřují zisk dosažený podnikáním s výší zdrojů firmy, jichž bylo užito k jeho dosažení. Ve výpočtech ukazatelů rentability jsem vycházel ze zisku před úroky a zdaněním z toho důvodu, že tento ukazatel není (za jinak stejných podmínek) závislý na kapitálové struktuře podniku.

Pro výpočet ukazatelů rentability byly použity následující vztahy:

- *Rentabilita vloženého kapitálu* = $(VH \text{ před zdaněním} + \text{nákl. úroky}) / \text{Celk. kapitál}$
- *Rentabilita aktiv* = $Zisk / \text{Celková aktiva}$
- *Rentabilita vlastního kapitálu* = $Zisk / \text{Vlastní kapitál}$
- *Rentabilita tržeb* = $Zisk / \text{Celkové tržby}$

Tabulka č. 13: Vývoj ukazatelů rentability

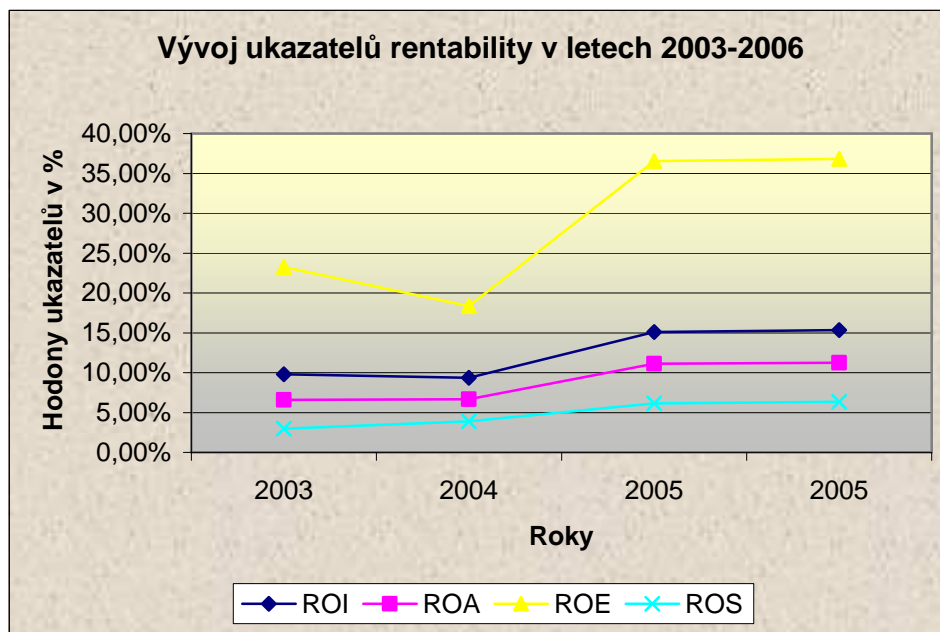
Ukazatelé rentability	2003	2004	2005	2006
<i>ROI (r. vloženého kapitálu)</i>	9,79 %	9,34 %	15,10 %	15,33 %
<i>ROA (r. celkových aktiv)</i>	6,58 %	6,65 %	11,11 %	11,23 %
<i>ROE (r. vlastního kapitálu)</i>	23,26 %	18,37 %	36,54 %	36,81 %
<i>ROS (r. tržeb)</i>	2,96 %	3,89 %	6,14 %	6,35 %

Rentabilita vloženého kapitálu vyjadřuje, jak působí celkový kapitál na zisk z podnikatelské činnosti bez ohledu na to zda se jedná o kapitál vlastní nebo cizí. Oborové standardy uvádějí jako postačující hodnotu 12 – 15%. Analyzovaná společnost dosáhla těchto hodnot až v posledních dvou letech zkoumaného období, v předešlých letech byly její hodnoty mírně pod doporučovanou hranicí.

Rentabilita celkových aktiv nastiňuje míru využití aktiv k uspokojení vlastníků společnosti. Hodnoty tohoto ukazatele u společnosti KLIKA - BP, s.r.o. jsou uspokojivé ve všech sledovaných letech, navíc mají stoupající tendenci, což je pro firmu pozitivní. Zároveň tento vývoj dokazuje, že strategické změny ve firmě měly příznivý dopad na celkový výsledek hospodaření.

Rentabilita vlastního kapitálu dosahuje nejvyšší hodnoty v roce 2006, konkrétně 36,81 %, což je velmi dobré, můžeme mluvit o příznivém účinku vyššího podílu cizího kapitálu, kdy tato skutečnost způsobila posílení výdělkové schopnosti vlastního kapitálu právě použitím cizího kapitálu (úvěru).

Graf č. 10: Vývoj vybraných ukazatelů rentability

Hodnota **rentability tržeb** by se měla dle oborových standardů pohybovat v rozmezí 3 - 6%. Ukazatel společnosti KLIKA - BP, s.r.o. je v rozmezí od 2,96 % v roce 2003 až do 6,35 % v roce 2006. Trend rentability tržeb je v rámci sledovaného období rostoucí a vyhovuje udávaným standardům. Hodnota ukazatele vypovídá o tom, jak dokáže podnik kontrolovat své náklady.

3.2.5.4 *Ukazatele aktivity (asset management)*

Ukazatele aktivity popisují, jak efektivně společnost využívá svá aktiva k tvorbě zisku. Tyto ukazatele nám mohou přibližně určit, zda je současné množství majetku optimální ve vztahu k podnikatelské činnosti. Má-li společnost majetku příliš, pak je vyžadováno vyšších nákladů a tím snižuje zisk z podnikání. Naproti tomu je-li majetku málo, nemůže společnost reagovat pružně na podnikatelské příležitosti a tím přichází o eventuelní výnosy a zisky.

Do položky roční tržby jsem zahrnul pouze tržby z provozní činnosti, tzn. tržby za prodej zboží a tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Do ukazatele nebyla zahrnuta položka tržeb za prodaný dlouhodobý majetek, protože se v podstatě jedná o zanedbatelnou položku vůči tržbám za vlastní výrobky a služby a tržby za prodej zboží.

Pro výpočet ukazatelů likvidity byly použity následující vzorce:

- $Vázanost\ celkových\ aktiv = Aktiva / Roční\ tržby$
- $Obrat\ celkových\ aktiv = Roční\ tržby / Aktiva$
- $Obrat\ stálých\ aktiv = Roční\ tržby / Stálá\ aktiva$
- $Doba\ obratu\ pohledávek = Obchodní\ pohledávky / (Tržby/360)$
- $Doba\ obratu\ závazků = Obchodní\ závazky / (Tržby/360)$

Tabulka č. 14: Vývoj ukazatelů aktivity

Ukazatelé aktivity	2003	2004	2005	2006
<i>Vázanost celkových aktiv</i>	0,45	0,59	0,55	0,57
<i>Obrat celkových aktiv</i>	2,23	1,71	1,81	1,77
<i>Obrat stálých aktiv</i>	5,69	5,09	10,37	11,63
<i>Doba obratu pohledávek (ve dnech)</i>	44,00	81,18	94,14	105,97
<i>Doba obratu závazků (ve dnech)</i>	21,85	99,86	77,84	87,51

Vázanost celkových aktiv ukazuje, jak intenzivně využívá společnost aktiva, jak je firma produktivní. Čím je ukazatel nižší, tím lépe se podnik rozvíjí bez zvyšování finančních zdrojů. Hodnoty se pohybují v průběhu celého sledovaného období pod hranicí 0,6.

Obrat celkových aktiv udává, kolikrát se aktiva obrátí za daný časový interval. Oborové standardy uvádějí průměrnou hodnotu 1,6. Hodnota tohoto ukazatele se pohybuje ve všech letech sledovaného období nad touto hranicí, což znamená, že společnost KLIKA - BP, s.r.o. se svými aktivy hospodaří dobře, tudíž nemusí žádná aktiva odprodávat.

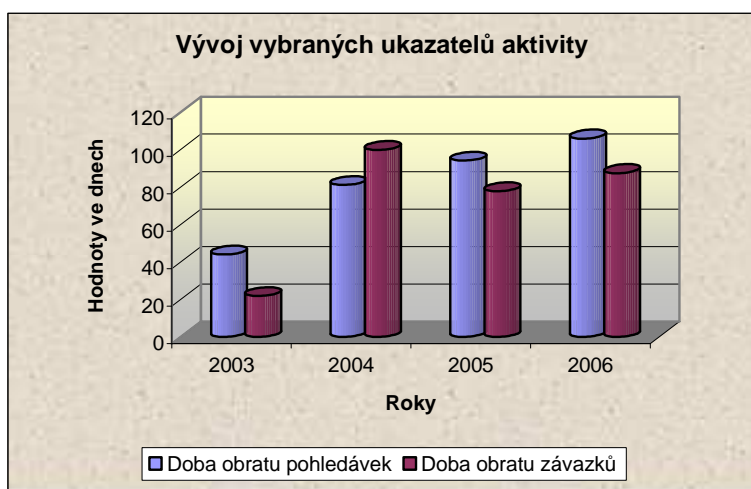
Obrat stálých aktiv je důležitý při rozhodování o investicích do nového dlouhodobého majetku. Nižší hodnota, než je oborový standard signalizuje, aby podnik lépe využíval výrobní kapacity a neinvestoval do nového dlouhodobého majetku. Výhledově je uvažováno o investici do nemovitosti, což by zásadně snížilo obrat stálých

aktiv. Výhledově podnik uvažuje o investici do nemovitosti, což by výrazně snížilo obrat stálých aktiv.

Doba obratu pohledávek signalizuje průměrnou dobu, po kterou musí společnost čekat na inkaso plateb za své provedené služby. Oborové průměry stanovují pro obchodní firmy dobu obratu pohledávek přibližně na 45 dní. Této hodnoty firma dosáhla pouze v roce 2003, kdy byla 44 dnů, ovšem v dalších letech doba obratu pohledávek prudce vzrostla, v roce 2006 se vyšplhala dokonce na 106 dnů. V tomto případě by se proto firma měla zaměřit na zlepšení platební morálky odběratelů a zavést opatření, které by nastolenému rostoucímu trendu zabránilo. Pokud by však i nadále docházelo k opětovnému růstu této hodnoty, musela by společnost urgentně zavést opatření, která by přispěla k urychlení inkasa pohledávek.

Doba obratu závazků udává průměrnou dobu odkladu plateb dluhů z obchodního styku a poskytuje tak informace o platební morálce společnosti vůči jejím dodavatelům. Do čitatele zlomku jsem započítal pouze provozní krátkodobé závazky, které je nutno operativně hradit, nezačlenil jsem krátkodobé závazky ke společníkům, neboť v případě nedostatku finančních prostředků lze s jejich splácením posečkat. Doba obratu závazků nabývá také vysokých hodnot, což je vzhledem k době inkasa pohledávek pochopitelné a vývoj tomu odpovídá. Doba obratu pohledávek a doba obratu závazků je tak v podstatě vyvážená, pouze v roce 2004 byla doba obratu závazků vyšší, ve zbylých letech naopak nižší.

Graf č. 11: Vývoj vybraných ukazatelů aktivity

3.2.5.5 Provozní (výrobní) ukazatele

Provozní ukazatele napomáhají managementu sledovat a analyzovat vývoj základních aktivit společnosti. Opírají se o tokové veličiny.

Pro vypočtení byly použity následující vztahy:

- $Mzdová\ produktivita = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{mzdové náklady}}$
- $Produktivita\ práce\ z\ přidané\ hodnoty = \frac{\text{přidaná hodnota}}{\text{počet zaměstnanců}}$
- $Produktivita\ práce\ z\ výkonů = \frac{\text{výkony}}{\text{počet zaměstnanců}}$

Jako mzdové náklady použijí položku z výkazu zisku a ztráty „mzdové náklady“ ve všech sledovaných letech. Celkové osobní náklady jsou součtem položek mzdové náklady a náklady na sociální a zdravotní pojištění.

Tabulka č. 15: Vývoj provozních ukazatelů

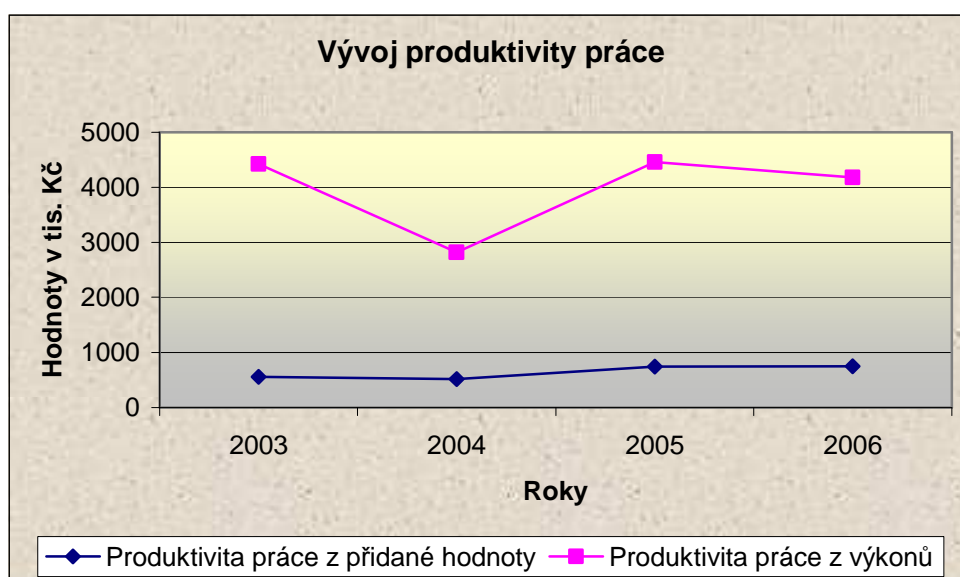
Provozní ukazatelé	2003	2004	2005	2006
<i>Mzdová produktivita</i>	2,71	2,46	3,64	3,51
<i>Produktivita práce z přidané hodnoty</i>	561,62	520,66	744,52	752,82
<i>Produktivita práce z výkonů</i>	4 424,95	2 815,20	4 458,15	4178,03

Mzdová produktivita udává, kolik výnosů připadá na 1 Kč vyplacených mezd. Ukazatel by měl při trendové analýze vykazovat pozitivní růst. Mzdová produktivita u analyzované firmy je kladná, v pozorovaném období její hodnota kolísá v rozmezí 2,46 až 3,64.

Produktivita práce z přidané hodnoty určuje, kolik přidané hodnoty připadá ročně na jednoho zaměstnance. Tempo růstu produktivity práce by mělo být vyšší než tempo růstu mezd. V roce 2004 dosahuje společnost KLIKA - BP, s.r.o. nejnižší hodnoty produktivity práce z přidané hodnoty 520,66 tis. Kč, v dalším roce nastal narůst o zhruba 43 % až na hodnotu 744,52 tis. Kč přidané hodnoty na jednoho pracovníka. Tato výrazná změna byla způsobena utlumením aktivit podniku v roce 2004 a zároveň získáním významných zakázek v roce 2005.

Produktivita práce z výkonů ukazuje, kolik tisíc Kč výkonů přinese jeden zaměstnanec společnosti. Oborový standard udává hodnotu okolo 1,5 mil. Kč výkonů na jednoho zaměstnance. Analyzovaná společnost tak tento standard značně převyšuje ve všech sledovaných letech. Žádoucí je co nejvyšší hodnota tohoto ukazatele, protože čím vyšší jsou výkony (tržby z prodeje vlastních produktů a služeb), tím lépe se podnik může rozvíjet.

Graf č. 12: Vývoj produktivity práce z přidané hodnoty a z výkonů

Z výše uvedených grafů produktivity práce z přidané hodnoty a výkonů je viditelný rozdíl průběhu jednotlivých křivek po všechny sledované roky. Poměrně vysokým výkonům odpovídala výše přidané hodnoty.

Produktivita práce z přidané hodnoty by měla růst rychleji než mzdové náklady. V následující tabulce jsou zaznamenány procentuální změny přidané hodnoty a mzdových nákladů na pracovníka za sledovaná období.

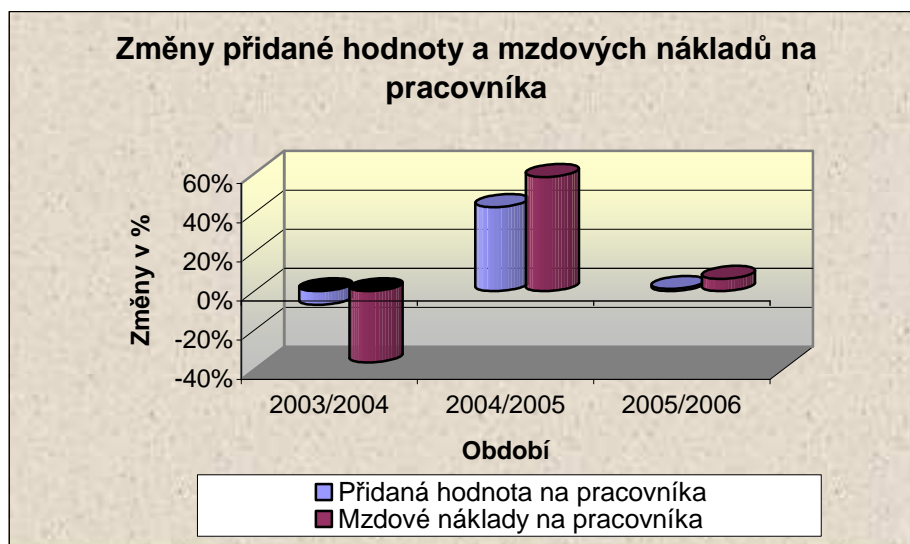
Tabulka č. 16: Meziroční změny přidané hodnoty a mzdových nákladů

Položka	2003/2004	2004/2005	2005/2006
<i>Přidaná hodnota na pracovníka</i>	-7 %	43 %	1 %
<i>Mzdové náklady na pracovníka</i>	-36 %	58 %	6 %

Z tabulky a následujícího grafu je znatelné kolísání přidané hodnoty na jednoho pracovníka ve větších procentuálních výkyvech. Mezi roky 2003 a 2004 tato hodnota klesla o 7 %, zatímco mzdové náklady poklesly o 36 %. Pokles mezd je tedy vůči poklesu výkonnosti poměrně nevyvážený, musíme si však uvědomit, že do celkové sumy mezd jsou započítány i honoráře vlastníků, kteří při podobných změnách své odměny značně zkracují, a proto dopad na řadové pracovníky není tak závažný.

V dalším roce již přidaná hodnota roste o 43 %, čemuž odpovídá i navýšení mzdových nákladů. Rychlejší růst mezd než je nárůst přidané hodnoty je však v rozporu s doporučeným teoretickým vývojem, podle kterého by mzdové náklady měly stoupat naopak mírněji. V roce 2006 už nárůst přidané hodnoty ani mzdových nákladů nebyl nijak výrazný, vývoj ve firmě se stabilizoval a podobný mírný růstový trend můžeme očekávat i v následujících letech, avšak postupně by měla firma zabezpečit vyšší růst přidané hodnoty, než mzdových nákladů. Dlouhodobě by totiž tento vývoj nebyl pozitivní a pravděpodobně by firmě přinesl neblahé následky.

Graf č. 13: Vývoj přidané hodnoty a mzdových nákladů na pracovníka

3.2.6 Analýza vybraných soustav ukazatelů

Modely jsou charakteristické rostoucím počtem ukazatelů v souboru, což umožňuje detailnější pohled na finančně-ekonomickou situaci společnosti. Pro doplnění zhodnocení finanční situace společnosti KLIKA - BP, s.r.o. jsem vybral níže uvedené a v našich podmínkách nejvíce používané modely:

- Altmanův indexu finančního zdraví neboli Z-skóre
- Index IN_{01}
- Index IN_{99}

3.2.6.1 Altmanův index pro podniky neobchodovatelné na burze

Altmanův index (Z-skóre) je doplňkovým faktorem při posouzení finančního zdraví společnosti. Model je sestaven z pěti následujících poměrových ukazatelů. Ty jsou vynásobeny určitými matematickými koeficienty, které vyjadřují váhu jednotlivých ukazatelů.

$A = \text{čistý pracovní kapitál} / \text{celková aktiva}$

$B = \text{nerozdělený zisk minulých let} / \text{celková aktiva}$

$C = \text{EBIT} / \text{celková aktiva}$

$D = \text{základní kapitál} / \text{cizí zdroje}$

$E = \text{tržby} / \text{celková aktiva}$

Vzorec Altmanova indexu pro podniky, které nejsou obchodovatelné na burze:

$$Z = 0,717 * A + 0,847 * B + 3,107 * C + 0,42 * D + 0,998 * E$$

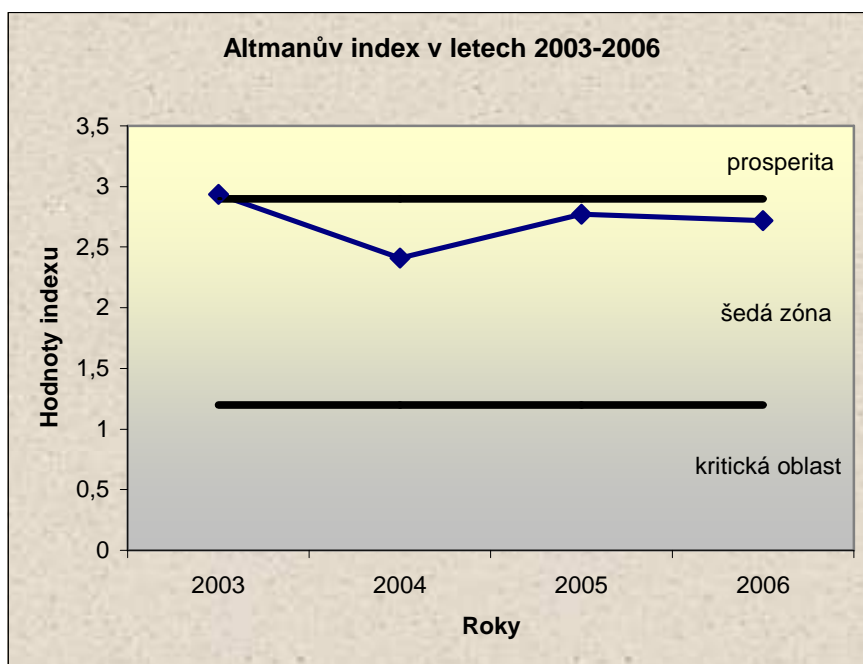
Tabulka č. 17: Vývoj Altmanova indexu

	2003	2004	2005	2006
A	0,26756	0,16392	0,40151	0,38359
B	0,21429	0,29162	0,19123	0,19113
C	0,11154	0,10873	0,16857	0,16854
D	0,00401	0,00432	0,00224	0,00210
E	2,21839	1,70898	1,80059	1,76119
Z	2,93554	2,40964	2,77153	2,71912

Je-li výsledný index menší než 1,2 je společnost ohrožena velmi vážnými finančními problémy. Vyjde-li v rozmezí 1,2 až 2,9 je podnik v oblasti nevyhraněné finanční situaci, tzv. „šedé zóně“, kdy není jasné, kam se bude trend úspěšnosti ubírat. Uspokojivou finanční situaci hodnocené firmy indikuje hodnota ukazatele vyšší než 2,9.

Z výše uvedené tabulky je možné konstatovat, že se analyzovaná společnost v posledních třech sledovaných letech nachází v oblasti již zmiňované šedé zóny, její finanční situace je tedy nevyhraněná. Uspokojivé finanční situace (dle Altmanova indexu) dosáhla společnost pouze v roce 2003, zhoršení situace nastalo v roce 2004, stejně jako ve všech předchozích ukazatelích. V posledních dvou letech se hodnota indexu opět přiblížila k hranici prosperity stanovené výší ukazatele 2,9.

Graf č. 14: Vývoj Altmanova indexu v období let 2003 - 2006

Výše položený graf přehledně znázorňuje vývoj Altmanova indexu ve sledovaném období. Jak je patrné z grafu, po vzrůstu indexu v roce 2005 jeho hodnota v dalším roce mírně poklesla.

3.2.6.2 Index IN01

Tento model je orientovaný na investory a vlastníky. Vztah se skládá z několika poměrových ukazatelů z oblasti aktivity, rentability, zadluženosti a likvidity, kterým jsou přiděleny matematické koeficienty podle důležitosti ukazatele v modelu.

$A = \text{celková aktiva} / \text{cizí zdroje}$

$B = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky}$

$C = \text{EBIT} / \text{celková aktiva}$

$D = \text{výnosy} / \text{celková aktiva}$

$E = \text{oběžná aktiva} / (\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé bankovní úvěry})$

Vzorec pro výpočet Indexu IN01 je následující:

$$IN_{01} = 0,13*A + 0,04*B + 3,92*C + 0,21*D + 0,09*E$$

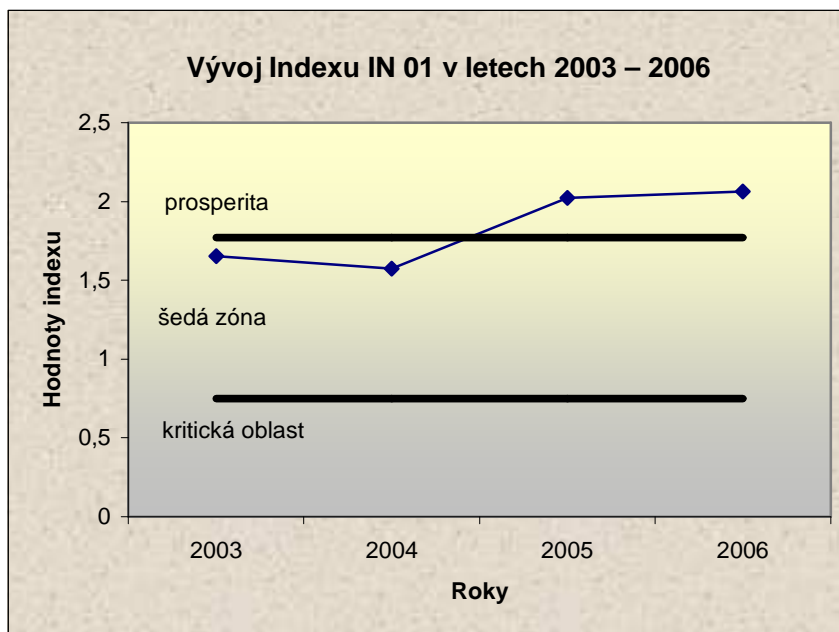
Tabulka č. 18: Hodnoty indexu IN₀₁

	2003	2004	2005	2006
A	1,51032	1,56545	1,43689	1,43887
B	8,84664	9,57039	13,82586	15,77459
C	0,11154	0,10873	0,16857	0,16854
D	2,21839	1,70898	1,80059	1,76119
E	2,20501	2,23992	2,53042	2,39573
IN ₀₁	1,65243	1,57302	2,02319	2,06418

Dosáhne-li výsledný index hodnoty menší než 0,75 , pak je společnost ohrožena velmi vážnými finančními problémy a pravděpodobně směřuje k bankrotu. Vyjde-li v rozmezí 0,75 - 1,77 , potom je podnik v oblasti „šedé zóny“. Vychází-li index vyšší než 1,77 , tak je možné předvídat uspokojivou finanční situaci firmy a společnost tvoří hodnotu pro vlastníky.

Z uvedených výpočtů je možné konstatovat, že se společnost dobře vyvíjí, výsledné hodnoty indexu IN_{01} mají stoupající tendenci, v posledních dvou letech se dle hodnot nachází firma v oblasti prosperity a tvoří hodnotu pro vlastníky.

Graf č. 15 : Vývoj Indexu IN 01 v letech 2003 – 2006

Vývoj indexu IN_{01} by měl v praxi kopírovat vývoj Altmanova indexu. V roce 2006 se trend poněkud odlišuje, což je způsobeno vysokými tržbami a nízkými nákladovými úroky, které hodnotu tohoto indexu poněkud zkreslují. Dle vypočtených hodnot můžeme konstatovat, že v letech 2003 – 2004 společnost spíše hodnotu netvoří, v letech 2005 – 2006 pak hodnotu tvoří. Do budoucna lze předpokládat růst.

3.3 CELKOVÉ ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU

V předešlé části jsem provedl finanční analýzu společnosti KLIKA - BP, s.r.o., za účelem zjištění finančního stavu a zdraví firmy. Při zpracování této analýzy jsem vycházel z účetních pokladů a výkazů firmy, znalostí a zkušeností, které mi byly laskavě předány vedením společnosti. Analýza a hodnocení finanční situace byla provedena za období let 2003 až 2006. Z celkového pohledu se podnikatelská činnost jeví jako úspěšná.

Z finanční analýzy vyplývá, že v některých analyzovaných oblastech jsou dosahovány výsledky velice pozitivní, některé jsou průměrné, ale jsou i analyzované oblasti, ve kterých společnost dosahuje neuspokojivých výsledků.

V následujícím zhodnocení nebudu klást přílišný důraz na negativní změny vykazovaných údajů, které nastaly v roce 2004. V tom roce totiž došlo u společnosti k mírnému utlumení podnikatelských aktivit z důvodu potřebných transformací souvisejících se vstupem České republiky do Evropské unie. Pro podnik se stalo prioritou získání všech potřebných certifikátů, osvědčení a povolení, které jsou vyžadovány platnými zákony, předpisy a nařízeními EU. S tímto krokem společnost KLIKA - BP, s.r.o. spojila i strategické změny, vyhlásila novelizovanou politiku společnosti a důkladně se připravila na blížící se přístup k nově otevřenému jednotnému trhu Evropské unie. Pokles výsledků oproti roku 2003 a naopak rychlý růst vykazovaných hodnot v roce 2005 tedy není důsledkem neúspěšné činnosti firmy, nýbrž výsledkem změn, které povedou k dalšímu rozvoji a dynamickému růstu společnosti. Očekává se, že tento strategický tah v budoucnosti přinese upevnění pozice na trhu a získání značné konkurenční výhody. Dle posledních informací se tato očekávání bezvýhradně naplňují. Výše uvedené změny zajistily firmě možnosti účastnit se i velmi náročných projektů, které by byly bez provedených transformací nemyslitelné. Příkladem může být komplexní zabezpečení pražského metra, a to jak stávajících, tak i nově budovaných tras. Zároveň společnost KLIKA - BP, s.r.o. získala dlouhodobý bankovní úvěr poskytnutý Českou spořitelnou, a.s., jelikož z vlastních zdrojů by firma takového rozvoje nedosáhla.

3.3.1 Vývoj tokových ukazatelů

Tržby doznaly v posledních 2 letech sledovaného období značných změn, a to prudkému vzrůstu oproti roku 2004, což je důsledkem provedení strategických změn ve společnosti. V roce 2004 byly tedy tržby nejnižší v celém sledovaném období, jejich výše činila 61 971 tis. Kč, naopak nejvyšší tržby firma měla v roce 2006, a to 120 665 tis. Kč. Drtivou většinou se na celkových tržbách podílejí tržby za vlastní výrobky a služby. Do budoucna lze předpokládat další pozitivní vývoj spojený s růstem tržeb.

Přidaná hodnota činí průměrně 18 % hodnoty tržeb. Její vývoj je odpovídá vývoji tržeb, má ale mírnější rostoucí tendenci. Trend by měl být opačný, tedy že přidaná hodnota by měla růst rychleji než tržby. Například v roce 2005 došlo k rychlému růstu tržeb, avšak podíl přidané hodnoty poklesl na nejnižší hodnotu v celém analyzovaném období a přidaná hodnota činila pouze 16,8 % hodnoty tržeb. Porovnáme-li stav přidané hodnoty podniku s oborovými průměry, tak zjistíme, že podnik dosahuje pouze průměrných hodnot přidané hodnoty, tudíž má v této oblasti určité rezervy.

Převažující položkou *nákladů* jsou materiálové vstupy a energie, v roce 2006 představovaly 53 % celkových nákladů. Druhou nejvýznamnější položkou jsou služby, ty ve stejném roce zaujímaly 37 % podíl. Společnost usiluje o snižování redukcí přímých nákupních cen a redukcí nepřímých nákladů na pořízení a užití produktů.

Další významnou položkou jsou osobní náklady. Jejich výše pravidelně pravidelně rostla po celé sledované období, a to i v roce 2004, kdy se firma procházela mírnou recesí. Podíváme-li se však na mzdové náklady připadající na jednoho pracovníka, zjistíme, že v roce 2004 došlo k jeho výraznému snížení, a to o celých 36 %. Průměrná výše jejich podílů na celkových nákladech se pohybuje kolem 7 %. Podíl odpisů majetku na celkových provozních nákladech se postupně snižuje. V nárůstu položky ostatní finanční náklady se v posledních dvou letech sledovaného období projevilo splácení dlouhodobého bankovního úvěru.

Provozní výsledky hospodaření jsou odpovídající k objemu provedených výkonů. Po mírném propadu v roce 2004 došlo v dalším roce k výraznému zvýšení, nejvyššího provozního výsledku hospodaření pak společnost KLIKA - BP, s.r.o. dosáhla v roce 2006, konkrétně výše 11 547 tis. Kč. Podnik pak v tomto roce dosáhl i nevyšší úrovně výsledku hospodaření za běžnou činnost, a sice 7 692 tis. Kč.

Provozní cash-flow dosáhlo kladné hodnoty až v roce 2006. V roce 2005 měl největší vliv na provozní cash-flow přírůstek pohledávek, který se negativně promítl do tohoto ukazatele a cash-flow tak v porovnání s předchozím obdobím ještě pokleslo. Co se týče cash-flow z investiční činnosti, tak to se pohybovalo v celém analyzovaném období v záporných hodnotách, což znamená, že společnost neustále investuje do rozvoje svých podnikatelských činností. Značné výkyvy během analyzovaného jsem zaznamenal ve vývoji cash-flow z finanční činnosti. Po značném vzrůstu v roce 2005 došlo v roce 2006 k výraznému propadu a cash-flow z finanční činnosti se tak dostalo do záporné hodnoty.

3.3.2 Vývoj rozdílových ukazatelů a rentabilit

Čistý pracovní kapitál dosahuje ve všech analyzovaných letech kladných hodnot, což lze hodnotit jako pozitivní aspekt při hodnocení finanční situace společnosti. Jeho výše za poslední dva roky sledovaného období vůči předchozím rokům vzrostla hned několikanásobně, což dokazuje pozitivní dopad provedených změn.

Čisté pohotové prostředky se ve všech letech dostávají do záporných hodnot, opět můžeme pozorovat výrazné změny v posledních dvou letech. Záporná hodnota je vyvolána vysokým stavem cizích zdrojů, nejvýrazněji se na této hodnotě podílí dlouhodobý bankovní úvěr, došlo také k nárůstu krátkodobých závazků a dalších finančních výpomocí krátkodobého charakteru. Na vývoji tohoto ukazatele se dále podílí nízký stav pohotových peněžních prostředků, tedy peněz v hotovosti a na bankovních účtech.

Rentabilita celkových aktiv naznačuje míru využití aktiv k uspokojení vlastníků firmy. Hodnota (ROA) ve všech letech stoupala, v roce 2006 dosáhla hodnoty 11,23 %, což je pro vlastníky velice pozitivní jev. Podobný vývoj lze očekávat i v následujících letech.

Hodnota **rentability tržeb** (ROS) by se měla dle oborových standardů pohybovat v rozmezí 3-6%. Ukazatel společnosti KLIKA - BP, s.r.o. má rostoucí trend, na počátku sledovaného období činila 2,96 %, v roce 2006 již 6,35 %. Můžeme říci, že podnik ve všech letech dosahuje žádaných hodnot, podnik se jeví jako rentabilní.

3.3.3 Vývoj stavu majetku a jeho využívání

Stav majetku – aktiva

Z provedené analýzy je patrná změna poměru dlouhodobého majetku a oběžných aktiv na aktivech celkových. Nejvýrazněji se mění objem oběžných aktiv, v roce 2005 vzrostl o 29 061 tis. Kč, což představuje nárůst o 132,26 %. Naopak stálá aktiva vykazují pravidelný mírný pokles, každoročně klesají o necelých 10 %, což způsobují odpisy dlouhodobého hmotného majetku.

Struktura majetku ve firmě KLIKA - BP, s.r.o. je následující. Největší a v posledních dvou letech převažující složkou jsou **oběžná aktiva**, v roce 2006 jejich podíl na celkových aktivech vzrostl na výsledných 80,10 %. Oběžná aktiva jsou tvořena především krátkodobými pohledávkami, přesněji pohledávkami za obchodními partnery, druhou významnou položku tvoří poskytnuté provozní zálohy, i když jejich podíl v roce 2006 poklesl. Dlouhodobé pohledávky jsou ve všech letech nulové. V posledních dvou letech vzrostly pohledávky vůči státu – daňové pohledávky, v roce 2005 zaujímaly podíl na celkových aktivech 5,1 % .

Charakteristické je pro firmu **neudržování zásob**, nebo pouze zásob v minimálním množství. Je to dáno hlavně tím, že firma KLIKA - BP, s.r.o. je firmou nevýrobní a poskytuje především služby.

Hodnota **stálých aktiv** společnosti KLIKA - BP, s.r.o. je tvořena pouze dlouhodobým hmotným majetkem, který představují především stavby, dále pozemky a samostatné movité věci a soubory movitých věcí. Nehmotným dlouhodobým majetkem firma nedisponuje.

Stav **ostatních aktiv** v analyzovaném období kolísá od 2,88 % do 5,84 % v roce 2004, tato aktiva jsou tvořena účty časové rozlišení.

Stav majetku – pasiva

Ke kapitálovému krytí majetku využívá společnost převážně **cizích zdrojů**, v posledním analyzovaném roce hodnota cizích zdrojů dosáhla 69,5 %. Spolu s krátkodobými závazky z obchodního styku tvoří největší část cizích zdrojů dlouhodobý bankovní úvěr. Právě krátkodobé závazky a dlouhodobý bankovní úvěr doznaly během sledovaného období největších změn. S nárůstem provedených výkonů odpovídajícím způsobem vzrostl i stav krátkodobých závazků. A s rozvojem podnikatelských aktivit souvisí i nutnost užití finanční výpomoci ve formě dlouhodobého bankovního úvěru.

Zbylou část celkových pasiv tvoří **vlastní kapitál**. Ten je tvořen nerozděleným ziskem minulých let, výsledkem hospodaření běžného účetního období a základním kapitálem. Největší položkou vlastního kapitálu je nerozdělený zisk minulých let, a to ve všech sledovaných letech.

Využití majetku, obrat pohledávek a závazků

Z provedené analýzy vyplývá, že podnik svá aktiva využívá celkem efektivně a tento trend by se měla snažit udržet i nadále. Pomocí ukazatelů aktivity lze přibližně určit, zda současné množství majetku je optimální vůči podnikatelské činnosti

Vázanost celkových aktiv se v průběhu let ustálila na průměrné hodnotě 0,57. Čím je hodnota ukazatele vázanosti nižší, tím firma lépe a efektivněji využívá svá aktiva.

Obrat celkových aktiv se pohybuje ve všech letech sledovaného období nad průměrnými oborovými hodnotami což znamená, že společnost KLIKA - BP, s.r.o. se svými aktivy hospodaří dobře, tudíž nemusí žádná aktiva odprodávat.

S rozvojem podnikatelských aktivit došlo k adekvátnímu nárůstu výše pohledávek a závazků z obchodního styku. Za alarmující můžeme označit prudké navýšení **doby obratu pohledávek i závazků**. V roce 2003 byla doba obratu pohledávek 44 dnů, v roce 2006 ale už 106 dnů. Podobný vývoj můžeme sledovat u závazků, zde je ovšem doba splacení průměrně o 20 dnů kratší. Pokud se tento poměr neotočí, nebo alespoň nevyrovná, bude společnosti hrozit druhotná platební neschopnost. Pakliže dodavatelé nebudou tlačit na brzkou úhradu svých pohledávek, může společnost i nadále pokračovat ve své politice poskytování úvěrů svým odběratelům. Zvolená strategie je velmi závislá na udržování nadstandardních dodavatelsko-odběratelských vztahů a na jejich důsledném monitoringu.

3.3.4 Likvidita a zadluženost

Hodnoty **běžné likvidity** byly v prvních dvou letech sledovaného období mírně nižší, než jsou doporučené hodnoty a tedy nedostačující. V letech 2005 a 2006 již firma dosáhla dostatečných hodnot tohoto ukazatele.

Hodnoty ukazatele **okamžité likvidity** v období let 2003 – 2006 se pohybují v rozmezí od 0,01 do 0,37. Doporučené hodnoty jsou stanoveny v rozmezí 0,2 - 0,5. Ve sledovaném období, kromě roku 2003, firma nedosahovala těchto doporučených hodnot, i když v posledních 2 letech byly pouze mírně pod doporučenou hranicí.

Zadluženost podniku se v posledních 2 letech ustálila na hranici takřka 70 %. Vysoký podíl cizích zdrojů však nemusí jednoznačně vypovídat o nepříznivé situaci. **Dlouhodobá zadluženost** doznala v posledních 2 letech sledovaného období výraznější změny, a sice nárůstu. Oproti roku 2004 hodnota tohoto ukazatele v roce následujícím vzrostla zhruba o 11 %. To bylo způsobeno čerpáním dlouhodobého bankovního úvěru od České spořitelny, a.s., jiné dlouhodobé závazky společnost nemá.

Dle vývoje *Altmannova indexu* a *indexu IN_{01}* se podnik nachází v šedé zóně, což může ukazovat na určité potíže. Ovšem dle indexu IN_{01} se firma v posledních 2 letech dostala do zóny prosperity, společnost se tedy pozitivně vyvíjí.

4 Návrhy na opatření

Aby podnik neztratil své postavení na trhu a mohl být konkurenceschopný, je třeba veškeré rozhodování ve společnosti přizpůsobit rychle se měnícímu trhu. Musí se snažit optimalizovat všechny oblasti podnikatelské činnosti, především z hlediska finančních aspektů. Výše provedená finanční analýza zachycuje nejenom vývoj hospodaření společnosti, ale umožňuje určit příčiny zlepšení či zhoršení, na jejichž základě pak můžeme určit oblasti, ve kterých dochází k nežádoucímu vývoji.

Z celkového pohledu se podnikatelská činnost společnosti KLIKA - BP, s.r.o. jeví jako velmi úspěšná. V řadě oblastí dosahuje společnost výrazně pozitivních výsledků, v některých oblastech jsou však výsledky průměrné či dokonce podprůměrné. Pro úspěšný rozvoj podnikatelské činnosti se společnost musí zaměřit právě na tyto problémové oblasti. Rozsah diplomové práce bohužel nemůže pojmut všechny problémové oblasti. Zaměřím se tedy pouze na tři nejpálčivější problémy, u kterých se pokusím naznačit návrhy, které by mohly vést ke zlepšení stávající situace, a sice:

- Řízení odběratelských vztahů
- Řízení zásob
- Úspory v oblasti nákladů

4.1 Řízení odběratelských vztahů

Asi nejproblematictější oblastí je zvyšující se podíl pohledávek a jejich neúměrně se prodlužující doba splatnosti. Je to důsledek zvolené politiky řízení odběratelských vztahů, v jejím rámci společnost KLIKA - BP, s.r.o. umožňuje svým odběratelům pozdější úhrady pohledávek, jedná se tedy o jistou formu obchodního úvěrování. Vzhledem k dosavadnímu vývoji bych ale firmě jednoznačně doporučil začít se důsledně zabývat řízením odběratelských vztahů, doba splatnosti pohledávek již dosáhla přílišné výše. Dodavatelé si mohou až příliš zvyknout na benevolentní politiku, čímž může růst nevěle danou pohledávku zaplatit včas a v plné výši.

V úvahu je nutné brát i možnou neschopnost odběratele vzniklou pohledávku zaplatit, stejně tak musíme brát v potaz riziko jeho země (cross-border risk, political risk), potažmo celého teritoria. Současný vývoj odběratelských vztahů nyní spěje ke vzniku druhotné platební neschopnosti, čímž se pak samotná společnost může dostat do dostát do nemalých finančních potíží (absence provozního kapitálu na zásoby, dlouhé lhůty splatnosti vedoucí k navyšování dodavatelského úvěru, růst rizika). Existuje poměrně široká škála nástrojů, jak tyto problémy řešit, např. možnost využití řady produktů finančních institucí: faktoring – regresní, bezregresní, forfaiting, pojištění proti nevůli a neschopnosti zaplacení, aplikace skonta, bankovní záruky apod.

Skutečnost je taková, že řízení pohledávek nestojí na rozhodnutí výběru pouze jedné z výše uvedených možností, vhodné je aplikovat diferencovaný přístup založený na vnitropodnikovém monitoringu odběratelů a na základě jeho výsledků zavést nejvhodnější finanční a zajišťující strategie vztahující se na konkrétní případy. Pakliže společnost nechce výrazně narušovat vztahy s dodavateli, měla by jim zavést minimálně nabídku využití skonto slev, neboli srážky z ceny při zaplacení faktury před lhůtou splatnosti.

4.2 Řízení zásob

V současné době si společnost KLIKA - BP, s.r.o. zajišťuje potřebný materiál a komponenty v rámci strategie JIT (just-in-time), tedy že vytváří objednávku u dodavatele až při skutečné potřebě, závislé na konkrétní zakázce. JIT je efektním konceptem, který se snaží redukovat všechny činnosti, které netvoří hodnotu výrobku, na minimum. Společnost může tento systém náročný na dodavatele uplatňovat díky propracovanému systému výběru a hodnocení dodavatelů. Zároveň se spoléhá na pevné a mnoho let budované dodavatelské vztahy. Východiskem k ještě většímu prohloubení těchto vztahů by mohlo napomoci zavedení tzv. dodavatelského panelu. Vztah s dodavateli pak bude založen na dosahování nejlepších výkonů v oblasti jakosti produkce, nákladů, inovací, vývoje produktů aj. Dodavatelé by mohli počítat s podporou svého rozvoje (např. při tvorbě inovací, spolupráce na poli výzkumu a vývoje nových technologií, účasti na školeních týkající se oblasti produktivity aj.).

Smyslem této integrace je vybudování pevných dlouhodobých vztahů s dodavateli, efektivní vynakládání prostředků souvisejících s pořizováním materiálu či oblast řízení jakosti.

Ovšem ani nadstandardní vztahy s obchodními partnery nemohou vyloučit všechna rizika spojená s podnikáním. Proto bych firmě doporučil držení alespoň minimálních zásob nejpotřebnějších materiálů a komponentů, které by tak v případě aktuální potřeby eliminovaly riziko nedodání či pozdního dodání.

4.3 Úspory v oblasti nákladů

Úspěšná činnost každého podnikatelského subjektu závisí na co nejefektivnějším využití vlastních zdrojů. Pro udržení dobrých výsledků a zvyšování tržní hodnoty podniku by se měla společnost zaměřit především na zajištění zvýšení objemu tržeb a kvality svých produktů a služeb, co nejvýkonnější využívání majetkových částí a hospodárnost svých podnikatelských aktivit. Hlavní pozornost by měla být zaměřena především na úsporu režijních a přímých nákladů. Kontrola a eliminace nákladů je velmi důležitá, jelikož některé obchodní případy jsou sice ziskové, ale díky vysokým nákladům, které jsou s realizací takového případu spjaty, se celkový zisk stává nižším. Firma by se měla soustředit na uzavírání zakázek, které jsou nejvíce výnosné a vyžadují nejnižší krytí nákladů. Není ovšem možné odmítat zákazníky s požadavkem pouze drobných zakázek, protože by tím mohlo dojít nejen ke ztrátě takového zákazníka, ale i poškození dobrého jména firmy.

Společnost by také mohla snížit náklady omezením využívání služeb externích spolupracujících firem. Jejich služeb využívá z toho důvodu, že sama nevlastní všechny potřebné technologie a pracovní prostředky, které jsou nutné při realizaci prováděných speciálních prací. Řešením by bylo pořízení těchto technologií a prostředků, což by s sebou sice neslo z počátku výraznější investiční výdaje, ale vzhledem k intenzitě jejich používání by se tento krok z dlouhodobějšího hlediska určitě vyplatil.

Společnost by také měla provádět pravidelnou analýzu své činnosti, především pak častý rozbor zjišťující, jaké produkty jsou pro společnost nejziskovější, které firemní procesy jsou nejdražší, které procesy vytvářejí přidanou hodnotu, jaká je struktura a podíl fixních nákladů, analyzovat výši příspěvku ke krytí fixních nákladů a tvorbě zisku jednotlivých činností aj.

Další možná opatření, která by vedla ke zlepšení finanční situace firmy by mohla být např. zvýšení současných kapacit podniku, jelikož současné kapacity podniku jsou již plně vyčerpány, např. již ke konci roku 2006 měla firma sjednané zakázky na celý rok 2007 a v současnosti tedy přijímá objednávky pouze menšího objemu.

Další možností rozvoje podnikových aktivit by mohla být cílená propagace společnosti prostřednictvím některé z reklamních agentur, kromě prezentací na oborových veletrzích a výstavách se společnost navenek nijak výrazně nepropaguje (možností by bylo například i jen dočasné pořízení reklamních bannerů na nejnavštěvovanějších internetových serverech, které by odkazovaly na stránky společnosti KLIKA - BP, s.r.o.).

Možné by bylo i uzavření strategického partnerství s oborově příbuznou firmou, které by se posílilo vyjednávací sílu vůči dodavatelům, omezení nežádoucího vlivu konkurenčních subjektů apod.

Výše navrhovaná opatření a doporučení mohou podstatně přispět ke zlepšení finanční situace podniku, zvyšování úspěšnosti podnikání a dosahování vyšší tržní hodnoty podniku. Společnost se těmito kroky bude moci lépe přizpůsobit neustále se měnícímu trhu. Uvedené návrhy na opatření je možné považovat pouze za náznak řešení nedostatků. Praktické řešení může být provedeno přímo ve společnosti prostřednictvím odborných pracovníků.

Závěr

V této diplomové práci jsem se zabýval posouzením finanční situace společnosti KLIKA - BP, s.r.o., po vyhotovení finanční analýzy jsem navrhnul opatření, která by mohla zajistit zlepšení konečných finančních výsledků. Zdrojem dat pro finanční analýzu byly účetní výkazy firmy z období let 2003 až 2006 a velmi cenné informace, jež jsem získal při osobních konzultacích v podniku.

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že i přes určité výkyvy je společnost KLIKA - BP, s.r.o. zisková a dobře zhodnocuje statky vložené do podnikatelské činnosti. Její produkty a služby přináší společnosti přidanou hodnotu, ovšem tržby z výkonů rostou rychleji než přidaná hodnota, žádaný je opačný vývoj. Strategické změny zavedené v roce 2004 vedly k dalšímu dynamickému růstu společnosti a rozvoji podnikatelských aktivit.

Celkově bych označil současný stav analyzovaného podniku za stabilizovaný a s dobrými vyhlídkami na další rozvoj společnosti. Jsou oblasti, ve kterých vykazuje společnost nadprůměrné výsledky, ale také oblasti, ve kterých má nedostatky. Ale na každé podnikatelské činnosti je vždy co zlepšovat.

Pro zlepšení finanční situace jsem navrhnul změny v řízení odběratelských vztahů, v řízení zásob a nákladových úsporách, především pak úspory režijních a přímých nákladů. Nejnutnější změnou je zodpovědnější řízení odběratelských vztahů, jelikož v posledních 2 letech analyzovaného období došlo k prudkému nárůstu pohledávek z obchodního styku a podstatnému prodloužení doby jejich splatnosti.

Cílem mé diplomové práce bylo provedení analýzy finanční situace firmy KLIKA - BP, s.r.o. a odhalení příčin nežádoucího stavu. K detailnějšímu odhalení a rozboru problémových oblastí by bylo nutné hlubší a dlouhodobější zkoumání podnikatelské činnosti této společnosti. Provedená analýza i návrhy by mohly být určitým vodítkem ke zlepšení stávající finanční situace. I přesto věřím, že tato diplomová práce poslouží vedení podniku pro budoucí rozhodnutí o vývoji společnosti.

POUŽITÁ LITERATURA

Monografie

- (1) BLAHA, Z.,S., JIDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 2.vyd. Praha: Management Press, 1996. 159 s. ISBN 80-85603-80-2.
- (2) DOLEŽAL, J., MÍKOVÁ, M., JANHUBA, M. *Finanční účetnictví v příkladech*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1992. 109 s. ISBN 80-7079- 637-5.
- (3) GRÜNWARD, R., TERMER T., HOLEČKOVÁ J. *Finanční analýza a plánování*. 1.vyd. Praha: Nad zlato, 1993. 197 s. ISBN 80-7079-257-4
- (4) HANUŠOVÁ, H. a KOČMANOVÁ, A. *Účetnictví*. 1. vyd. Brno: PC-DIR, 1998. 230 s. ISBN 80-214-1270-4.
- (5) KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 4. vyd. Brno: PC-DIR, 1999. 64 s. ISBN 80-214-1279-8.
- (6) KOVANICOVÁ, D. a KOVANIC, P. *Poklady skryté v účetnictví Díl II*. 4. vyd. Praha: Polygon, 1999. 288 s. ISBN 80-85967-88-X.
- (7) NEJEZCHLEBA, M. a kol. *Vybrané kapitoly z financí*. 1.vyd. Ostrava: Petr P.Pavlík, 1991. 72 s. ISBN 80-85574-02-0.
- (8) PAULAT, V. *Finanční analýza v rukou manažera, podnikatele a investora Díl 1*. 1.vyd. Praha: Profess Consulting. 120 s. ISBN 80-7259-006-5.
- (9) SEDLÁČEK, J. *Účetnictví a finanční analýza*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 134 s. ISBN 80-210-1136-X.
- (10) SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy*. 2.vyd. Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8.
- (11) SŮVOVÁ, H. a kol. *Finanční analýza v řízení podniku, v bance a na počítači*. 1.vyd. Praha: Bankovní institut, a.s., 1999. 622 s. ISBN 80-7265-027-0.
- (12) VALACH, J. a kol. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 1997. 247 s. ISBN 80-901991-6-X.
- (13) VORBOVÁ, H. *Výkaz cash flow a finanční analýza*. 1.vyd. Praha: Linde, 1997. 134 s. ISBN 80-902105-3-8.

Internet

- (1) Analytické materiály MPO. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online] [cit. 10.5.2007] <<http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/#category238>>
- (2) Podpora pro MSP. *Podnikinfo* [online] [cit. 20.4.2007] <<http://www.podnikinfo.eu/podnikinfo/analyza/proc.aspx?sekce=5&menu=56>>.
- (3) Profil společnosti. *KLIKA-BP* [online] [cit. 2.5.2007] <<http://www.klika.cz/page.php?ide=5>>
- (4) Reference. *KLIKA-BP* [online] [cit. 2.5.2007] <<http://www.klika.cz/page.php?ide=14>>
- (5) Vybrané finanční ukazatele průmyslu ČR za rok 2005. *Český statistický úřad* [online] [cit.20.4.2007] <http://www2.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/publ/8003-06-za_rok_2005>
- (6) Rozbor nákladů a užitků. *Businessinfo* [online] [cit. 10.5.2007] <<http://businessinfo.cz/cz/clanek/program-leader-cr/rozbor-nakladu-a-uzitku-podniky/1001045/14691/>>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CF	Cash flow (výkaz o peněžních tocích)
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPM	Čistý peněžní majetek
ČPP	Čisté pohotové prostředky
ČR	Česká republika
DM	Dlouhodobý majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EBIT	Zisk před úhradou úroků a daně z příjmů
VH	Výsledek hospodaření
JIT	Just in Time
ISO	International Standardization Organisation
OŽP	Ochrana životního prostředí
PH	Přidaná hodnota
ROA	Rentabilita vloženého kapitálu
ROCE	Rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROI	Rentabilita vloženého kapitálu
ROS	Rentabilita tržeb
S.R.O.	Společnost s ručením omezeným
SWOT	Strengths Weaknesses Opportunities Threats

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Horizontální analýza aktiv (v tis. Kč).....	51
Tabulka č. 2: Vertikální analýza aktiv	53
Tabulka č. 3: Horizontální analýza pasiv (v tis. Kč)	55
Tabulka č. 4: Vertikální analýza pasiv.....	56
Tabulka č. 5: Horizontální analýza výkazu zisků a ztrát (v tis. Kč).....	58
Tabulka č. 6: Struktura výnosů	61
Tabulka č. 7: Struktura nákladů	62
Tabulka č. 8: Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč).....	64
Tabulka č. 9: Čisté pohotové prostředky (v tis. Kč)	64
Tabulka č. 10: Výkaz cash-flow (v tis. Kč)	66
Tabulka č. 11: Vývoj ukazatelů likvidity.....	67
Tabulka č. 12: Vývoj ukazatelů zadluženosti	69
Tabulka č. 13: Vývoj ukazatelů rentability.....	71
Tabulka č. 14: Vývoj ukazatelů aktivity	73
Tabulka č. 15: Vývoj provozních ukazatelů	75
Tabulka č. 16: Meziroční změny přidané hodnoty a mzdových nákladů	76
Tabulka č. 17: Vývoj Altmanova indexu.....	78
Tabulka č. 18: Hodnoty indexu IN ₀₁	80

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Struktura a vývoj aktiv (v tis. Kč)	52
Graf č. 2: Struktura a vývoj pasiv (v tis. Kč).....	55
Graf č. 3: Struktura vlastního kapitálu.....	57
Graf č. 4: Vývoj jednotlivých výsledků hospodaření (v tis. Kč)	60
Graf č. 5: Vývoj tržeb (v tis. Kč)	61
Graf č. 6: Porovnání nejvýznamnějších nákladů (v tis. Kč)	63
Graf č. 7: Vývoj rozdílových ukazatelů (v tis. Kč).....	65
Graf č. 8: Vývoj ukazatelů likvidity	68
Graf č. 9: Vývoj ukazatelů zadluženosti	70
Graf č. 10: Vývoj vybraných ukazatelů rentability.....	72
Graf č. 11: Vývoj vybraných ukazatelů aktivity.....	74
Graf č. 12: Vývoj produktivity práce z přidané hodnoty a z výkonů	76
Graf č. 13: Vývoj přidané hodnoty a mzdových nákladů na pracovníka	77
Graf č. 14: Vývoj Altmanova indexu v období let 2003 - 2006	79
Graf č. 15 : Vývoj Indexu IN 01 v letech 2003 – 2006	81

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1: Rozklad ROE – Du Pont diagram	43
Obrázek č. 2: Porterův pětifaktorový model konkurenčního prostředí	48

Seznam příloh

Příloha č. 1: Rozvaha - aktiva

Příloha č. 2: Rozvaha - pasiva

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztrát

Příloha č. 4: Výkaz toku peněžní hotovosti

ROZVAHA – AKTIVA

KLIKA-BP, s.r.o.

Položka	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
AKTIVA CELKEM	37 752	36 262	64 055	68 513
Stálá aktiva	12 559	12 173	11 177	10 419
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0
Zřizovací výdaje	0	0	0	0
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0	0
Software	0	0	0	0
Ocenitelná práva	0	0	0	0
Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	12 559	12 173	11 177	10 419
Pozemky	1 611	1 611	1 611	1 611
Stavby	9 531	8 874	8 140	7 445
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	1 417	1 332	1 174	1 051
Pěstitelské celky trvalých porostů	0	0	0	0
Základní stádo a tažná zvířata	0	0	0	0
Jiný dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	0	356	252	312
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	0	0	0	0
Opravná položka k nabytému majetku	0	0	0	0
Finanční dlouhodobý majetek	0	0	0	0
Jiné dlouhodobý finanční majetek	0	0	0	0
Oběžná aktiva	23 359	21 972	51 033	54 879
Zásoby	0	0	0	0
Materiál	0	0	0	0
Nedokončená výroba a polotovary	0	0	0	0
Výrobky	0	0	0	0
Zboží	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky	0	0	0	0
Jiné pohledávky	0	0	0	0
Krátkodobé pohledávky	17 002	21 836	46 121	49 336
Pohledávky z obchodního styku	10 095	13 746	29 747	35 031
Pohledávky ke společníkům a sdružení	0	0	0	0
Sociální zabezpečení	0	0	0	0
Stát - daňové pohledávky	321	1 422	3 269	2 980
Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0
Pohledávky v podnicích s rozhodujícím vlivem	0	0	0	0
Pohledávky v podnicích s podstatným vlivem	0	0	0	0
Jiné pohledávky	6 586	6 668	13 105	11 325
Finanční majetek	6 357	136	4 912	5 543
Peníze	138	136	268	272
Účty v bankách	6 219	0	4 644	5 271
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	1 834	2 117	1 845	3 215
Časové rozlišení	1 834	2 117	1 845	3 215
Náklady příštích období	1 716	2 117	1 845	3 215
Příjmy příštích období	118	0	0	0

ROZVAHA – PASIVA

KLIKA-BP, s.r.o.

Položka	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
PASIVA CELKEM	37 752	36 262	64 055	68 513
Vlastní kapitál	10 685	13 098	19 476	20 897
Základní kapitál	100	100	100	100
Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0
Emisní ažio	0	0	0	0
Ostatní kapitálové fondy	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku	0	0	0	0
Fondy ze zisku	10	10	10	10
Zákonný rezervní fond	10	10	10	10
Nedělitelný fond	0	0	0	0
Statutární a ostatní fondy	0	0	0	0
Výsledek hospodaření minulých let	8 090	10 575	12 249	13 095
Nerozdělený zisk minulých let	8 090	10 575	12 249	13 095
Nerozdělená ztráta minulých let	0	0	0	0
Výsledek hospodaření běžného účetního období	2 485	2 413	7 117	7 692
Cizí zdroje	24 996	23 164	44 579	47 616
Rezervy	0	0	0	0
Rezervy zákonné	0	0	0	0
Rezerva na kursové ztráty	0	0	0	0
Ostatní rezervy	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	0	0	0	0
Závazky k podnikům z rozhodujícím vlivem	0	0	0	0
Závazky k podnikům z podstatným vlivem	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0
Emitované dluhopisy	0	0	0	0
Jiné dlouhodobé závazky	0	0	0	0
Krátkodobé závazky	17 121	14 298	22 108	25 316
Závazky z obchodního styku	4 308	13 632	20 468	23 876
Závazky ke společníkům a sdružení	3 863	161	0	0
Závazky k zaměstnancům	308	253	417	342
Závazky ze sociálního zabezpečení	168	203	292	323
Stát - daňové závazky a dotace	578	49	931	775
Odložený daňový závazek	0	0	0	0
Závazky k podnikům s rozhodujícím vlivem	0	0	0	0
Závazky k podnikům s podstatným vlivem	0	0	0	0
Jiné závazky	7 896	0	0	0
Bankovní úvěry a výpomoci	7 875	8 866	22 471	22 300
Bankovní úvěry dlouhodobé	7 875	6 975	19 265	19 018
Běžné bankovní úvěry	0	0	0	0
Krátkodobé finanční výpomoci	0	1 891	3 206	3 282
Ostatní pasíva - přechodné účty pasív	2 071	0	0	0
Časové rozlišení	2 071	0	0	0
Výdaje příštích období	2 071	0	0	0
Výnosy příštích období	0	0	0	0
Dohadné účty pasivní	0	0	0	0

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT

KLIKA-BP, s.r.o.

Položka	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
Tržby za prodej zboží	7 087	1 504	2 001	957
Náklady vynaložené na prodané zboží	1 618	1 257	1 226	126
Obchodní marže	5 469	247	775	831
Výkony	76 662	60 467	113 336	119 708
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	76 662	60 467	113 336	119 708
Aktivace	0	0	0	0
Výkonová spotřeba	70 337	48 706	94 748	99 460
Spotřeba materiálu a energie	23 840	34 039	53 917	58 355
Služby	46 497	14 667	40 831	41 105
Přidaná hodnota	11 794	12 008	19 363	21 079
Osobní náklady	6 084	6 799	7 435	8 356
Mzdové náklady	4 360	4 882	5 322	5 998
Odměny členům orgánů společnosti a družstva	0	0	0	0
Náklady na sociální zabezpečení	1 499	1 680	1 852	2 075
Sociální náklady	225	237	261	283
Daně a poplatky	38	19	42	49
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	1 632	1 253	1 461	1 353
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	190	0	17	0
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1	0	0	0
Ostatní provozní výnosy	108	116	547	483
Ostatní provozní náklady	126	110	191	257
Převod provozních výnosů	0	0	0	0
Převod provozních nákladů	0	0	0	0
Provozní výsledek hospodaření	4 211	3 943	10 798	11 547
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0
Výnosy z krátkodobého finančního majetku	0	0	0	0
Zúčtování rezerv do finančních výnosů	0	0	0	0
Tvorba rezerv na finanční náklady	0	0	0	0
Výnosové úroky	26	4	0	7
Nákladové úroky	476	412	781	732
Ostatní finanční výnosy	1	13	11	8
Ostatní finanční náklady	77	152	366	329
Převod finančních výnosů	0	0	0	0
Převod finančních nákladů	0	0	0	0
VH z finančních operací	-526	-547	-1 136	-1 046
Daň z příjmů za běžnou činnost	1 212	983	2 557	2 809
- splatná	1 212	983	2 557	2 809
- odložená	0	0	0	0
	0	0	0	0
VH za běžnou činnost	2 473	2 413	7 105	7 692
Mimořádné výnosy	18	0	18	0
Mimořádné náklady	6	0	6	0
Daň z příjmů z mimořádné činnosti	0	0	0	0
Mimořádný výsledek hospodaření	12	0	12	0
Převod podílu na hospodářském výsledku společníkům	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	2 485	2 413	7 117	7 692
Výsledek hospodaření před zdaněním	3 697	3 396	9 674	10 501

VÝKAZ TOKU PENĚŽNÍ HOTOVOSTI**KLIKA-BP, s.r.o.**

Položka	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006
P. Stav peněž. prostředků na začátku účetního období	6 357	136	4 912
1. Hospodářský výsledek za účetní období	2 413	7 117	7 692
2. Účetní odpisy hmotného a nehmotného majetku	1 253	1 461	1 353
3. Změna stavu rezerv	0	0	0
4. Změna stavu časového rozlišení a dohadných účtů	-2 354	272	-1 370
5. Změna stavu zásob	0	0	0
6. Změna stavu krátkodobých pohledávek	-4 834	-24 285	-3 215
7. Změna stavu dlouhodobých pohledávek	0	0	0
8. Změna stavu krátk. závazků (bez KÚ a fin. výpomoci)	-2 823	7 810	3 208
9. Změna stavu krátkodobého finančního majetku	0	0	0
A. Čistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti	-6 345	-7 625	7 668
10. Změna stavu hmot. a nehmot. invest. majetku	-867	-465	-595
11. Změna stavu finančních investic	0	0	0
B. Čistý peněžní tok z investiční činnosti	-867	-465	-595
12. Změna stavu dlouhod.závazků (bez stř. a dlouh. úvěrů)	0	0	0
13. Změna stavu krátkodobých úvěrů a fin. výpomoci	1 891	1 315	76
14. Změna stavu středně a dlouhodobých úvěrů	-900	12 290	-247
15. Změna stavu vlastního jmění z vybraných operací	0	-739	-6 271
C. Čistý peněžní tok z finanční činnosti	991	12 866	-6 442
D. Čistý peněžní tok (A+B+C)	-6 221	4 776	631
E. Hotovost na konci roku (P+D)	136	4 912	5 543